

GLASILO GRADA BAKRA / Br. 46 / God. XVIII

Bura

Ožujak 2022.

**Proračun i projekti
u 2022.**

**Izgradnja kanalizacijskog sustava
i vodovodnih cjevovoda**

Novo vozilo GKD Dobra

*Komunalni info / Novosti iz Grada Bakra / Bakarske udruge /
Dječji vrtići / Industrijska zona / Turistička zajednica...*

18 | Potpisivanje ugovora za kapitalni projekt izgradnje kanalizacijskog sustava

8 | Novo vozilo GKD Dobra

Uvodnik	3
Novosti iz Grada Bakra	4
Iz Proračuna za sport i kulturu	5
Dostava e-Računa	7
Volonter godine 2021.	10
100. rođendan naše sugrađanke	13
In memoriam	14
Svečano potpisivanje ugovora za kapitalni projekt	18
Započela izgradnja Etno kuće Marohnić	21
Spremnici za reciklabilni otpad	23
Industrijska zona	24
Gospodarstvo	26
Turizam	28
Turistička karta Grada Bakra	29
Posjet influensera Riječkom prstenu	31
Nagrade za ljepši kraj godine	34
Dječji vrtići	35
DV Bambi	39
DV Pčelice	40
Spod školskih klupah	41
Promocija zavičajne slikovnice	43
Intervju s Andreom Pezelj	48
Čarobna moć knjige/knjižnice	49
Najčitanije knjige	51
Bakarske udruge	53
Kviz „Volim Bakar“	58
Uspjesi male škole ribolova	60
Da se ne zatara...	63
Mičica	66
Info	67

Impressum

Izdavač:

Grad Bakar, Primorje 39

Za izdavača:

Gradonačelnik Tomislav Klarić

Glavna urednica:

Maja Šepac Rožić

Uredništvo:

Maja Šepac Rožić, Paula Mikeli, Viktor Polić, Milan Rončević, Davor Skočilić, Gabrijela Mitić, Vice Sep, Dolores Paro-Mikeli, Sonja Jelušić Marić

Fotografije:

Nina Perez, Pero Lovrović, Miljenko Šegulja, Creative media, Ri prsten, Ivan Biskupić, Dominik Barbiani, Ivona Miloš, Vice Sep, Ivan Šamanić, OŠ Bakar, OŠ „Hreljin“

Grafički urednik:

Víbor Visković

Dizajn i priprema za tisak:

Vixel, obrt za web i grafički dizajn

Lektorica:

Sanja Miočić

Tisak:

Tiskara Igmar d. o. o.
2000 primjeraka

Materijali se dostavljaju u digitalnom obliku. Materijale ne vraćamo.

List izlazi kvartalno

Dragi sugrađani,

U 2022. godinu ušli smo puni optimizma, osnaženi vašom podrškom i desetinama spremljenih projekata koji znače ispunjenje našeg programa i danih vam obećanja. Započeli smo, onako kako se to nekad davno znalo kazati, „Udarnički“. Znajući da četiri godine brzo projure, krenuli smo od starta s najvećim projektima i, za naše prilike, ogromnim ulaganjima. Danas se već dio te velike izgradnje na našem području vidi. Bakar dobiva novi moderno uređeni trg s morskoumjetnom i uređenim portalom podmorskog tunela, završena je prva faza parka Banj, a prema Bakru kreću i strojevi koji će u narednim mjesecima raskopati ulice i ceste, dio platoa Koksare i našem Bakru u konačnici donijeti čisto more, novi vodovod, kanalizaciju, a s njom i priliku za preporod i još brži razvoj Grada. Iz zemlje je iznikao i novi objekt NK-a Borac, kreće Turska kuća s postavom posvećenim ribarstvu. Vodovodom smo spojili Fužine i Zlobin, uskoro će vikendice i kuće na Zlobinskom brdu imati tekuću vodu. Na Hreljinu izrasta Marohnićeva kuća, projektira se NK Naprijed, u kontinuitetu jedna po jedna obnavljaju se nerazvrstane ceste, a vodovod je krenuo prema Lungi. U drugoj polovici godine napokon kreće izmještanje ceste na Praputnjaku, obnavlja se Hroljevo, završava Dom kulture Krasica, cesta i infrastruktura u novom naselju Zamišćici. Pored novog vatrogasnog doma na Škrljevu nikla je nova hala. Veseli nas što je investitor koristio i naš program poticaja ulaganja u gospodarstvo. Da je gospodarstvo ključ uspjeha, pokazuje i naš gradski Proračun. Nije nevažno istaknuti da smo sve ove investicije pokrenuli bez kredita i zaduživanja Grada, obilato koristeći podršku Vlade Republike Hrvatske i sredstva iz državnog Proračuna. Pri kraju je rješavanje terena nekadašnje Koksare i mog, ponekad iscrpljujućeg objašnjavanja, otvaranja vrata, putešestvija po ministarstvima i državnoj imovini. S ovim će Grad Bakar u budućnosti imati još jedan čvrst i siguran zamašnjak razvoja. Svi vi koji prolazite našom Zonom na Kukuljanovu možete vidjeti na malom prostoru koliko se gradi. Interesantan je podatak da na kamenoj masi od 260 000 kubika izvučenoj iz tunela Burlica na Hreljinu izrastaju već dvije velike, lijepe i moderne hale. Nasuprot njih ravnamo osam novih platoa, gradimo cestu i kružni tok. Sazrijelo je vrijeme da naše obećanje o gradnji velike sportske dvorane pretvorimo u djelo. Promišljajući o opravdanosti ove velike investicije, odlučili smo smjestiti je u Industrijskoj zoni, a sa sadržajima poslovne namjene u njoj želimo osigurati sredstva za njeno kasnije održavanje. Prema našim analizama, tom području gravitira preko 80 000 stanovnika, a s trenutnih pet i u budućnosti preko deset tisuća zaposlenih, sigurni smo da je ova investicija na

tom području opravdana. Stoga je u projektnom zadatku pored trodijelne dvorane i poslovnih prostora osmišljen i sadržaj bazena. Određena je lokacija, kreće projektiranje i do kraja mandata dvorana bi mogla biti završena. O našoj viziji razvoja i izgradnje mogao bih pisati još satima, no bit će vremena jer mi ne mirujemo, ustrajno slažemo sliku razvoja i bolje budućnosti našega Grada i pretvaramo je u djelo. Da imamo i razloga za zabrinutost pokazuju nam događanja u Ukrajini. Naša Domovina dio je Europske zajednice naroda i svrstala se na stranu slabijeg. Mjeseci pred nama pokazat će nam što donosi budućnost. Moramo biti svjesni da je ona u ovom trenutku neizvjesna i da će sudbina mnogih, koliko god to čudno zvučalo, ovisiti o ratištu koje se na prvi pogled čini tamo negdje daleko od nas. Posljedice već polako počinjemo osjećati, bojište je i te kako blizu i moramo biti spremni na sve. U Grad već pristižu izbjeglice, žene, djeca, obitelji. Svi oni postaju dio naše sredine i moramo razmišljati o njihovoj budućnosti kao i o našoj. Rat kojeg smo i mi prošli naučio nas je kako dugo i teško zacjeljuju njegovi ožiljci i traje obnova. Hrvatska se, koliko god je neki pokušavali prikazati u lošem svjetlu, dokazala. Od osamostaljenja do danas obnovljeni su Vukovar i svi razrušeni gradovi, izgrađene su tisuće kilometara autocesta, mostova, tunela... Neprestano se gradi pa danas i „Pelješki most“ sjaji u svojoj monumentalnosti, spomenik našem narodu na kojeg možemo biti ponosni. Da, teško je, i mnogi od nas teško žive, mnogi su proživjeli i patnje i stradanja, ali Hrvatska se digla iz pepela rata, ostvaruje svoje ciljeve i gradi bolju budućnost našoj djeci. To je naš cilj i naša vizija, bolja budućnost za naš Grad, za naš kraj, za sve nas, dragi sugrađani, i budućnost naše djece. Gledajući slike koje stižu iz Ukrajine često pomislim na svoj prvi odlazak na ratište. Rano jutro, na pragu još nedovršene obiteljske kuće djecu čvrsto držim u naručju, ljubim ih, odlazim, u grudima kamen i misao „Bože, hoću li ih više ikad vidjeti?“ Tako ja, tako tisuće drugih i tako danas, trideset godina poslije, ista slika. Sada na televiziji i ekranima naših mobitela. Hrvatska je pobijedila, odmiče se od svog rata. Polako, ali sigurno napreduje u zajednici Europskih naroda. Molimo se i vjerujemo da će tako biti i u Ukrajini. Neka ovo zlo što prije stane i život neka pobijedi smrt. Upravo onako kako nam poručuje naša vjera i uskrsli Krist čije uskrsnuće uskoro slavimo. S tim mislima, sve vas pozdravljam, sa željom da svi zajedno ustrajemo u toj vjeri i nadi u bolji život za sve nas.

Vaš gradonačelnik,
Tomislav Klarić

Proračun i projekti u 2022. godini

Tekst: Maja Šepac Rožić

Brojni projekti označit će 2022. godinu na području Grada Bakra. Najvažnija činjenica je podatak da Bakar raspolaže s gradskim Proračunom od preko 110 milijuna kuna vlastitih sredstava i da s projekcijama Proračuna za naredne dvije godine može računati s gotovo 300 milijuna kuna.

Financijski najzahtjevniji radovi su izgradnja kanalizacijskog sustava i vodovodnih cjevovoda u Gradu Bakru. Ovim projektom se konačno ostvaruje višegodišnja težnja za izgradnjom uređaja za pročišćavanje, dugim ispustom, kanalizacijskim kolektorom i vodovodnim instalacijama u samome centru Bakra.

Krajem prosinca 2021. godine potpisani su ugovori o financiranju i izvođenju radova spomenutog kapitalnog projekta, a svih 50 milijuna kuna za izgradnju osigurao je Grad. Gradonačelnik napominje kako više nisu mogli čekati VIK i aglomeraciju stoga su, zbog obećanja danog građanima, sami krenuli u ovaj kapitalni projekt.

Prošle godine, korištenjem bespovratnih EU sredstava uređen je obalni park Banj s edukativnim stazama za promociju i prezentaciju povijesne tradicije ribarstva u Bakru. Projekt je obuhvatio uređenje obalnog pojasa, šetnice i parka s naglaskom na tunolov. Temeljem natječaja Lokalne akcijske grupe FLAG-a osigurana su bespovratna EU sredstva u iznosu od 754.700,00 kn za Interpretacijski centar ribarstvene i pomorske baštine „O RIBI“ koji će biti smješten u Turskoj kući. Na trgu Plačica ispred Turske kuće odrađeni su istražni arheološki radovi te je u pripremi izrada projektne dokumentacije za buduće uređenje

Trga. Ispred Sportsko-pomorskog društva Luben postaviti će se rekonstrukcija tunere kao podsjetnik na nekadašnju tradiciju tunolova u Bakru. Nastavlja se i obnova Kaštela, obnovljen je krov na palači Marochini, krenula je izgradnja Marohničeve kuće na Hreljinu, a u pripremi je i muzej u Bakru. Ova godina bit će obilježena kao godina „Djevojčice s baškom“, a cijeli projekt je temeljen na kulturnom dobru iz fundusa Gradskog muzeja Bakar. Za promicanje

Kulture u Proračunu je osigurano 1.270.000,00 kn, a za očuvanje spomeničke baštine 3.630.000,00 kuna.

Već u prvoj polovici godine Bakrani moći prošetati novom morskom šetnicom. Planiran je završetak radova obnove obale kod stolarije s novim poslovno-ugostiteljskim objektom, pontonima i valobranom dužine 160 metara, za što je u Proračunu izdvojeno preko 3 i pol milijuna kuna. Na tom će području osim pontonske šetnice i uređene obale, atrakcija zasigurno biti i dio tunela u kojem će biti prikazana industrijska baština.

Planiranih projekata u 2022. godini je zaista mnogo, a na području Grada Bakra se iz dana u dan otvaraju nova gradilišta.

Kao i prethodnih godina ulagat će se i u prometnice na području Grada Bakra. U planu je proširenje ceste kod PŠ Praputnjak te završetak izgradnje ceste na Zamiščićima na Krasici. Nastavlja se s ulaganjem i u ostale prometnice, posebice na području Industrijske zone Bakar na Kukuljanovu koje su jedan od preduvjeta za dolazak novih investitora. Završit će se obnova Doma na Krasici, poteći će voda novim vodovodom Zlobinsko Brdo i Draga, a završit će se i vodovod prema budućoj zoni Lunga na Hreljinu. Nastavlja se i s uređenjem svih gradskih groblja. U pripremi je dokumentacija za proširenje Nautičke ulice te nastavak izrade projektne dokumentacije i arheološko-istraživačkih radova za buduću garažu Voj u Bakru.

U Industrijskoj zoni Bakar kreće izgradnja pet novih poslovnih objekata. Priprema se i gradnja kružnog toka kod Pevexa, izgradnja nove ceste s kružnim tokom i 8 novih platoa na prostoru nasuprot Ambienti plus. Ruše se stare hale Brodokomerca, a na njihovo mjesto dolazi Harvey-Norman s tzv. City centrom. Gradonačelnik ističe kako se upravo sada sve uloženo u gospodarstvo i u Industrijsku

zonu obilato vraća te doprinosi razvoju, ulaganjima u kulturu i otvaranju novih radnih mjesta.

Iz Proračuna osigurano 2 i pol milijuna kuna za javne potrebe u sportu te da će se u ovoj godini završiti prva faza objekata na igralištu NK Borac. U pripremi je izrada projektne dokumentacije za svlačionice i tribine NK Naprijed u Hreljinu. Kreće i projektiranje poslovno-sportskog centra Grada Bakra, a u pripremi je i natkrivanje bočališta Kukuljanovo.

Sređivanje katastra na Kukuljanovu je pri kraju, a u tijeku je i izlaganje za k.o. Škrljevo. Svi ovi postupci za građane su besplatni budući Grad podmiruje njihove troškove. Nastavlja se i s besplatnim gradskim prijevozom, a na ulicama Grada Bakra prometuje još jedan novi autobus Komunalnog društva Dobra koji je na raspolaganju našim sugrađanima.

Za istaknuti je i podatak da Grad brine i o svim ostalim segmentima života svojih građana. Umirovljenici će nastaviti dobivati uskrsnice i božićnice, a učenici osnovnih škola besplatne radne bilježnice. Nastavlja se i program produženog boravka u osnovnim školama. Organizirani zdravstveni pregledi za stanovništvo, pedijatar i logoped doprinose boljem životnom standardu stanovnika Grada Bakra. Za rashode i smještaj djece u vrtićima Grad je osigurao preko šest milijuna kuna. Proširenje vrtića na Škrljevu zbog povećanog broja djece, ulaganje u dječja igrališta, samo su neki od projekata koji će se realizirati u 2022. godini.

Dug je još popis svega što se planira u Bakru, a po sada već započetim radovima i potpisanim ugovorima može se zaključiti da će se planirano i ostvariti. Brojni projekti, programi i mjere omogućuju bolji, ugodniji i kvalitetniji život stanovnika Grada Bakra. ♦

Iz Proračuna za sport i kulturu izdvojeno 2.938.200,00 kn

Tekst: Paula Mikeli

Krajem prosinca 2021. godine objavljeni su Javni poziv za dostavu prijave za sufinanciranje javnih potreba u sportu te Javni poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturnom stvaralaštvu i razvoju civilnog društva na području Grada Bakra za 2022. godinu.

Povjerenstva za ocjenjivanje programa/projekata prijavljenih na spomenute Javne pozive, pregledala su i ocijenila sve prijave koje su prošle formalne uvjete te je za programe iz Proračuna izdvojeno 2.733.200,00 kn. Svaka od udruga, organizacija ili grupa prijavljenim i odobrenim programima/projektima doprinosi razvoju sporta, kulture i civilnog društva u Gradu Bakru i široj okolici.

Grad Bakar potiče razvijanje sporta i napredovanje u sportskim aktivnostima kao i kvalitetan rad sportskih udruga kroz niz programa. Programom „Poticanje i promicanje sporta kroz rad s djecom i mladima“ potiču se zdrave navike te aktivan život mladih, programom „Treninzi,

organizacija i provođenje sustava natjecanja“ omogućava se sudjelovanje klubova na brojnim sportskim natjecanjima. Kroz program „Osiguravanje prostornih uvjeta za rad u sportskim klubovima“ sufinancirani su materijalni troškovi nužni za rad klubova, a financira se i program „Zdravstvene zaštite“, potiču se „Sportske rekreativne aktivnosti građana“, a sufinancira se i nabava opreme. Za spomenute programe i promicanje sporta i sportskih aktivnosti iz Proračuna je izdvojeno 2.155.000,00 kuna. Grad Bakar iz proračuna izdvaja i 205.000,00 kuna za korištenje i održavanje sportskih dvorana, a financirao je i izgradnju dvorane Pomorske škole i školsko-sportske dvorane

Osnovne škole „Hreljin“. Trenutno je u pripremi projektno-razvojni sportsko-poslovnog kompleksa Grada Bakra koji će se nalaziti u Industrijskoj zoni Bakar na Kukuljanovu. U pripremi je i izrada projektne dokumentacije za svlačionice i tribine NK Naprijed u Hreljinu, radi se cjelovita rekonstrukcija klupskih prostora uz nogometno igralište NK Borac, a uređuje se i sportski centar Hroljevo na kojem trenutno igrači NK Borca igraju utakmice nogometne lige u kojoj se natječu.

Kroz sufinanciranje mnogobrojnih programa za koje je izdvojeno 578.200,00 kn, Grad brine o razvitku kulture, potiče rad s djecom i mladima, izdavačku djelatnost te razvoj civilnog društva. Sufinanciranjem programa iz područja kulturnog stvaralaštva, želi se potaknuti što više mladih u aktivan život zajednice. Širokom lepezom različitih aktivnosti, s ciljem poticanja rada s djecom i mladima, po-

sebno u očuvanju čakavštine i tradicionalnih običaja, domaće i međunarodne suradnje kulturno umjetničkih udruga, programima obilježavanja Dana mjesta, državnih i vjerskih praznika, kulturnog amaterizma te očuvanja karnevalskih običaja i sl. podupire se kvaliteta življenja pojedinca i zajednice. Odvajaju se sredstva i za unapređenje kvalitete života osoba starije životne dobi, zatim za očuvanje tradicionalnih običaja, promociju etno baštine i djelovanje povijesne postrojbe Grada Bakra te aktivnosti vezanih uz očuvanje sjećanja na NOB i Domovinski rat. Promiče se i lovstvo na području Grada Bakra kroz sufinanciranje troškova održavanja objekata i očuvanja biološke raznolikosti.

Izdavanjem sredstava iz Proračuna, Grad pomaže udrugama, organizacijama i grupama sa svoga područja, radi očuvanja i napretka kvalitete življenja svojih sugrađana. ♦

Sportaši kao najbolji promotori Grada Bakra

Tekst: Paula Mikeli

S ciljem promicanja sportskog odgoja i razvoja, Grad Bakar je i u 2021. godini raspisao javni poziv za prijavu sportaša, ne starijih od 21 godine s područja Grada Bakra, koji su tijekom 2021. godine ostvarili zapažene rezultate na svim razinama sportskih natjecanja.

Temeljem kriterija za uspješne sportaše s područja Grada Bakra, uvjete natječaja zadovoljilo je 27 prijavljenih sportaša koji su ostvarili zapažene rezultate u streljaštvu, karateu, kickboxingu, veslanju, nogometu, jedrenju, odbojci, plesu, plivanju i gimnastici.

Nagrađeni sportaši su:

Marko Vuković (streljaštvo), Luka Ožbolt (karate), Noemi Šabotić (gimnastika), Josip Mičetić (kickboxing), Marija Vrban (odbojka), Dora Franciškić (streljaštvo), Ivan Petrović (streljaštvo), Borna Duvnjak (karate), Chiara Vukelić (ples), Anamarie Katić (veslanje), Sara Tadej (karate), Ivano Hajdinić (nogomet), Andrea Pezelj (plivanje), Ivan Ožbolt (karate), Karlo Ugrin (jedrenje), Antonio Benac (ka-

rate), Leon Kružić (nogomet), Emili Vukušić (kickboxing), Roko Rafael Katić (veslanje), Dora Mičetić (kickboxing), Liza Krzyk (veslanje), Paula Polić (odbojka), Mateo Kučan (nogomet), Nevio Cuculić (streljaštvo), Gea Ana Miculinić (kickboxing), Leona Weiss (nogomet), Leona Šabotić (gimnastika).

Zbog epidemioloških mjera nije bilo svečane dodjele, već su sportaši u razdoblju od 27. prosinca 2021. g. do 05. siječnja 2022. godine, osobno ili u pratnji roditelja preuzeli nagrade za ostvareni sportski uspjeh u 2021. godini.

U Proračunu Grada Bakra za 2021. g. za godišnje nagrade vrhunskim sportašima osigurano je 30.000,00 kn. ♦

Stipendisti Grada Bakra

Tekst: Nena Gudac

Grad Bakar je i u akademskoj/školskoj godini 2021./2022. stipendijama nagradio uspješne učenike i studente s područja Grada Bakra.

Gradonačelnik Grada Bakra donio je dana 22. studenoga 2021. godine Odluku o dodjeli stipendija uspješnim studentima i učenicima s područja Grada Bakra, sukladno Odluci o stipendijama Grada Bakra.

PRAVO NA STUDENTSKU STIPENDIJU GRADA BAKRA ZA AKADEMSKU GODINU 2021./2022. OSTVARILI SU SLJEDEĆI STUDENTI:

Daria Ljevar, Ivan Cuculić, Danijel Marjanović, Marko Ruskaj, Mila Stazić, Natali Hlača, Marijana Lopac, Mia Dragičević, Margareta Širola, Nives Ban, Frano Budimir, Mateo Srića, Ivan Pešut, Martina Grubišić, Klara Radović, Ema Talan, Patricia Cibić, Ana-Marija Viljušić, Nataša Radešić, Ana Glasnović, Paula Devjak, Renata Vičević, Pavao Topljak, Nina Mezak, Emilia Rukavina, Mauro Mičetić, Petra Šporčić, Lara Blažina, Erika Jokić, Eliza Koneski, Dorotea Uzelac i Kristina Žilić.

PRAVO NA UČENIČKU STIPENDIJU GRADA BAKRA ZA ŠKOLSKU GODINU 2021./2022. OSTVARILI SU SLJEDEĆI UČENICI:

Martina Vidović, Sejdi Karlović Hasani, Danijela Jakovac, Ana Cuculić, Bruno Vladislavić, Matea Milković, Marko Bosančić, Luka Bosančić, Matija Jovanović, Matej Sobol, Nika Nađ, Dora Pribanić, Fabijan Škarić, Bartol Pavušek, Lucija Ružić, Mario Ružić, Marija Majetić, Matija Štraser, Tonka Mijaljević, Karlo Musinov, Rea Babić, Mihael Matijević, Petar Božović i Leon Žagar. Studentske stipendije dodjeljuju se u iznosu od 750,00

kuna mjesečno, odnosno 800,00 kuna mjesečno za socijalne stipendije, dok učeničke stipendije iznose 500,00 kuna mjesečno, odnosno 600,00 kuna mjesečno ukoliko se radi o socijalnim stipendijama. Zbog pandemije izazvane Covidom-19 nije održano svečano potpisivanje ugovora. Grad Bakar je za studentske i učeničke stipendije u Proračunu osigurao 320.000,00 kuna. ♦

Dostava e-Računa za komunalnu i vodnu naknadu

Tekst: Iva Marohnić

Grad Bakar je uveo moderniji, ekonomičniji i brži način dostave računa koje isporučuje svojim stanovnicima.

Od polovice siječnja 2022. g. Grad Bakar omogućuje svojim stanovnicima dostavu računa za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda za stambeni prostor putem elektroničke pošte. Na web stranici Grada Bakra objavljen je obrazac za dostavu e-računa za komunalnu i vodnu naknadu za stanovništvo. Svi zainteresirani korisnici na sljedećoj poveznici <https://www.bakar.hr/obavijesti-bakar-2/item/1725-dostava-e-racuna> mogu ispuniti online obrazac u kojem je potrebno navesti naziv obveznika, adresu i mjesto zaduženja objekta, OIB te adresu e-pošte za dostavu računa.

Ovim putem pozivamo stanovnike Grada Bakra da, ukoliko žele, iskoriste mogućnost dostave računa koje im isporučuje Grad Bakar elektroničkim putem (putem e-maila). ♦

Cestama Grada Bakra prometuje novi minibus GKD Dobra

Tekst: Paula Mikeli

Ulicama Grada Bakra od 2008. godine, s ciljem povezivanja građana i podizanja standarda prijevoznih usluga, prometuju mini autobusi Gradskog komunalnog društva Dobra d. o. o. koji povezuju sva naselja Grada Bakra.

Svi građani i posjetitelji Grada Bakra, potpuno besplatno, već 14 godina uživaju u udobnom i sigurnom prijevozu u klimatiziranim mini autobusima marke „Mercedes-Benz“.

Gradsko komunalno društvo Dobra d. o. o. je krajem prošle godine provelo javni natječaj za nabavu još jednog vozila. Upravo je Grad Bakar, ciljano za kupovinu minibusa, GKD Dobra d. o. o. uplatio kapitalnu donaciju u iznosu od 749.875,00 kuna.

Novo vozilo Mercedes-Benz Sprinter 519 CDI/Erduman Economic Touristic, izvedba School bus sa svom potrebnom tehničkom nadogradnjom u funkciji minibusa, od 11. veljače prometuje gradskim ulicama Grada Bakra. Minibus bijele boje ima devetnaest sjedala za putnike, jedno sjedalo za vozača i jedno hostes sjedalo.

Svakodnevno Gradom Bakrom prometuju dvije linije, a vozni red bakarskih mini autobusa je dostupan na web

stranici Gradskog komunalnog društva Dobra d. o. o. na sljedećoj poveznici:

https://www.gkd-dobra.hr/wp-content/uploads/2022/01/SKMBT_C224-22011412210.pdf

S ciljem bolje povezanosti između naselja te podizanja standarda svih građana, Grad Bakar i u 2022. godini nastavlja s besplatnim gradskim prijevozom. ♦

Grad Bakar brine o zdravlju svojih građana

Tekst: Maja Šepac Rožić

Grad Bakar je i u 2022. godini nastavio s Programom preventivne zdravstvene zaštite, za koju je u Proračunu osigurano 175.000,00 kuna.

Stanovnici Grada Bakra preventivne urološke preglede za muškarce i ginekološke preglede za žene mogu obaviti u Poliklinici Medico u Rijeci.

Cijena urološkog pregleda iznosi 360,00 kuna, a cijena ginekološkog pregleda 450,00 kuna. Odlukom gradonačelnika Grada Bakra korisnici će sufinancirati dio troškova u iznosu od 30% cijene pregleda. Za urološki pregled učešće korisnika iznosi 108,00 kuna, dok za ginekološki pregled učešće iznosi 135,00 kuna. Preglede se može dogovoriti na broj telefona 072/100-700 ili e-mailom na sljedeću adresu medico@medico.hr.

Osim Programa preventivne zdravstvene zaštite Grad Bakar sufinancira Program palijativne zdravstvene skrbi s ciljem unapređenja i provođenja palijativne skrbi terminalnih bolesnika na području Grada, za što je u Proračunu izdvojeno 30.000,00 kuna.

Grad Bakar sufinancira i Program posebnog dežurstva s ciljem unapređenja i provođenja posebnog dežurstva kroz rad ordinacije opće/obiteljske medicine, ordinacije predškolske zdravstvene zaštite i ordinacije dentalne zdravstvene zaštite. Dežurstva se provode subotom, nedjeljom i blagdanom od 08:00 do 20:00 sati na adresi Cambierieva 7 u Rijeci. Za Program posebnog dežurstva u Proračunu je osigurano 30.000,00 kuna.

Provoditelj Programa palijativne zdravstvene skrbi i Programa posebnog dežurstva je Dom zdravlja Primorsko-goranske županije.

Za poboljšanje zdravstvenog standarda građana kroz spomenuta tri programa Grad Bakar je u Proračunu za 2022. godinu osigurao 235.000,00 kuna. ◆

Isplata prigodnog dara (uskrsnice) umirovljenicima Grada Bakra

Tekst: Maja Šepac Rožić

Povodom nadolazećeg blagdana, gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić donio je Odluku o isplati prigodnog dara (uskrsnice) umirovljenicima s područja Grada Bakra u 2022. godini.

Pravo na isplatu uskrsnica u iznosu od 300,00 kuna ostvaruju umirovljenici s prebivalištem na području Grada Bakra koji primaju mirovinu u ukupnom iznosu do 3.000,00 kn mjesečno, neovisno o kojoj vrsti mirovine se radi (obiteljskoj, starosnoj ili invalidskoj), kao i osobe starije od 65 godina koje ne ostvaruju pravo na mirovinu. Pravo na dodjelu prigodnog dara (uskrsnice) nemaju korisnici mirovina u radnom odnosu koji rade s nepunim radnim vremenom.

Više informacija te obrazac zahtjeva za isplatu možete pronaći na mrežnim stranicama Grada Bakra, a u tiskanom obliku obrazac zahtjeva priložen je ovom broju Bure, dok se isti može preuzeti i u prizemlju Gradske uprave.

Rok za predaju tražene dokumentacije je 22. travnja. Isplata uskrsnica za umirovljenike bit će realizirana tijekom ožujka i travnja 2022. godine. Za prigodne darove (uskrsnice) umirovljenicima Grad Bakar je u Proračunu osigurao 300.000,00 kuna. ◆

„Volonter godine 2021.“ Franjo Vicić

Tekst: Paula Mikeli

Nagradu za „Volontera godine 2021.“ Bakraninu Franji Viciću dodijelile su Udruga za razvoj civilnog društva SMART te Primorsko-goranska županija, 5. prosinca 2021. g., na Međunarodni dan volontera.

Kulturno umjetnička udruga Sklad nominirala je Franju Vicića, svojeg dugogodišnjeg člana i voditelja sekcije „Volonterski centar Bakar ++“, za „Volontera godine“ zbog njegovih brojnih aktivnosti i volonterskog angažmana. Nominaciju su podržali i supotpisali Grad Bakar i Udruga umirovljenika Grada Bakra.

Sedamdesetogodišnji Franjo je aktivni član pet bakarskih udruga u kojima je ujedno i član upravnih odbora. Uz spomenuto, u KUU Sklad je i voditelj volonterske sekcije „Volonterski centar Bakar ++“, a u Gradskoj straži Bakar 1848. i Udruzi umirovljenika Grada Bakra obnaša i funkciju potpredsjednika. U Poljoprivrednoj zadruzi „Dolčina“ Praputnjak član je upravnog odbora, kao i u Sportsko-pomorskom društvu Luben gdje je i voditelj ronilačke sekcije. Pridruženi je član i Udruge Hrvatskih branitelja Domoinskog rata.

U našem je razgovoru Franjo ispričao svoj zanimljiv profesionalni put od brodstrojarske tehničke škole, Brodogradilišta u Kraljevici, Bimonta i rada u Koksari pa sve do plovidbe na Jadroliniji i putničkim brodovima, kao prvi časnik stroja, kojima je obišao gotovo čitav svijet. Nakon plovidbe, Franjo otvara butigu metražne robe na Školjčicu koju su brojni naši sugrađani najviše posjećivali u doba maškara tijekom izrade maski za maškarane tance i Međunarodni karneval u Rijeci. Sada je Franjo već oko pet godina u zasluženoj mirovini i otad aktivno sudjeluje u radu bakarskih udruga čiji je član.

U nastavku Vam donosimo razgovor s dobitnikom nagrade „Volonter godine 2021.“, uvijek vedrim i nasmijanim, gospodinom Franjom Vicićem.

Što Vas je potaknulo na volontiranje?

„Tijekom cijelog života rado sam se uključivao u rad raznih udruga onoliko koliko sam to mogao uz posao. Otkad sam u mirovini, imam više vremena, a budući da ne volim mirovati i sjediti kod kuće, ispunjava me rad za zajednicu i korisno provođenje slobodnog vremena. Posebno me veseli kada ljudi prepoznaju i koriste ono što smo mi volonteri napravili. Upućene pohvale su nam vjetar u leđa i poticaj za nove društveno-korisne projekte“, ispričao nam je Franjo Vicić.

Valja naglasiti kako je gospodin Vicić u 2020. i 2021. godini odradio oko 600 volonterskih sati za koje je vodio evidenciju, a ima ih zasigurno i više jer je njegov volonterski duh svakodnevno aktivan. No, kako kaže sve što je uradio ne bi mogao sam bez podrške ostalih volontera. Uz njega su najviše aktivni Miljenko Husan, Bore Štrbac, Boris Petković, Milan Babić i Nikola Bunjevčević, a ostali volonteri se rado pridružuju na većim akcijama.

Možete li podijeliti s čitateljima neka od svojih volonterskih iskustava i ujedno nam reći na koji način je Vaš volonterski rad doprinio razvoju zajednice?

„Kroz volonterski rad najviše sam se angažirao oko čišćenja šetnice od Pomorske škole do Svetoga Kuzma (Walk by Potok) u sklopu koje smo napravili i mjesto za odmor s klupicama, stolom i roštiljem. Trenutno uređujemo šetnicu od Hulberta do Bakarca koja šetače sigurnijim putem, budući da smo put probili kroz šumu i izbjegli Jadransku magistralu, hodanje po pruži i luku rasutog tereta, vodi dalje do Bakarca i Kraljevice. Iako šetnica još nije u pot-

punosti gotova, uređenim dijelom se prošetao već poveći broj šetača, a neke sam i ja osobno vodio, usput im pričajući i o povijesti toga kraja. Šetajući prema Bakarcu sada se prolazi pokraj bunkera i izvora Potočine oko kojeg smo uredili plato i obrezali voćke, a planiramo postaviti i klupice za odmor i stol“, rekao nam je Franjo.

Na početku staze su postavljene stepenice koje je Franjo sam projektirao, zavario i ofarbao, a iste takve su u planu za još jednu poziciju na novouređenoj stazi. Franjo je istaknuo pomoć i rad drugih volontera, ali i predsjednice KUU Sklad Dunje Vladislović koja sve njihove ideje pretoči u projekte te vodi financije. Istaknuo je i suradnju i financijsku podršku Grada Bakra i Turističke zajednice Grada Bakra koji svaki projekt uvijek podrže.

„Kroz volonterski rad, zajedno s već spomenutim volonterima, čistili smo područje NP Risnjak, ulaz na izvoru Kupe te okoliš oko kućice za naplatu ulaznica u NP, koji je bio sav zarastao. U jednome danu s alatom Volonterske sekcije KUU Sklad, koji nam je kroz godine financirao i Grad Bakar, napravili smo veliki posao. Potom su nas pozvali i u Crni Lug gdje smo oko hotela i upravne zgrade očistili okoliš i uredili stazu za sanjkanje koja je bila sva zarasla.

S Borem Štrpcem tijekom godine uređujemo planinarske staze na području cijele Primorsko – goranske županije na način da čistimo one dijelove koji su zarasli te farbamo markacije kako bi bile što vidljivije šetačima i planinarima. Neke od staza koje smo čistili su na području Tuhobića, Risnjaka, Kamenjaka, Kamačnika, pa od Koritnjaka do Škrljevkinih bunkera i mnoge druge. Također podučavamo djecu i mlade o osnovama planinarskog turizma i nastojimo im prenijeti ljubav prema prirodi i zavičaju“, ispričao nam je gosp. Vicić.

Osim uređivanja šetnica i čišćenja staza, jedan od Vaših volonterskih projekata su i posebne plutajuće jaslice i kućica za patke postavljene u Jazu.

„Naš Bakar je u vrijeme adventa poseban i po plutajućim jaslicama koje su moj projekt od ideje do realizacije, a od 2020. godine ih postavljam u Jaz uz pomoć drugih volontera koji mi pomažu u njihovoj izradi i postavljanju. Ta-

kođer, ususret Uskrsu između Jaza i Perila volonterski montiramo veliku oslikanu pisanicu koju je Gradska straža Bakar 1848. dobila na dar od dugogodišnjih prijatelja, povijesne postrojbe Turopoljski banderij. Posebnost ove pisanice za Bakar je ta što su na njoj oslikana i dva lika u odorama naše Gradske straže. I ove godine planiramo postaviti spomenutu pisanicu kako bi je mogao vidjeti što veći broj naših sugrađana. Krajem siječnja u Jaz smo postavili kućicu za patke za koju se nadamo da će postati dom obitelji divljih pataka koje već dugo vremena obitavaju u našem Bakru. Svrha kućice je zaštita divljih patki, ali i malih pačića od grabežljivaca“, istaknuo je Vicić.

Franjo Vicić, kao aktivan član Gradske straže Bakar 1848., sudjeluje u brojnim kulturnim događajima s ciljem očuvanja povijesne i kulturne baštine diljem Lijepe naše. Također je i jedan od začetnika i aktivni organizator zbornog pohoda na Risnjak „Raspjevani Risnjak“ koji je do sada održan u lipnju 2020. i srpnju 2021. godine. Da je Franjo u svemu aktivan te da mu ništa nije teško, govori i činjenica da tijekom ovakvih, ali i drugih okupljanja poput radionica na Takalama, zajedno s volonterom Husanom, kuha ukusne obroke za sve sudionike. Vrijedne volonterske ruke Franje Vicića i njegovih prijatelja volontera sade i sadnice koje sudionici smotre zborova „U skladu s prirodom“ u organizaciji KUU Sklad, poklone Udruzi.

Koje još veće volonterske aktivnosti želite podijeliti s našim čitateljima?

„Spomenuo bih humanitarne akcije za potresom pogođena područja na Banovini. U ovih godinu dana tri puta smo prikupljali i vozili namirnice i ostale potrepštine ljudima koji su zbog potresa nažalost ostali bez svojih domova i poslova. Naši sugrađani su pokazali veliko srce donirajući veliki broj potrepština koje smo osobno uručili potrebitima.

Trudimo se spasiti i naše more, stoga najmanje dva puta godišnje u organizaciji SPD Luben čistimo more u kojem, nažalost, pronalazimo brojne predmete i smeće koji tamo ne pripadaju. U tim akcijama se skupi dosta volontera budući da je potreban veći broj ljudi na određenim pozicija-

ma. Mi ronjoci iz SPD-a Luben s dna mora izvlačimo sve što ga zagađuje, dok nas na površini prate barke i članovi koji preuzimaju pronađeni otpad“, ispričao je Franjo.

Koji su Vaši daljnji planovi vezani uz volontiranje?

„Planiram na proljeće u sklopu SPD Luben objaviti tečaj za ronjocima na koji će se moći prijaviti svi zainteresirani. Naravno, najviše pozivamo mlade da nam se pridruže i nauče osnove ronjenja koje će im otkriti čari našeg predivnog mora. Nakon završenog tečaja pod našim će nadzorom moći roniti i u ljetnim mjesecima. Također nam je cilj završiti započetu šetnicu od Hulberta do Bakarca“, naglasio je Vicić.

Pohvaljujemo Vaše planove i neumoran volonterski duh. Što biste za kraj poručili čitateljima, zašto treba volontirati?

„Volontiranje doprinosi zajednici, ali donosi i osobno zadovoljstvo. Uvijek mi je drago kada ljudi prepoznaju i pohvale ono što smo napravili. Najviše me veseli i motivira kada dječica iz vrtića i škola prošetaju uređenim šetnicama ili kada ih u suradnji s njihovim tetama i učiteljicama učimo kako se treba brinuti o okolišu. Upravo su oni izradili kućice za ptice koje krase šetnicu Walk by Potok, a čim

ova situacija s pandemijom prođe, provest ćemo ih novom šetnicom.

Volontiranje ispunjava i omogućava kvalitetno provođenje vremena. Volonteri zajedno mogu zaista napraviti puno za svoju zajednicu, dok je pojedinac samo jedan kotačić u cijelom sistemu“, zaključio je Franjo.

U vijećnici Grada Bakra, 17. prosinca 2021. g, gradonačelnik Tomislav Klarić primio je gospodina Franju Vicića, čestitao mu te uručio zahvalnicu Grada Bakra za volonterski doprinos, prigodan dar, umjetničku sliku i novčanu nagradu. Tom je prilikom i direktorica Turističke zajednice Grada Bakra Sonja Jelušić Marić nagrađenom čestitala i uručila poklon bon kao zahvalu za veliki volonterski doprinos zajednici.

Svjesni da ima još puno njegovih volonterskih akcija koje bi vrijedilo spomenuti i pohvaliti, još jednom čestitamo gosp. Viciću na dobivenoj nagradi. Želimo mu puno zdravlja i snage te da i dalje s ostalim volonterima doprinosi razvoju našega kraja jer kako i sam Franjo kaže, a potvrđuje citat Helen Keller: *“Sami možemo napraviti jako malo, zajedno možemo postići puno toga!”* ♦

Pola godine bez prašine i buke

Tekst: Vice Sep

Posljednjih pola godine mještani Škrljeva uživaju u mirnijem okruženju, bez buke i prašine prekrcaja kamena tvrtke Rockwool, koji se iskrcavao tek stotinjak metara od obiteljskih kuća.

Problem neadekvatnog pretovara na neodgovarajućoj lokaciji uznemiravao je Škrļevčane preko 10 godina. Prašina prilikom prekrcaja zaprašivala je okolne obiteljske kuće, a buka, pogotovo u ljetnim mjesecima je bila prejak, nerijetko tijekom cijelog vikenda i u ranim jutarnjim satima. Pisale su se peticije, medijski istupi i prijave preko Mjesnog odbora i Grada Bakra, ali nažalost teret se i dalje prekrcao. Ipak, naporima Mjesnog odbora Škrļevo i Grada Bakra, a s rješavanjem imovinskog vlasništva koje se provodi na području Grada Bakra ukazalo se rješenje. Naime, Grad Bakar i Industrijska Zona Bakar su se uknjižili u čestice koje se koriste za transport kamena uz prugu, te su Hrvatske željeznice obaviještene da preko zemljišta Grada ne smiju prolaziti i obavljati djelatnost. Unatoč nastojanjima Hrvatskih želje-

znica i tvrtke Rockwool da se pretovar nastavi, Vijeće Mjesnog odbora Škrļevo i Gradonačelnik Tomislav Klarić odbili su bilo kakve drugačije modele prekrcaja osim da se prekrcaj prekine i cijelo postrojenje napusti lokaciju. Slijedom navedenog, od sredine kolovoza 2021. pretovar kamena se više ne

obavlja u Škrļevo, što je velika pobjeda Mjesnog odbora Škrļevo i Grada Bakra u cilju osiguranja normalnih životnih uvjeta mještanima bez prašine i buke koji su proteklo desetljeće uznemiravali naše Škrļevo. ♦

100. rođendan naše sugrađanke

Tekst: Paula Mikeli

I ove godine u Gradu Bakru slavimo okrugli 100. rođendan naše sugrađanke. Doživjeti stotu zaista je veliki događaj za slavljenika, obitelj, ali i cijelo mjesto i grad.

Na Meje se 29. siječnja slavio 100. rođendan gospođe Marije Juretić, od milja zvane Mičice. Vesela i pričljiva Mičica te je subote radosno dočekivala svoje goste. Slavljenici su, uz obitelj, došli čestitati gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić, predsjednik Gradskog vijeća Grada Bakra Milan Rončević, predsjednica Udruge umirovljenika Grada Bakra – podružnica Praputnjak Nevenka Juretić te susjedi i prijatelji.

Gradonačelnik i predsjednik Gradskog vijeća slavljenici su, uz čestitku, uručili buket cvijeća i prigodan dar, a isto je učinila i predsjednica Udruge umirovljenika Praputnjak.

U razgovoru s gospođom Marijom, njenom kćerkom Anamarijom i gospođom Nevenkom Juretić doznali smo da je gđa Mičica rođena 29. siječnja 1922. godine u Praputnjaku gdje je provela svoje djetinjstvo i pohađala osnovnu školu. U Zagrebu je pohađala internat i Visoku učiteljsku školu, a njezin poslovni put je započeo u školi u Ratuljama gdje se zaposlila kao učiteljica, nakon čega je radila u Benčiću te u računovodstvu Tehničke škole u Rijeci. Gospođa Juretić ima sina Zorana i kćerku Anamariju, unuke Mateu i

Helu te nevjestu Zoru. Cijeli život jako voli ručni rad, posebice heklanje s kojim se još uvijek s vremena na vrijeme pozabavi. Gospođa Mičica voli kuhati i raditi kolače pa i dan danas svoje najmilije ponekad iznenadi nekim finim obrokom ili slasticom. Uz druženje s obitelji i ostalim joj dragim ljudima, omiljene su joj šetnje te čitanje novina i gledanje vijesti jer uvijek voli znati što se događa.

Na naše pitanje koji je recept za doživjeti stotu, gospođa Mičica je zaključila kako je cijeli život imala red, ali i umjerenost u hranjenu te da joj je to i u genima budući da su mnogi njezini preci također doživjeli puno godina. Naglasila je kako si teško može zamisliti da ima sto godina jer da se dobro osjeća i, ono najvažnije, da je pamćenje služi. No, malo pomalo, neprimjetno je ipak stigla ta okrugla brojka. Na kraju razgovora gospođa Mičica nas je veselo pozdravila sa željom da se čujemo i dogodine za njezin 101. rođendan.

I ovom prilikom slavljenici još jednom čestitamo njen 100. rođendan uz obilje zdravlja i lijepih trenutaka s njezinim najmilijima! ♦

IN MEMORIAM

Desimir Širola (1939. – 2022.)

Tekst: Ivan Šamanić

Nakon kratke i teške bolesti, 2. siječnja 2022. godine u 83. godini života, napustio nas je naš dragi sugrađanin, dugogodišnji zaposlenik INA-e, društveno – politički djelatnik, bakarski pjesnik i prozaist, veliki zaljubljenik u sport, posebice u nogomet, Desimir Širola.

R ođen je u Bakru 1939. godine gdje završava osnovnu školu, a 1958. g. srednju Pomorsku školu u Bakru. U jesen iste godine upisuje se na strojarški fakultet u Zagrebu, kojeg završava 1964. g. Nakon studija zapošljava se u INA Rafineriji nafte Rijeka u kojoj je proveo čitav radni vijek do umirovljenja 2003. g. Uz radne obveze u Rafineriji, preko 35 godina honorarno predaje stručne predmete iz područja strojarstva na više riječkih tehničkih škola, a kratko vrijeme predavao je kao stručni suradnik na Tehničkom fakultetu u Rijeci. Desimir je bio obiteljski čovjek i predano sa suprugom Mericom odgajao svoja dva sina Rena i Vladimira. Rano se počeo baviti pisanjem. Objavio je više stručnih radova iz područja održavanja, a 1986. objavila mu je Školska knjiga iz Zagreba knjigu „Oprema, strojevi i uređaji u naftno-petrokemijskoj industriji“. Osim stručnih radova, objavio je u tisku i periodici više pjesama, priča i humoreski. Radove piše na hrvatskom književnom jeziku i suvremenoj bakarskoj čakavštini. Pjesme, priče i humoreske objavljuje u Čakavskoj besedi, Novom listu, Zvonima i Vikendu te u drugom tisku.

Objavio je pet knjiga, a to su: Smeh i suzi (1997.), Hladne vatre (2003.), Izgubljene bitke (2007.), Primorske impresije (2009.) i Bakarski amarcord (2012.). Desimir više od 30 godina piše Škovaceru, a od prodanih humanističkih novina novac poklanja DND-u Bakar i udruzi Bakarska žena. On voli čakavštinu pa tako pokazuje da njeguje materinji jezik, jezik od srca na kom je odrastao kao dijete i odrastao čovjek. U životu je čuo mnogo lijepog i dobrog te zapamtio kako bi to prenosio na mlade generacije. Njeguje šaljive priče i povremeno je objavljivao u Novom listu i rubrici Beseda. Dugi niz godina bio je sportski izvjestitelj Novog lista, Sportskih novosti i suradnik glasila Grada Bakra „Bura“. Nezaboravne ostaju njegove najave i izvještaji s utakmica, a nadasve lokalni derbiji, kada su igrali klubovi NK „Borac“ i NK „Kraljevica“. Bio je veliki zaljubljenik u niželigaški nogomet, uvijek je poštivao rokove izvještavanja, vidio je svu ljepotu tamo gdje drugi nisu, lokalne razmirice je vješto skrivao i zato će uvijek ostati u sjećanju. Pisao je i o politici, ali na šaljiv način i opet stavlja da misli, govori i zaključuje. Piše Deso o svemu, a najviše opisuje primorskog čovjeka, baš onakvog kakav je: šaljiv, posprdljiv, vesel, dobronamjeran, ali često puta znatiželjan. Te šaljive priče, naša Smiljka naziva „iskrice koje čitajući prelaze u iskru, plamen i jaku vatru koje čitatelja dovode do ushićenja, radosti, smijeha i suza“.

Desimir Širola obnašao je dužnost gradonačelnika Grada Bakra od 2004. do 2005. godine, a bio je i član županijske organizacije HSU i predsjednik Gradske organizacije HSU

Bakar, te dugogodišnji član NK „Borac“ iz Bakra. Bio je i član Čakavske katedre „Ljubo Pavešić“ iz Škrljeva i Hrvatskog književnog društva iz Rijeke.

Nakon 40-godišnjeg radnog staža odlazi u mirovinu kao inženjer u Službi planiranja organizacije i nadzora održavanja. U Rafineriji nafte bio je dugogodišnji član Literarne sekcije KUD-a „Baklje“, a u razdoblju od 1989. - 1997. i predsjednik KUD-a.

Unatoč svim tim brojnim zaslugama i vrlinama Deso je bio vrlo skroman, mirne naravi i jednostavan čovjek. Svoj je život provodio u tišini doma vezan za pisanje, uži krug prijatelja i poznanika. Dobitnik je više nagrada na raznim natjecanjima za književno stvaralaštvo. Ostat će trajno u sjećanju svima koji su ga poznavali, uvijek vedrog i nasmijanog, vrsnog prozaista, kroničara sporta i nadasve dobrog čovjeka.

Posljednji ispraćaj od dipl. ing. Desimira Širole bio je na gradskom groblju u Bakru u krugu obitelji u petak, 7. siječnja ove godine. ♦

Na stranicama bakarske Bure koju smo zajedno pokrenuli, nakon punih sedamnaest godina, još jednom se ispisuje ime Desimir Širola dipl. ing. Razmišljajući o njemu dok pišem ove retke, prisjećam se naših dugih razgovora. U mislima bezbroj sličica, među njima i prvi susreti. Jedan je od njih i danas u meni živ kao da vrijeme uopće ne prolazi. Ima tome već 21 godina, gradska Vijećnica, kasni noćni sati. Već negdje iza ponoći još uvijek traje žučna sjednica Gradskog vijeća, predsjedava predsjednik Gradskog vijeća Grada Bakra Desimir Širola. Dižem ruku, javljam se za riječ i u šali mu govorim: „Kasno je, nemojte mi dat“, a on onako smireno: „Hodi, hodi, reci ča misliš“. Eto, tako sam doživio tog smirenog, punog strpljenja i razumijevanja, Desimira Širolu, čovjeka koji mi je u jednom trenutku postao i suradnik i prijatelj.

Vrijeme koje je prethodilo našem poznanstvu u Gradu Bakru bilo je ispunjeno previranjima, krizama. Vlasti su se smjenjivale kao na traci, praktično ne više čak niti na godišnjoj razini. Redali su se gradonačelnici, povjerenici Vlade i predsjednici Vijeća, a Grad Bakar je u medijima nazvan „Grad slučaj“. U jednom trenu, a tako to u životu biva, mora se napraviti rez, posložiti stvari i jednostavno krenuti iz početka.

Za novi početak, bio sam uvjeren, trebala nam je osoba poput Desimira Širole. Školovan, temeljit, smiren, a istovremeno čovjek koji nikada neće povući niti jedan nepromišljeni potez. Kada smo mu predložili mjesto gradonačelnika Bakra i našu vizi-

ju Bakra u budućnosti, prva reakcija je bila: „Dajte mi pet dan da razmislin“, a moje riječi na to su bile: „Vrimena Bakar više nima, morate odlučiti sad pa, ako pristajete, idemo u to.“ Njegovo je bilo: „Ala dobro“, i krenuli smo.

Od tog trena Desimir Širola postao je gradonačelnik Grada Bakra. Za naš Grad, usudit ću se reći i cijeli naš kraj, otvorila se nova knjiga čije stranice se ispisuju i danas. U svega nekoliko mjeseci Grad Bakar postao je gradilište, projekti su se nizali jedan za drugim, a Desimir Širola, naš „Deso“, bio je meni osobno i mojim suradnicima i prijateljima toliko snažna podrška da je sve što smo zamislili bilo lako ostvarivo, bez obzira na sve probleme koje smo u hodu morali rješavati.

Njegov gradonačelnički mandat od svega godinu i par mjeseci i sve što smo u tom kratkom vremenu pripremili bilo je temelj na kojem i danas gradimo, a gradimo ostvarujući zajedničku viziju koju smo osmislili u želji da našem kraju udahnemo razvoj, izgradnju i bolji život naših građana. U sve to Desimir Širola utkao je dio sebe. Zaslužno je 2017. godine dobio Nagradu Grada Bakra za životno djelo i svoje ime upisao na stranice predivne knjige njegove budućnosti.

Svojim životom i ljubavlju koju je dao svome rodnom Bakru, zaslužuje riječi: „Hvala Vam, barba Deso, i neka Vaša sjena mirno odmara u šumu mora i sjaju predivne Bakarske vale.“

Gradonačelnik Tomislav Klarić

IN MEMORIAM

dr. sc. Anton Zakaria 1923. - 2022.

Tekst:
Udruga Praputnjak - kulturni krajolik

Subotu, 05. veljači 2022. zavavek je zaprl oči naš dragi Praputnjarac, barba Ante Zakaria. Puno j' primorskih mesti ke su kod i naše, ma malo je ljudi kod ča j' bil barba Ante - onih ki su svoju dušu i se svoje za zajednicu dali. Puneh 99 let gljedal je va Praputnjak i delal na ten da poveje njegovu štoriju i pokaže ju svitu. Bil je pravi vizionar, čovik spred svoga vrimena i veli humanist.

Žal nan je da je va ovoj 2022., kada slavimo 50 let zaštite našeh Bakarskih prezidi i Takal, prošal baš on - čovik ki je altroke delal da se ta zaštita i dogodi. Mi teško moremo opisat koliku veličinu je barba Ante imel, ma nan zato

zavavek ustaje njegovo životno delo - njegove besedi, teze i njegove knjigi.

Barba Ante, fala Van na sen i fala Van od srca! Fala Van, aš uz Vaše velo delo naš ponos prema baštine ima pokrića.

BIOGRAFIJA

Dr. sc. Anton Zakarija rođen je 1923. godine u Praputnjaku. Maturira 1943. u Križevcima. Te godine priključuje se narodnooslobodilačkoj borbi gdje biva i ranjen. Kraj drugoga svjetskog rata dočekuje u Prvoj istarskoj domobranskoj pukovniji na Trsatu. Na odsluženju vojnog roka 1947./48. u Mostaru organizira opismenjavanje nepismenih. Od 1948. do 1951. radi kao učitelj. Na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu diplomira hrvatski i francuski jezik. Od 1952. do 1959. radi kao nastavnik i pritom surađuje u Riječkom listu u rubrici za kulturu, a pokreće i Galeb, mjesečnik za djecu.

Od 1960. do 1963. studira na Institutu povijesti umjetnosti i arheologije u Parizu. Sljedećih godina radi u Enc. Larousse i paralelno priprema disertaciju na sveučilištu Sorbone s temom Praputnjak, village croate. Knjigu istog naziva objavio je u Parizu 1989. godine. Nešto kasnije knjigu je značajno nadopunio i preveo na hrvatski jezik pod nazivom Praputnjak, hrvatsko primorsko

selo. U Parizu 1996. pokreće Cahiers croates, kvartalni časopis za hrvatsku književnost i kulturu. U Zagrebu je 2004. objavio knjigu Od Selimira do Zvonimira.

Godine 2011. iz tiska izlazi njegovo kapitalno djelo - Europe, contours culturels (Europa, kulturni obrisi) da bi 2020. pod okriljem Rijeka 2020 EPK izašlo i drugo, prošireno izdanje. Trenutno se radi na iznalaženju sredstava za prijevod knjige na hrvatski jezik.

C'EST LA VIE

(se la vi = to je život)

C'est la vie. Tim je riječima Ante često naglašavao svoje mišljenje ili njima davao utjehu nekome koga bi stisnule životne nedaće. Ponekad bi ih upotrijebio i kad bi njemu samome trebala utjeha.

Izrekao bi ih nekad blagim tihim tonom, a nekad žustro, snažno, s jasnom iskrom optimizma u očima. Ta iskra iskakala je iz njegova nemirnog duha i briljantnog uma. Ta ista iskra vodila ga je kroz kaos drugog svjetskog rata, odvela u Francusku, omogućila mu doktorsku disertaciju

Anton Zakaria – uvijek spreman podijeliti misao i potaknuti na razmišljanje, Krajolici budućnosti 2018.

na glasovitoj Sorboni i upoznala ga s mnogim velikim svjetskim ljudima. Pa ipak, iako je bio svjetski čovjek, do kraja života bio je vezan korjenima za ovo hrvatsko, primorsko, praputnjarsko tlo. Svojim je knjigama uporno krčio put hrvatskoj povijesti u europsko tkivo. Pritom se morao boriti protiv uvriježenih i okamenjenih povijesnih teza, a sve kako bi napravio mjesta novim gledištima. Sve je to činio ne bi li dokazao neospornu važnost Hrvatske u razvoju europske kulture. U svim tim njegovim ogledima Praputnjak je bio model. Tako su se praputnjarski toponimi, kuće, ljudi i običaji ugradili u europski mozaik. Može se reći da je daleko pronio ime Praputnjaka. Buduće generacije će tome svjedočiti.

Tko je imao sreće poznavati ga osobno mogao je vidjeti jednog dragog, poštenog i veselog čovjeka. U dugim razgovorima uz čašicu otvarao je svoj nesputani duh. Energija je prosto prštala iz njega. Nije važno je li tema razgovora visoka politika, moda, glazba, znanost ili svakodnevni seoski poslovi. Uvijek jasan, fokusiran i brz. Uvijek mlad i moderan.

Kao neumorni sakupljač povijesnih crtica seoskog života između ostaloga objavio je zapise starih djevojačkih spomenara. Jedan od njih je:

Ah nije život ljudski drugo

Neg smučeno jedno more...

Na hipu se bo vrijeme vrtilo

Jedan hip je sve do smrti!

Al taj hip se raduj

I veseli!

Ili kako bi Ante lakonski rekao: C'est la vie. ♦

*Praputnjak - pogled na dio naselja
oto - Gothardi, 5. X 73.g.*

Pogled prema Selu, Anton Zakarija u društvu konzervatorice Beate Gothardi Pavlovski obilazi Praputnjak ususret zaštiti Etnografske zone Praputnjaka, autorica fotografije je gospođa Gothardi Pavlovski, 1973. god.

Fotografija iz fundusa Konzervatorskog odjela u Rijeci, Ministarstvo kulture i medija RH

Fotografije sa snimanja sjećanja na školske dane, održani 2019. godine u spomen na 155. godišnjicu PŠ Praputnjak

SVEČANO POTPISIVANJE UGOVORA ZA KAPITALNI PROJEKT IZGRADNJE KANALIZACIJSKOG SUSTAVA I VODOVODNIH CJEVOVODA U GRADU BAKRU

U četvrtak, 30. prosinca 2021. godine u Vijećnici Grada Bakra, održana je tiskovna konferencija i svečano potpisivanje ugovora o financiranju i izvođenju radova kapitalnog projekta izgradnje kanalizacijskog sustava i vodovodnih cjevovoda u gradu Bakru.

Ovaj kapitalni projekt „Sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Bakra“ financirat će se sredstvima iz Proračuna Grada Bakra u iznosu od 50.000.000,00 kuna. Projekt uključuje izvođenje radova na izgradnji kanalizacijskog sustava i vodovodnih cjevovoda uz trasu kanalizacije te izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s podmorskim ispustom.

Gradonačelnik Klarić ističe važnost započetog investicijskog ciklusa na početku 2022. godine koji uključuje investicije na čitavom području Grada Bakra, a posebice u centru grada Bakra.

Naglašava kako se konačno ostvaruje višegodišnja težnja za izgradnjom uređaja za pročišćavanje, dugim ispustom, kanalizacijskim kolektorom i vodovodnim instalacijama u samo-

me centru Bakra. „Projekt se trebao odvijati pod studijom aglomeracije Bakar-Kostrena, no 15 godina se nije uspjela riješiti dokumentacija, stoga je Grad Bakar odlučio samostalno krenuti u izgradnju kanalizacijskog sustava i vodovodnih cjevovoda u gradu Bakru te izvršiti obećanje dano građanima“, ističe Klarić.

Posebno naglašava kako je kompletan projekt građenja „Sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u gradu Bakru“ financiran isključivo sredstvima Grada Bakra u iznosu od 50.000.000,00 kuna. Napominje kako su upravo dugogodišnja ulaganja u gospodarstvo i Industrijsku zonu Bakar na Kukuljanovu povećala financijske kapacitete Grada te uz kapitalni projekt najavljuje i brojna ulaganja koja će u narednim godinama premašiti iznos od stotinu milijuna kuna.

Pored izgradnje kanalizacijskog sustava Klarić ističe i druge projekte u samom centru Bakra, poput izgradnje obale i pontonske šetnice, projekta plaže u Bakru, završetka uređenja parka Banj, pokretanja muzeja u Bakru, uređenja Kaštela, podzemne garaže i parkirališta.

Ugovor o financiranju kapitalnog projekta vrijedan 50.000.000,00 kuna potpisali su gradonačelnik Grada Bakra Tomislav Klarić i direktor Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija d. o. o. Andrej Marochini.

Ugovor se odnosi na izvođenje radova na izgradnji kanalizacijskog sustava i vodovodnih cjevovoda uz trasu kanalizacije, izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s podmorskim ispustom, usluge nadzora nad projektom i usluge upravljanja nad projektom.

„Projektom je predviđena izgradnja 3150 m sanitarne kanalizacije, od čega 2300 m gravitacijskih kolektora i 850 m tlačnih cjevovoda, potom 3 kanalizacijske crpne stanice (dvije glavne i jedna lokalna), 2 sigurnosna preljeva kanalizacijskih crpnih stanica u duljini od 120 metara te izgradnja vodovoda u duljini od 3000 metara. To je jako bitno za Grad Bakar, budući da sada ima 34 morska ispusta. Kroz ovaj projekt odvodnje I. faze ukinut će se direktni ispusti u more, izgraditi uređaj za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda drugog stupnja pročišćavanja, izvesti novi obalni kolektor na koji će se spojiti kanalizacijska mreža.

Ugovor za izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Bakra u sklopu kojeg će se izvesti

obalni kolektor dodijeljen je izvođaču GP Krk d. d. Vrijednost ugovora iznosi 29.859.833,97 kn bez PDV-a s rokom izvršenja od 20 mjeseci. Na platou bivše Koksare izgradit će se novi pročištač drugog stupnja pročišćavanja s biološkom obradom otpadnih voda SRB tehnologijom, kapaciteta 1600 ES. Pročišćene otpadne vode ispuštat će se u Bakarski zaljev 220 metara dugačkim podmorskim ispustom na krajnju dubinu od 32 m.p.m.

Odabrani izvođač radova na izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda je zajednica ponuditelja GP Krk d. d. i LOVECO d. o. o. Vrijednost radova iznosi 13.625.918,29 kn bez PDV-a, a rok za ispunjenje ugovornih obveza 20 mjeseci.

Do sada je ugovorena izgradnja podmorskog ispusta s DSS obrtom za izgradnju hidro građevinskih objekata i podvodne radove u vrijednosti od 777.079,00 kn bez PDV-a.

Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d. o. o. vodi četiri aglomeracije. Jedna je aglomeracija Bakar-Kostrena, međutim, Gradonačelnik je ipak odlučio uložiti vlastita sredstva i krenuti s tim projektom.

Ovakvim ulaganjima u vodno-komunalnu infrastrukturu na području grada Bakra poboljšat će se funkcioniranje postojećeg sustava javne odvodnje i vodoopskrbe, pružiti potrebna zaštita okoliša i mora Bakarskog zaljeva, unaprijediti komunalni i životni standard građana te osigurati temelj za daljnji gospodarski rast i razvoj ovog područja. Sve ovo ne bi bilo moguće bez Grada Bakra koji će financirati navedene zahvate, na čemu se iskreno zahvaljujem“, izja-

vio je direktor Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija d. o. o. Andrej Marochini.

Osim ovog kapitalnog projekta, Grad Bakar iz svog proračuna financira i brojne druge projekte koji se odnose na vodovod i kanalizaciju. Između Grada Bakra i Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija d. o. o. potpisana su još dva ugovora o financiranju, točnije Ugovor o financiranju građenja vodoopskrbe u naselju Melnice, kojim se spajaju izvorišta Gorskog Kotara s primorskim, vrijedan 5.800.000,00 kuna te Ugovor o financiranju građenja i stručnog nadzora nad izgradnjom vodovodnog ogranka na Hreljinu vrijedan 380.000,00 kuna.

Na spomenutoj konferenciji potpisan je i Ugovor o izgradnji sustava odvodnje između naručitelja Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d. o. o. i izvođača tvrtke GP Krk d. d. te Ugovor o izgradnji uređaja za pročišćavanje otpadnih voda između naručitelja Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija d. o. o. i izvođača tvrtke GP Krk d. d. i tvrtke LOVECO d. o. o.

„Imamo zaista dugu i kvalitetnu suradnju s Gradom Bakrom te dobar dio svih prihoda koje ostvarujemo u Primorsko-goranskoj županiji, ostvarujemo baš na području Grada Bakra, najviše kroz Industrijsku zonu Bakar na Kukuljanovu gdje smo stalno i prisutni. Ovaj posao će u svakom slučaju biti izazovan, budući da je obalni kolektor pod utjecajem mora, ali GP Krk je izgradio takve kolektore i na Lošinju, Krku, Rovinju i Puli, stoga vjerujem da ćemo sve napraviti u zadanim okvirima i roku“, izjavio je predsjednik uprave GP Krk d. d. Sanjin Purić. ♦

UREĐENJE DOMA KULTURE „FRANJO TIJAN“ NA KRASICI

Krenula je posljednja faza obnove Doma kulture „Franjo Tijan“ na Krasici.

Usiječnju 2022. godine započeli su radovi na unutar-njem uređenju, nakon što je postavljen novi krov i izvedeni radovi krovnog pokrova izopanelima, sanirano je i pročelje na način da je postavljena toplinska izolacija, završna žbuka i novi nalič te postavljena nova fasadna alubrarija.

Tako je nakon provedenog postupka nabave za odabir izvođača radova već krajem prosinca 2021. godine sklopljen Ugovor o izvođenju radova s tvrtkom Premec j. d. o. o. u vrijednosti nešto manjoj od 3,5 milijuna kuna. S rokom izvođenja radova od 12 mjeseci, dotrajala unutrašnjost objekta bit će u potpunosti obnovljena i sanirana te će cijeli objekt ponovno dobiti na važnosti u kulturnom i društvenom smislu, odnosno postati reprezentativno mjesto za buduća okupljanja i druženja te biti važan dio intelektualnog, kulturnog i fizičkog razvoja, kako najmanjih tako i najstarijih mještana.

Kroz predmetnu investiciju u prizemlju građevine se planira urediti glavni ulazni hall i sanitarne prostorije (odvojeno za muškarce, žene i osobe smanjene pokretljivosti) za posjetitelje događanja u glavnoj sali i čitaonice na katu. U glavnoj sali se postavlja nova podna konstrukcija te se mijenja dotrajali parket sa novim što sličnijeg izgleda, dok će se postojeći parket na pozornici i u čitaonici na katu sanirati na način da se drveni dijelovi preslože, dotrajali dijelovi zamijene novim te se nakon toga pod završno prebrusi i lakira. Na katu se planira uređenje jedinstvenog prostora čitaonice i izložbenog prostora, a u tom se dijelu nalazi i galerija s mogućnošću organiziranja dodatnih sjedećih mjesta za posjetitelje događanja u glavnoj sali. Postojeće unutarnje stubište se sanacijom zadržava. U suterenu se planira uređenje prostorija za udruge koje se nalaze ispod pozornice, spremišta, tehničke prostorije te sanitarnog prostora namijenjenog udrugama. Kroz predmetnu investiciju ne planiraju se nikakvi radovi na uređenju podruma iz razloga što svijetla visina podruma nije dostatna za korištenje, već će se sa aspekta sigurnosti korištenja objekta jedino izvesti osiguranje temeljnog tla ispod nosivih zidova izvedbom obostranih temeljnih greda. S građevinskog aspekta, zbog novog tlocrtnog rasporeda, projektom je predviđeno rušenje pojedinih pregradnih zidova i probijanje otvora u nosivim zidovima te zidanje novih pregradnih zidova. Također, predviđa se skidanje stropova od trstike i žbuke, te postava novog spušenog stropa od karton gips ploča, dok se s druge strane zadržava postojeća drvena međukatna konstrukcija s izvedbom toplinske i zvučne izolacije. Kroz radove se planira ojačati

konstrukciju zgrade te se tako u podrumu planira izvedba obostranih temeljnih greda u cilju dodatnog osiguranja temeljnog tla ispod nosivih zidova. Svi dotrajali elementi konstrukcije drvenog krovišta se zamjenjuju ili, ako je zamjena spriječena, ojačavaju drvenim elementima, a slično vrijedi i za ostale postojeće stropne konstrukcije. Također, planira se i uređenje pročelja i ravnog neprohodnog krova prizemnog dograđenog aneksa. Na pročelja aneksa se predviđa postava fasadnog sustava s mineralnom vunom, istovjetnog onom s kojim su ranije uređena ostala pročelja zgrade doma kulture. Na betonsku ploču ravnog neprohodnog krova predviđa se postava izolacija, izvodi se beton u padu i završna obloga od kulir ploča. ♦

ZAPOČELA IZGRADNJA ETNO KUĆE MAROHNIĆ

Početak 2022. godine krenula je izgradnja Etno kuće Marohnić na Hreljinu.

Grad Bakar je prije više godina izvršio uklanjanje postojećeg ruševnog objekta dvojne obiteljske građevine te su tom prilikom izvedeni i temelji. Sada su ugovoreni radovi na kompletnoj izgradnji Etno kuće Marohnić. Dopršetkom istih bit će u potpunosti uređen, odnosno rekonstruiran, objekt s uređenim okolišem i svim potrebnim instalacijama. Izvođač radova je Citadela d. o. o., a nadzor nad radovima dodijeljen je tvrtki Karloline - Kling d. o. o. Vrijednost izgradnje Etno kuće Marohnić je 1.796.472,00 kn bez PDV-a.

Građevina se proteže na 149,84 metara kvadratnih, a sastojat će se od suterena i prizemlja koje čini ukupno šest prostorija. Ispred građevine, u nivou suterena, izvest će se plato opločen kamenim pločama na kojem će se postaviti kameni stol s kamenim klupama, a dio okoliša krasit će i nadstrešnica napravljena od drvenih stupova, rogova i greda.

Kao što sam naziv Etno kuće govori, ona će kroz izložbeni postav biti posvećena iseljeništvu i Josipu Marohniću, najpoznatijem iseljeniku iz naših krajeva.

Josip Marohnić, sin Mata Marohnića i Marije Polić rođen je na Hreljinu 1866. godine. U Sjedinjene Američke države se odselio 1893. godine. Bio je oženjen Hreljankom Andrijanom Vidas s kojom je imao dvije kćeri i dva sina. U Americi je otvorio vlastitu knjižaru i tiskaru u kojoj je

uglavnom objavljivao knjige (rječnike, gramatike, almanaha i sl.) namijenjene hrvatskim iseljenicima, a surađivao je u više iseljeničkih glasila. Marohnić je prvi Hrvat koji je službeno pozvan u audijenciju američkog predsjednika W. H. Tafta (1911. godine). Bio je predsjednik Narodne hrvatske zajednice (poslije Hrvatske bratske zajednice) od 1912. sve do smrti 1921. godine. U vrijeme Marohnićevog predsjedavanja Zajednicom uvelike se povećao broj članova, briga o iseljenicima se podigla na višu razinu, tiskala se knjižna građa, a utemeljio je i omladinski odjel „Pomladak“. Marohnić je izdao i nekoliko svojih djela: zbirke Jesenke (1897.) i Amerikanke (1900.), Opis Sjedinjenih Država (1897.), Popis Hrvata u Americi (1902.), Povijest Sjedinjenih Država Sjeverne Amerike (1903.), Šaljive pjesme (1913.) i dr.

Umro je u Pittsburghu, 28. siječnja 1921. godine.

U iseljeništvu su stasale brojne organizacije podmlatka naših primoraca. Mnogi od njih i danas održavaju veze sa starim krajem i rodbinom koja je ostala živjeti tu. Ovim izložbenim postavom kroz život Josipa Marohnića ispričat će se priča o iseljenicima koji su davnih dana svoj rodni kraj napuštali u potrazi za boljim životom. Posjetiteljima će se na zanimljiv i interaktivan način prenijeti povijesne činjenice i iseljeničke priče određenog vremenskog razdoblja. ♦

UREĐENJE OBALE I IZGRADNJA PONTONSKE ŠETNICE U SENJSKOJ ULICI U BAKRU

Polovicom 2021. godine započeli su radovi na uređenju obale i pontonske šetnice.

Do kraja 2021. godine izvršeni su radovi na izgradnji podmorskih nasipa i obalnih zidova te se započelo s radovima na uređenju donjih slojeva partera nove obale. Radove sufinancira Grad Bakar u iznosu od oko 1.600.000,00 kn, a točan iznos će se utvrditi prilikom obračuna stvarno izvedenih količina radova. U 2021. g. Grad Bakar sufinancirao je izvođenje radova iznosom od 1.000.000,00 kn. Dovođenje ugovorenih radova planirano je tijekom travnja 2022. godine. Grad Bakar je u međuvremenu ugovorio i

nastavak izgradnje pontonske šetnice – valobrana do polovice zaljeva na ukupnu dužinu od cca 160 m. Vrijednost investicije je oko 4.400.000,00 kn, a dovršetak iste se također očekuje krajem travnja ili početkom svibnja 2022. godine. Dovođenjem ovog projekta grad Bakar će dobiti još jednu novu javnu površinu opremljenu svom potrebnom komunalnom opremom, osvijetljenu modernom javnom rasvjetom te šetnicu na moru do polovice Bakarskog zaljeva s koje će se pružati jedan novi pogled na vizure grada. ♦

JAVNA RASVJETA

Nakon potpisa ugovora, krajem studenog 2021. godine započelo se s radovima na izgradnji javne rasvjete na nerazvrstanim prometnicama oznake Z2 (cesta za prilaz platoima B4-B8) i Z6 (cesta za prilaz platoima B2.1-B3) u Industrijskoj zoni Kukuljanovo u ugovorenoj vrijednosti 1.147.390,50 kn bez PDV-a. Ugovoreno je izvođenje kompletnih radova na izgradnji javne rasvjete što podrazumijeva izvođenje pripremnih radova, radova na razvodu javne rasvjete, zaštite postojećih instalacija HEP ODS-a, HT-a, KD VIK-a i ENERGA te izvođenje građevinskih radova na samoj izgradnji javne rasvjete. Kroz predmetni ugovor se planira ugraditi 40 novih stupova s LED svjetiljkama te na taj način osvijetliti dijelove Zone namijenjene daljnjem razvoju i širenju poslovnih kapaciteta. S rokom izvođenja radova od 4 mjeseca od dana uvođenja u posao, radovi uredno teku prema dinamičkom planu. U potpunosti su izvedeni radovi na izgradnji javne rasvjete prometnice

Z6, dok su radovi na izgradnji javne rasvjete prometnice Z2 u završnoj fazi. Radove izvodi tvrtka DOMENI d. o. o. Matulji. ♦

PREUZIMANJE PLAVIH I ŽUTIH SPREMNIKA ZA RECIKLABILNI OTPAD

Komunalno društvo Čistoća na cijelom području djelovanja sukcesivno uvodi individualni sustav u sklopu kojeg će svim korisnicima biti dodijeljeni vlastiti spremnici za otpad.

Ovim načinom osigurava se kontrola nad vlastitim otpadom, povećava se kvaliteta odvajanja vrste otpada, a ujedno se sprječava i neovlašteno korištenje spremnika. Na web stranicama KD Čistoća detaljno je objašnjen cijeli postupak prikupljanja otpada „od vrata do vrata“, a možete mu pristupiti putem sljedeće poveznice: <https://cistocarijeka.hr/edukacija/prikupljanje-otpada-od-vrata-do-vrata/>

Grad Bakar u suradnji s KD Čistoća nastavlja nadogradnju sustava za prikupljanje komunalnog otpada. Korisnicima na području Grada Bakra će bez naknade biti dodijeljeni individualni spremnici za prikupljanje reciklabilnih vrsta otpada:

- ◆ plavi spremnik za papir i karton te
- ◆ žuti spremnik za plastiku, metal i višeslojnu ambalažu.

Individualni spremnici će se dodjeljivati prema kriteriju broja članova pojedinog kućanstva:

- ◆ od 120 litara za kućanstva do 3 člana
- ◆ od 240 litara za kućanstva od 4 do 8 članova
- ◆ od 360 litara za kućanstva od 9 do 12 članova
- ◆ 2×240 litara za kućanstva od 13 do 17 članova.

Korisnicima će prije podjele KD Čistoća uz račun poslati poziv i kupon za preuzimanje spremnika.

Na području Grada Bakra spremnici će se podijeliti prema sljedećem rasporedu:

TERMIN PODJELE	LOKACIJA PODJELE	NASELJE
28. 3. - 09. 4. 2022.	HRELJIN - DOM KULTURE, Hreljin 119, 51226 Hreljin	Zlobin
		Hreljin
11. 4. - 23. 4. 2022.	PRAPUTNJAK – DOM KULTURE, Praputnjak 158A, 51225 Praputnjak	Krasica
		Praputnjak
25. 4. - 07. 5. 2022.	KUKULJANOVO - DOM KULTURE, Kukuljanovo 205B, 51223 Kukuljanovo	Kukuljanovo
		Škrljevo
		Plosna
		Ponikve
09. 5. - 14. 5. 2022.	BAKAR - DOM KULTURE, Primorje 39, 51222 Bakar	grad Bakar

NOVA ZAJEDNIČKA INVESTICIJA GRADA BAKRA I INDUSTRIJSKE ZONE D. O. O.

Tekst: Ivan Biskupić

Danom potpisivanja Ugovora o izvođenju radova, 16. prosinca 2021. g. između Grada Bakra i Industrijske zone Bakar d. o. o. kao naručitelja radova s jedne strane i tvrtke RIJEKA TRANS d. o. o. odnosno RIJEKA TRANS 2 d. o. o. kao izvođača radova s druge strane, stekli su se preduvjeti za pokretanje novog investicijskog ciklusa u 2022. godini na području Industrijske zone Bakar /Kukuljanovo/.

Radi se o stavljanju u funkciju platoa oznake A6 u zapadnom dijelu Zone u blizini upravne zgrade Industrijske zone Bakar d. o. o., neposredno uz mjerno redukcijску stanicu za plinovod.

Plato se nalazi uz izgrađenu prometnicu s kompletnom infrastrukturom, ali se na njemu projektirala jedna kraća prilazna cesta dužine 173,42 metra s kružnim tokom na kraju uz koju se nalazi 8 parcela, a sve zbog velikog interesa investitora za manjim građevinskim terenima. Prometnica se sastoji od dva vozna traka širine 2x3,5 m, obostranim pješačkim nogostupom i zelenim pojasom, tako da ukupan koridor prometnice iznosi 14 metara. U prometnici se nalazi kompletna infrastruktura: sanitarni i protupožarni vodovod, odvodnja sanitarne i tehnološke otpadne vode, oborinska odvodnja, energetska i DTK instalacija te javna rasvjeta i koridor plinovoda. Investitor izgradnje interne ceste je Grad Bakar, a vrijednost radova iznosi 2.229.276,82 kn (bez PDV-a).

Industrijska zona Bakar d. o. o. investitor je izgradnje, odnosno ravnjanja, 28.483,99 m² platoa oznake A6 u okviru kojih se nalazi i izgradnja AB potpornih zidova, a vrijednost radova iznosi 2.533.203,33 kn (bez PDV-a). Glavnim projektom kao sastavnim dijelom građevinske dozvole projektirano je 8 manjih građevinskih potpuno poravnatih i komunalno opremljenih parcela površina od cca. 2.000 m² do 7.000 m². Rok izvođenja radova za izgradnju platoa i pripadajuće prometnice je 6 mjeseci.

Ova investicija planirana je, projektirana i krenula je u fazu realizacije po uspješnom modelu primijenjenom na platou oznake B 5.2, gdje su po izgradnji sve parcele pronašle svog novog vlasnika i na njima je već izgrađena nekolicina gospodarskih objekata.

Kako i nadalje postoji veliki interes malih i srednjih poduzetnika, sigurni smo da će u konačnici i plato oznake A6 s novim pravilno formiranim parcelama i pripadajućim objektima s novim zaposlenicima dati dodatnu dimenziju vizuri cijele Zone. ♦

NOVI TRGOVAČKI CENTAR U SREDIŠTU ZONE

Tekst: Ivan Biskupić

Sukladno odredbama prostorno-planske dokumentacije koja definira područje Industrijske zone Bakar na Kukuljanovu, na području Zone je dozvoljena izgradnja gospodarskih objekata raznolike namjene.

U predjelima proizvodne (I) namjene dozvoljena je gradnja industrijskih, proizvodnih i zanatskih pogona, skladišnih i logističkih centara i sl., dok je unutar predjela poslovne (K) namjene moguć smještaj raznolikog sadržaja kao što su trgovine, veliki trgovački centri, obrtnički i zanatski centri, tehnološki parkovi, kao i poslovne, uredske i upravne građevine.

U dosadašnjem razvoju Zone uspješno se i kvalitetno provodi sinergija svih djelatnosti u Zoni na način da su uz glavne prometnice uglavnom smještene trgovačke djelatnosti, uredske zgrade, benzinske postaje i slični uslužni sadržaji.

Slijedeći taj model daljnje izgradnje i razvitka, u samom središtu Zone, istočno uz županijsku prometnicu oznake ŽC 5205, prema građevinskoj dozvoli, investitor AM PS LAMBDA NEKRETNINE d. o. o. Zagreb započeo je uklanjanje dijela gospodarske građevine (bivši objekt Brodokomerc Nova d. o. o.), rekonstrukciju i dogradnju te prenamjenu u poslovnu zgradu trgovačke namjene.

Prema projektu izrađenom od Arhinet d. o. o. Zagreb (glavni projektant Vjekoslav Gale d.i.a.) projektiran je i u konačnici će na površini od 69.182 m² biti izgrađen moderan trgovački centar koji će kupcima nuditi raznu robu

široke potrošnje; namještaj, prehranu, kozmetiku, odjeću i obuću, sve popraćeno ugostiteljskim sadržajima.

Objekt je pravokutnog oblika izdužen u smjeru sjever-jug i gotovo u potpunosti zadržava postojeće gabarite, a tlocrtna površina budućeg trgovačkog centra iznosi oko 20.000 m² koji se sastoji od niza linearno položenih poslovnih prostora iznad čijih ulaza se prostire nadstrešnica, do kojih se dolazi neposrednim pristupom s impozantnih 634 parkirališnih mjesta.

Pristup centru je predviđen s postojećeg ulaza na parcelu koji se rekonstruira, ali je budući glavni ulaz predviđen izgradnjom novog kružnog toka s pet privoza na raskrižju uz objekt Pevexa. Investitor izgradnje centra je ujedno i investitor rotora, uz suport Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije, Grada Bakra i Industrijske zone Bakar d. o. o.

Izgradnjom modernog i prostrano dimenzioniranog kružnog toka omogućit će se nesmetani protok i siguran promet svih posjetitelja Zone i novog trgovačkog centra. Prema dinamici radova, završetak izgradnje očekuje se do kraja ove, a otvorenje početkom sljedeće godine na zadovoljstvo mnogobrojnih kupaca, ali i većeg broja radnika koji će se zaposliti u centru. ♦

POTICANJE RAZVOJA PODUZETNIŠTVA PUTEM DODJELE PODUZETNIČKIH KREDITA U 2022. GODINI

Tekst: Eleonora Sokolić Brusić

Grad Bakar i u 2022. godini nastavlja s Programom poticanja razvoja poduzetništva na području Grada Bakra putem dodjele poduzetničkih kredita, a u okviru kojeg u suradnji s poslovnim bankama sufinancira kamatnu stopu u iznosu od 4% fiksno godišnje na poduzetničke kredite.

Korisnici kredita mogu biti mikro, mali i srednji subjekti malog gospodarstva utvrđeni zakonom kojim se uređuje poticanje razvoja malog gospodarstva, a koji su u cijelosti u privatnom vlasništvu sa sjedištem na području Grada Bakra i koji ulažu na području Grada Bakra. Kreditna sredstva mogu se koristiti za: kupnju, izgradnju, uređenje ili proširenje poslovnih objekata, uređenje objekata u funkciji turizma – privatni smještaj (apartmani, pansioni), nabavu opreme ili pojedinih dijelova opreme, nabavu prijevoznih sredstava potrebnih za obavljanje djelatnosti (osim osobnih vozila za osobne potrebe), nabavu plovila u funkciji poduzetništva. Minimalni iznos kredita iznosi 30.000,00 kuna, a maksimalni iznos 1.000.000,00 kuna, no konačnu odluku donosi poslovna banka ovisno o kvaliteti projekta i kreditnoj sposobnosti poduzetnika.

U 2022. godini poduzetnici će moći ostvariti poduzetnički kredit putem dvije banke koje su iskazale interes za su-

radnju i to: Erste&Steiermärkische bank d. d. Rijeka te Raiffeisenbank Austria d. d. Zagreb, Podružnica Rijeka. Kamatna stopa za poduzetničke kredite putem Erste&Steiermärkische bank d. d. Rijeka iznositi će 5% fiksno godišnje, a putem Raiffeisenbank Austria d. d. Zagreb 4,5% fiksno godišnje. Budući da Grad Bakar sufinancira kamatu u iznosu od 4% fiksno godišnje, poduzetnik u konačnici, ovisno o odabranoj banci, plaća kamatu od 1% odnosno 0,5% fiksno godišnje.

U tijeku je postupak sklapanja Ugovora o poslovnoj suradnji s navedenim bankama nakon čega će na mrežnim stranicama Grada Bakra biti objavljen i Javni poziv za dodjelu poduzetničkih kredita.

Dodatne informacije mogu se dobiti u Uredu Grada, putem telefona 455 727 ili e-mailom gospodarstvo@bakar.hr. ♦

POTPORE MALE VRIJEDNOSTI ZA PODUZETNIKE U 2022. GODINI

Tekst: Eleonora Sokolić Brusić

Grad Bakar i ove godine nastavlja s dodjelom potpora male vrijednosti poduzetnicima.

U okviru Javnog poziva za podnošenje zahtjeva za dodjelu potpora male vrijednosti poduzetnici mogu koristiti: potpore novoosnovanim tvrtkama, potpore za sudjelovanje na sajmovima i specijaliziranim izložbama te potpore za troškove obrazovanja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja poduzetnika. Korisnici potpora mogu biti mikro, mali i srednji subjekti malog gospodarstva utvrđeni Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva koji su u cijelosti u privatnom vlasništvu sa sjedištem na području Grada Bakra i koji ulažu na području Grada Bakra. Iznimno, korisnici potpore za novoosnovane tvrtke su poduzetnici početnici koji prvi puta otvaraju obrt ili trgovačko društvo sa sjedištem na području Grada Bakra. Pravo na potporu ne može ostvariti pravna ili fizička osoba za koju se u postupku obrade zahtjeva za potporu utvrdi da prema državnom proračunu ili Gradu Bakru ima dospje-

lih, a nepodmirenih obveza po bilo kojoj osnovi. Korisnik/poduzetnik može ostvariti potporu po maksimalno dvije mjere u maksimalnom iznosu do 6.000,00 kuna.

Zahtjevi za potporu rješavaju se redom zaprimanja i do iskorištenja planiranih proračunskih sredstava neovisno o broju i visini zahtjeva po pojedinoj mjeri potpore, a najkasnije do 20. prosinca 2022. godine. Priznaju se troškovi nastali u razdoblju od 01. siječnja 2022. godine do zaključno 20. prosinca 2022. godine.

Javni poziv za dodjelu potpora te cjelokupna dokumentacija mogu se preuzeti na mrežnim stranicama Grada Bakra, link <https://www.bakar.hr/dokumenti/category/12-besporvatne-potpore>.

Dodatne informacije mogu se dobiti u Uredu Grada, putem telefona 455 727 ili e-mailom gospodarstvo@bakar.hr. ♦

BAKAR DOBIVA NOVI INTERPRETACIJSKI CENTAR

Tekst: Eleonora Sokolić Brusić

Gradu Bakru odobrena su nova bespovratna EU sredstva u iznosu od 754.700,00 kuna, ovog puta za uređenje i opremanje Interpretacijskog centra.

S ciljem daljnje prezentacije i promocije jedinstvene materijalne i nematerijalne baštine Bakra i Bakarskog zaljeva vezane uz ribarstvo i pomorsku tradiciju, projekt Interpretacijskog centra ribarstvene i pomorske baštine „O RIBI“ u Turskoj kući u Bakru, prijavljen je krajem ožujka 2021. godine na natječaj LAGUR-a „TUNERA“ za dodjelu potpore u okviru Mjere B.1.1. Mali muzeji ribarstvene i/ili brodograditeljske baštine iz Lokalne razvojne strategije u ribarstvu 2014. - 2020.

Snažna ribarska i pomorska komponenta kroz povijest bakarskog kraja razlog je uspostave Interpretacijskog centra kojim se želi integrirati nematerijalnu baštinu u buduću razvoj. U Interpretacijskom centru bit će, obzirom na prostorna ograničenja, postavljene tri dinamične teme na način da uključuju različite sadržajne komponente sa snažnim osloncem na nematerijalnu ribarstvenu i pomorsku. Tri odabrane krovne teme su: Tradicija tunolova u Bakarskom zaljevu, Ljudi i more, Riba i grad. Koristit će se inovativni multimedijalni postav koji će uključiti i makete u prikazu pomorske baštine i brodica za ribolov (pasare, guc ili dr.), predmete vezane uz tunere i ribolov, alate i postupke ulova ribe, instalaciju „Vrše sjećanja“ s tri tematska dijela: „Ribarske priče, vjerovanja i žargon“, „Istaknuti ribari“ i „Tira tira cijeli grad“ koji će pomoću inovativnog storytellinga upoznati posjetitelja s ljudima i memorijom Bakra i Bakarskog zaljeva kroz priče poput legendi o nastanku tunera, simbolici zeca ili običaju klanjanja prije ribolova te bakarskim ribaricama i ribarima.

Projekt se odnosi na promicanje društvene dobrobiti, promociju tradicije ribarstva, posebno tunolova kao i promociju i očuvanje bogate materijalne i nematerijalne ribarstvene i pomorske kulturne baštine Bakra i Bakarskog zaljeva. Kroz uređenje i pripremu interijera Turske kuće za uvođenje izložbenog postava ribarstvene i pomorske baštine te nabavu potrebne multimedijalne opreme i sadržaja, interpretacijski centar na jednom mjestu objedinit će i čuvati bogato nasljeđe Bakra za buduće naraštaje koje

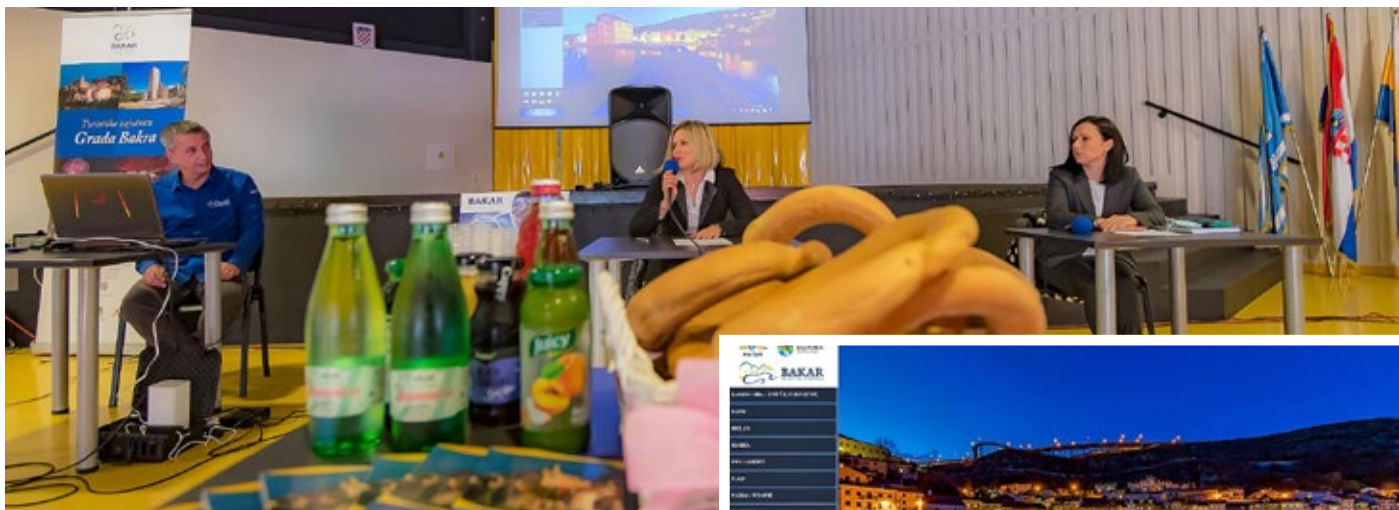

do sada nije bilo dovoljno zaštićeno i promovirano. U cilju promocije i podizanja svijesti o bogatoj ribarstvenoj i pomorskoj baštini Bakra i Bakarskog zaljeva izradit će se i odgovarajući promidžbeni materijal. ♦

PROŠETAJTE GRADOM BAKROM IZ UDOBNOСТИ VLASTITOG DOMA

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

Kako bi se prilagodila trendovima i održala korak s tehnološkim napretkom, Turistička zajednica Grada Bakra pripremila je jednu pravu poslasticu u obliku interaktivne virtualne šetnje 360° čitavim područjem Grada Bakra u izvedbi „Rajko Mrvoš_zoom.hr“.

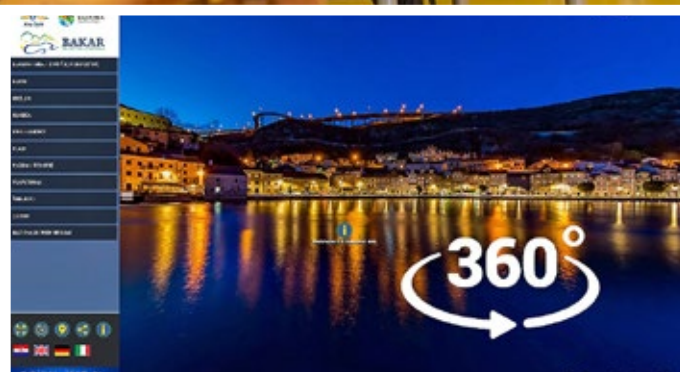

Virtualna šetnja u pravilu je interaktivna multimedijalna tehnologija putem koje korisnik s udaljenog mjesta može dobiti detaljne informacije o prostoru i sadržaju područja kojeg želi pobliže upoznati ili posjetiti. Interaktivna virtualna šetnja, vrhunska je prezentacija prostora na svim uređajima. Ovaj način prezentacije sve je popularniji, a vjerojatno će uskoro i preuzeti primat u ovo doba digitalizacije.

Ovo je prva virtualna šetnja ovoga tipa u Hrvatskoj koja je prilagođena na čak 4 jezika, što će omogućiti i turistima da što bolje upoznaju bogatu kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu bakarskog kraja. Da bi doživljaj bio potpuniji, šetnja ima i glazbenu podlogu „Bakarska valo“ autora Gorana Drče u izvedbi Kumpanije „Tramuntana“.

Na ovaj način omogućeno je i individualnim gostima da dožive sve kulturno-povijesne spomenike na području Grada Bakra i da „uđu“ u zgrade i crkve, koje su trenutno na raspolaganju samo najavljenim grupama ili za neke posebne prigode. Kroz ovu virtualnu šetnju možete otkriti brojne zanimljivosti na području Grada Bakra koji pokriva impresivnih 126 km² i prošetati kroz Bakar, Hreljin, Krasicu, Kukuljanovo, Plase, Plosnu, Ponikve, Praputnjak, Škrljevo i Zlobin sve do vrha Risnjaka koji dijelom pripada i području lokalne samouprave Grada Bakra.

„Ova interaktivna šetnja omogućit će našim potencijalnim posjetiteljima da urone u virtualni svijet i kroz čak 86 fotosfera dožive sve ljepote Grada Bakra. Iz udobnosti vlastitog doma moći će „prošetati“ kroz sva naša mjesta, brojne znamenitosti te otkriti neke skrivene kutke predivnog bakarskog kraja. Također, vjerujemo da će ova šetnja biti zanimljiva i brojnim generacijama iseljenika koji su s našega područja otišli u Ameriku, Kanadu, Australiju i ostale zemlje u potrazi za boljim ži-

votom, jer će ih na jedan živopisan način vratiti u njihov rodni kraj. Pridružite nam se u ovom virtualnom putovanju i zakoračite u svijet novih mogućnosti... Nadamo se da će vam se ova virtualna šetnja svidjeti i potaknuti vas da i osobno posjetite neke od lokacija, a mi vas sa zadovoljstvom očekujemo“, poručuje direktorica TZ Grada Bakra, Sonja Jelušić Marić.

Pročelnica Ureda Grada Maja Šepac Rožić naglašava kako su „projekti digitalizacije prostora danas aktualniji nego ikad prije. Virtualne šetnje su moderan i realan prikaz prostora te imaju veliki potencijal u očuvanju digitalne građe, u smislu očuvanja zapisa o izgledu nekog prostora. Ovaj virtualni turistički vodič otvara mogućnost razgledavanja Grada Bakra interaktivno. Atraktivno se prezentira čitav bakarski prostor podijeljen na naselja, a unutar naselja na znamenitosti te potencijalni posjetitelj ima priliku osjećati se kao da je u tom prostoru i može ga pregledavati u svim smjerovima.

Virtualna šetnja doprinijet će promidžbi i prezentaciji Grada Bakra, njegovih naselja, prirodnih, gospodarskih i kulturnih obilježja te sakralne baštine. Ova šetnja bit će svakako jedan od dodatnih motiva dolaska u Bakar“.

Kreator virtualne šetnje Rajko Mrvoš iz Zoom studija naglasio je kako je ova virtualna šetnja definitivno kruna njegovog višegodišnjeg rada, jer je tehnički najzahtjevnija i prva koja ima

4 jezika izbornika, poveznica i info tekstova. „Ovaj projekt bio mi je svojevrsno otkriće, jer iako sam rođeni Riječanin, po prvi puta sam posjetio neke lokacije na području Grada Bakra“, dodao je gosp. Mrvoš.

Tehničke specifikacije virtualne šetnje:

- 4 jezika
- 34 info teksta
- 86 panorama (21 zračna, 65 s poda)
- 557 točaka

- 537 linkova
- 31.567 dokumenata, 2.681 mapa

Ovaj projekt realiziran je sredstvima Hrvatske turističke zajednice, koje je TZ Grada Bakra dobila za unapređenje ponude na turistički nerazvijenim područjima.

Na sljedećoj poveznici možete pogledati kratku prezentaciju s pregledom funkcionalnosti virtualne šetnje:

URL: <https://youtu.be/8ljksH28TtM>

Virtualnu šetnju možete pogledati na web stranicama TZ Grada Bakra:

URL: <https://www.tz-bakar.hr/360/> ♦

TURISTIČKA KARTA GRADA BAKRA

Tekst: Ivan Šamanić

U središtu Bakra pokraj hotela „Jadran“, Turistička zajednica grada Bakra postavila je veliki dvostrani svijetleći pano s novom kartom grada Bakra i njegovim okolnim naseljima: Zlobin, Hreljin, Praputnjak, Krasica, Škrljevo, Kukuljanovo, Ponikve i Plosna.

Osnovna namjena turističke karte je da posjetitelje upućuje u snalaženju i razgledavanju kulturno – povijesnih znamenitosti, prirodnih ljepota i brojnih drugih sadržaja koji se nalaze na čitavom bakarskom području.

U njoj su obuhvaćene brojne točke od interesa za turiste, posjetitelje i slučajne prolaznike koji posjećuju bakarski kraj.

Na karti su detaljno ucrtane brojne pojedinosti kao što su ulice, crkve, trgovci, parkovi, pošta, perilo, Jaz, igrališta, ljekarne, dječji vrtići, knjižnica, škole, spomenik Domovinskom ratu, planinarski domovi te brojne šetnice, planinarske i biciklističke staze.

Ova slikovita karta bogatog i raznolikog sadržaja je jasna, posjetitelji se mogu brzo snaći i uočiti sve što je bitno u bakarskom kraju koji se proteže na 126 km².

Turistička zajednica Grada Bakra, na čelu s direktoricom Sonjom Jelušić Marić, posljednjih godina ulaže mnogo truda u osmišljavanje planova i projekata, kao i uspješnoj provedbi sve u namjeri da posjetiteljima približi kulturno – povijesne znamenitosti, prirodne ljepote i mnoge druge pojedinosti ovog kraja što zaslužuje svaku pohvalu.

City light postavljen je u samom centru, preko puta zgrade Gradske uprave i Turističke zajednice, a sa svojim impresivnim dimenzijama od 1.85 m x 2.50 m može stati uz bok i s mnogo većim gradovima. Ovaj projekt nadovezao se na izradu i izdavanje tiskane turističke karte Grada Bakra koji pokriva čak 126 km², a proteže se od Bakra do vrha Risnjaka. Na turističkoj karti obuhvaćene su brojne točke od interesa, sa svim važnim informacijama. Označene su čak 44 znamenitosti u Bakru te 39 znamenitosti na području svih naselja u sklopu Grada Bakra. Na njoj su ucrtane i brojne šetnice te planinarske i biciklističke staze sa QR kodovima koji vode na web stranice gdje možete pronaći više detalja i skinuti prateće aplikacije ili tragove staza. Karta je osmišljena i napravljena u suradnji s kreativnim timom „MAK“ usluge, a koncipirana je tako da na što jednostavniji način posjetiteljima približi kulturno-povijesne znamenitosti, prirodne ljepote i ostale posebnosti bakarskog kraja.

Interaktivnu kartu možete pogledati na web stranici TZ Grada Bakra:

<https://www.tz-bakar.hr/bakar/upoznajte-nas/virtualna-karta>

<https://www.tz-bakar.hr/360> ♦

DODJELA NAGRADA GOLDEN INTERSTAS I SIMPLY THE BEST

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

Turistička zajednica Grada Bakra osvojila je dvije prestižne nagrade u 2020. godini i to međunarodnu, turističku nagradu „Golden Interstas“ za kvalitetu i izvrsnost u radu te nacionalnu nagradu „Simply the best“ za projekt Baštinska škrinjica.

S obzirom na pandemiju korona virusa nagrade su u 2020. godini dodijeljene virtualno, međutim, smirivanjem situacije i pojavom cjepiva, dodjele nagrada održane su 2021. godine. Stoga je direktorica TZ Grada Bakra, Sonja Jelušić Marić 12. studenog u Solinu, u hotelu President preuzela nagradu Golden Interstas 2020 i posebno priznanje Interstas za predsjednika TZG Bakra, Tomislava Klarića. Posebno priznanje za turistički filmić preuzeo je i naš dugogodišnji suradnik iz Creative Media, Krešimir Černeka za promo film „Bakar – Walk through history“. Također u studenom, održana je i druga dodjela nagrada, pa je tako 23. studenog direktorica preuzela nagradu „Simply the best“ u hotelu Katarina u Selcu. ♦

TRI GRUPE U JEDNOM DANU STIGLE U RASPLESANI BAKAR

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

Prvoga dana mjeseca listopada, Bakar su posjetile čak tri grupe. Turisti iz Austrije i Njemačke te grupa iz gradske uprave iz Delnica. Dočekali su ih Gradska straža Bakar, Bakarska gospoda i kapetani te po prvi puta novoosnovana Plesna skupina „Royal Bakar“ sa svojim povijesnim plesovima.

Bakar je svoje brojne goste dočeka u elegantnom rasplešanom izdanju, a Masarykovu su obalu nakratko pretvorili u plesni podij, na oduševljenje grupe austrijskih i njemačkih turista. Turistička zajednica grada Bakra gostima je pripremila i već prepoznatljivu okrjepu - baškote i Staru bakarsku vodicu. Turisti iz Austrije i Njemačke u Bakar su došli zbog suradnje TZG Bakra i turističke agencije Via Mea iz Crikvenice. „Bakar je donedavno bio nepravedno zapostavljen. To je bio najveći grad u Hrvatskoj, toliko toga ima zanimljivoga. Brojne grupe u Hrvatsku se vraćaju i bili su na svim izletima te im trebaju novi izleti, a Bakar je pravo osvježenje. Bakar je sve značajnija i traženija izletnička destinacija, a to postaje prvenstveno zahvaljujući velikim naporima Turističke zajednice, koja je grad bogate povijesti i brojnih znamenitosti, kroz različite programe, širom otvorila turistima“, istaknuo je Miro Kovačević iz agencije Via Mea.

„Nama je drago da se gosti interesiraju za Bakar, da im je naš grad postao zanimljiva izletnička destinacija. Mi se trudimo pružiti im ugođaj našeg starog grada, koji je već preko pet tisuća godina na pozornici povijesti i mislim da se imamo čime pohvaliti“, poručila je Sonja Jelušić Marić, direktorica TZG Bakra, zahvalivši bakarskim udrugama na pomoći. ♦

POSJET INFLUENCERA RIJEČKOM PRSTENU

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

Turističke zajednice na području Riječkog prstena u studenom su odradile zajednički projekt prezentacije i promocije Riječkog prstena.

U suradnji s agencijom Primetime iz Zagreba zajednički je organiziran PRESS TRIP i trodnevni posjet influencera i novinara gradovima i općinama u sklopu Riječkog prstena. U tri dana sedam influencera imalo je prilike organizirano obići čitavo područje Riječkog prstena. Uz iznimno bogat program, upoznawali su sve ljepote i raznolikost gradova i općina od prirodnih ljepota, kulturno-povijesne baštine, do gastronomije i smještaja.

Već prvoga dana ugostili smo ih u Gradu Bakru, gdje su na Bakarskim prezidima doživjeli pravu primorsku buru uz predivan pogled i degustaciju domaćeg nagrađenog meda i domaće Bakarske vodice OPG-a Antić s Praputnjaka.

Kasnije su, uz vodstvo direktorice TZ Grada Bakra, obišli staru gradsku jezgru Bakra, Tursku i Rimsku kuću, crkvu sv. Andrije i katakombe, a u novom Interpretacijskom centru u Kaštelu su ih dočekali Gradska straža Bakar i Bakarska gospoda i kapetani uz tri gastro delicije bakarskog kraja. Nakon napornog

rasporeda, rado su se bacili na degustaciju Bakarskog baškota, Stare bakarske vodice i Bakarske torte. Ovim putem zahvaljujemo svima koji su nam pomogli dočarati naš bakarski kraj kroz brojna osjetila i nadamo se i ponovnom susretu. ♦

RONIOCI ČISTILI PODMORJE U BAKRU

Tekst: Sonja Jelušić Marić i
Anamarija Kezić

U sklopu Eko patrole 2021. – Kvarner, održana je ekološka akcija čišćenja podmorja u Bakru. Ova akcija od velikog je značaja za Grad Bakar, jer su u akciji sudjelovali ronioci iz različitih dijelova Republike Hrvatske, a čistili su područje od nove Rive do Luke.

Ekološka akcija čišćenja podmorja održana je u organizaciji Agencije Promocija ronjenja u suradnji sa Sportsko pomorskim društvom Luben Bakar, Ronilačkim klubom HRVI Nemo-Adriatic i Ronilačkim centrom Marco Polo pod pokroviteljstvom Grada Bakra, Turističke zajednice Grada Bakra i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost te uz veliku podršku i potporu INA-e d. d. u cilju očuvanja ljepota i čistoće Jadranskog mora.

„Grad Bakar s velikim zadovoljstvom podržava različite eko akcije te pruža podršku i brojnim Udrugama na području našega Grada koje su vrlo aktivne u akcijama čišćenja, kako šetnica tako i podmorja te redovito sudjelujemo u akciji Zelena čistka. Na tragu toga Grad Bakar ulaže i značajna sredstva u pripremu različitih projekata, a između ostalog i dugo očekivani projekt kanalizacije i kolektora koji uskoro kreće u provedbu, što će zasigurno doprinijeti poboljšanju kvalitete mora u Bakarskom zaljevu. Treba naglasiti da s novom morskom šetnicom, novouređenim parkom Banj, povijesnom tunerom, budućim kupalištem, muzejom i brojnim projektima koji se pokreću,

Bakar polako, ali sigurno okreće svoju stranicu ekološki osviještenog grada sa sadržajima koji će u budućnosti mamiti brojne posjetitelje i upotpuniti turističku priču grada u najljepšem fjordju na Jadranu“, istaknuo je Tomislav Klarić, gradonačelnik Grada Bakra.

Akcija se provodila u cilju uklanjanja otpada iz mora te smanjivanja negativnog utjecaja otpada na morska staništa i podizanja razine svijesti o važnosti očuvanja čistoće mora i podmorja, a ujedno i ukazivanja na globalni problem onečišćenja podmorja.

„Turistička zajednica Grada Bakra ulaže velike napore u valorizaciju bogate kulturno-povijesne i prirodne baštine Grada Bakra, stoga uvijek rado podržavamo sve vrste ekoloških akcija. SPD Luben kontinuirano provodi akcije čišćenja podmorja što je vidljivo u smanjenju otpada koje se svake godine izvlači iz mora. Na žalost, još uvijek mnogi pojedinci nesavjesno bacaju otpad u more, ne razmišljajući o ekologiji i što ostavljaju u nasljeđe generacijama koje dolaze. Zahvaljujem svim ronionicima koji su sudjelovali u ekološkoj akciji čišćenja podmorja našeg predivnog Bakarskog zaljeva. Drago nam je da

su i brojni sponzori prepoznali vrijednost ove inicijative i podržali održavanje ove akcije, među kojima je i INA d. d. s kojima imamo dugogodišnju uspješnu suradnju na brojnim projektima“, istaknula je Sonja Jelušić Marić, direktorica Turističke zajednice Grada Bakra.

U akciju čišćenja podmorja u Bakru uključili su se ronioci SPD Luben Bakar, RK HRVI Nemo-Adriatic, DVD Trnje, DC Marco Polo, RK AdriaticCro Jastrebarsko te DVD Bakar, dok su medijski pokrovitelji Eko patrole 2021. – Kvarner / Bakar bili Morski.hr, Scubalife te Gorgonija.com.

„Ovo je jedna hvalevrijedna akcija čišćenja podmorja u kojoj smo zajedničkim snagama izvukli iz mora sve one stvari i predmete koji tu ne pripadaju; gume, staklo, plastiku. Nakon okupljanja ispred prostorija SPD-a Luben, Bakar krenuli smo na odabranu lokaciju na potezu između nove Rive i Luke gdje su ronioci u dvosatnoj akciji izvukli različiti otpad. Vrlo rado sudjelujemo u svim akcijama čišćenja podmorja kako bi očuvali ljepote našeg podmorja“, istaknuo je Franjo Vicić, voditelj ronilačke sekcije SPD Luben. ◆

„TUNERE, TUNERE“

Tekst: Ivan Šamanić

U prošlosti je tunolov bio jedno od najstarijih zanimanja u primorskom kraju. Od tunera se nekada živjelo, one su stoljećima napajale ognjišta stanovnika ovog kraja.

Na visokim drvenim skalama, promatračnici, satima se gledalo u more i čekalo kada će jato tuna uletjeti u mreže koje bi se zatvarale na povik stražara „Tira, Tira!“

Krajem prošlog stoljeća u našem plavom Jadranskom moru tunere su izgubile vrijednost, nagrizao ih je zub vremena, uništile su ih INA Rafinerija, bivša Koksara i one su pomalo nestajale.

Nakon više od devet desetljeća u ovom našem kraju tunere su pomalo oživjele. Podignute su u Selcu (2015. g.), Jadranovu (2016. g.), Klenovici (2018. g.), Novom Vinodolskom (2019. g.), a njihovim podizanjem ostvarena je davna želja brojnih ljubitelja mora, ribara i sportskih ribolovnih klubova.

S obzirom na činjenicu da je tunolov u Bakru važan dio nasljeđa koji se mora očuvati, uređen je park Banj na temu tunolova, a Bakar će dobiti i svoju tuneru ispred SPD Luben.

I Bakarčani, koji su u prošlosti živjeli od tunolova, uklonili su dvije dotrajale tunere koje je nagrizao zub vremena i na njihovim pozicijama postavili nove, koje u cijelosti odgovaraju nekadašnjim tunerama.

Izvor: Milić, Bruno. Bakar : drevni grad na valovima stoljeća. Bakar : Grad Bakar, 2003., str. 111

Danas su tunolovke samo turistička atrakcija i česta meta fotoaparata i kamera, ali i podsjećanje na mukotrpan i težak život naših djedova i očeva. ♦

DOČEK KONVOJA BRODOVA U BAKRU

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

Kako bi se održala dugogodišnja tradicija dočeka konvoja brodova povodom obilježavanja blagdana Sv. Nikole, unatoč kiši, sudionike 23. tradicionalnog hodočašća pomoraca, Bakrani su dočekali na njihovom povratku iz Kraljevice.

Zbog pandemije korona virusa i mjera koje su bile na snazi, samo hodočašće, ali i doček, organizirani su u puno skromnijem izdanju nego prethodnih godina. Hodočasnike na brodovima Vid i Lukas uz pratnju male bakarske barke „Gušt“ na Masarykovo obali dočekali su predstavnici Turističke zajednice Grada Bakra, „Gradska straža Bakar“, „Bakarska gospoda i kapetani“ i članice udruge „Bakarska žena“ s kuhanim vinom, čajem, bakarskim baškotima i fritulama. ♦

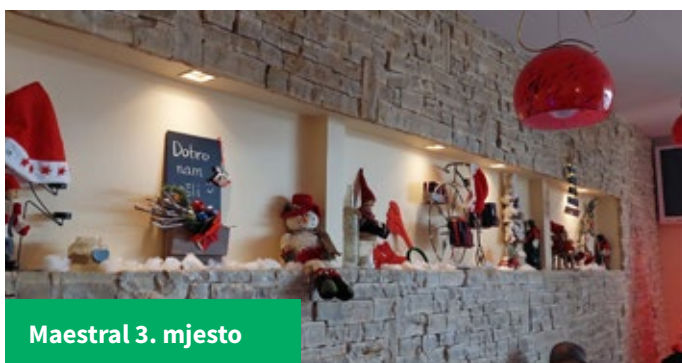
TZ GRADA BAKRA PODIJELILA NAGRADE ZA LJEPŠI KRAJ GODINE

Tekst: Sonja Jelušić Marić i Anamarija Kezić

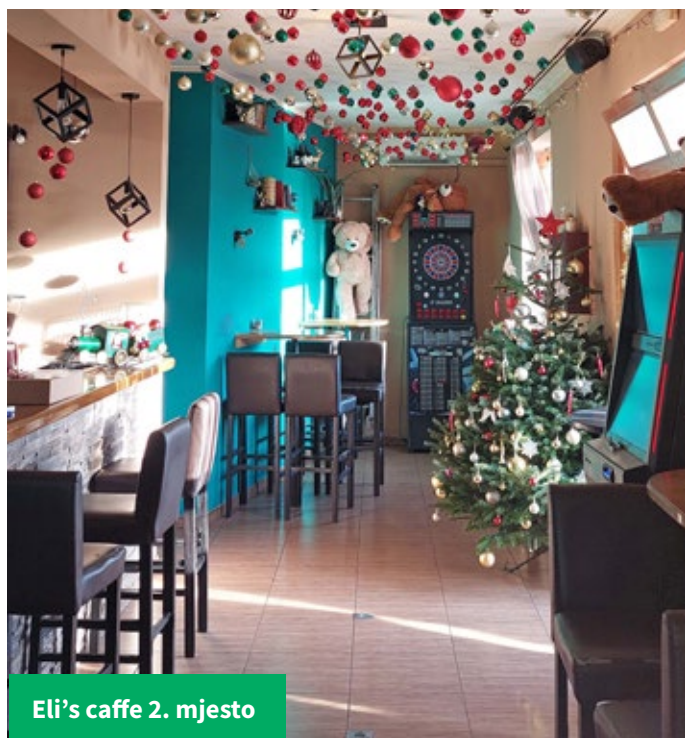
Turistička zajednica Grada Bakra za sam kraj godine pripremila je prigodni natječaj za sve ugostitelje na svom području pod nazivom „Najljepši božićni ugođaj“. Time su željeli potaknuti ugostitelje da obogate božićnu ponudu jela i pića te ih motivirati da dodatno ukrase svoje objekte maštovitim božićnim dekoracijama.

Na Piketu 1. mjesto

Maestral 3. mjesto

Eli's caffe 2. mjesto

Na raspisani natječaj prijavilo se 8 ugostiteljskih objekata u područja Grada Bakra želeći osvojiti laskavu titulu. Peteročlana komisija bila je na slatkim mukama, jer svi su se uistinu potrudili zabljesnuti punim sjajem i uložili su jako puno truda i mašte u uređenje svojih objekata.

Komisija je bila sastavljena od predstavnika turističke zajednice, lokalne samouprave i struke: Anamarija Kezić – TZ Grada Bakra, Mia Giorgolo Valić – Grad Bakar, Krunoslav Lazanja – GKD Dobra, Marta Živko – Industrijska zona Bakar i Boris Antić – agencija za vjenčanja DM.

U četvrtak, 23. prosinca komisija je krenula u obilazak prijavljenih objekata, a najbolji božićni ugođaj ocjenjivao se ocjenama od 1 do 5 u sljedeće tri kategorije:

- dekoracija ugostiteljskog objekta (lampice, bor, ukrasi, kuglice i sl.)
- ponuda (kuhano vino i džin, rum punč, čaj, topla čokolada, kobasice, fritule...)
- atmosfera (božićne pjesme, prigodni outfit osoblja, ljubavnost djelatnika i sl.)

Za najljepše uređene ugostiteljske objekte pripremljene su i novčane nagrade i to za:

- 1. mjesto 2.000,00 kuna
- 2. mjesto 1.000,00 kuna
- 3. mjesto 500,00 kuna

S obzirom da je vrijeme darivanja i ostali sudionici natječaja dobili su utješne nagrade u obliku božićnih poklon paketa tvrtke Apitrade s Hreljina.

U utrci za osvajanje titule onog najboljeg bilo je vrlo napeto i tijesno, jer pobjedu je za samo 1 bod, odnijela pizzeria „Na Piketu“ na Hreljinu s osvojenih 70 bodova, od ukupno mogućih 75 bodova. Drugo mjesto, sa samo jednim bodom manje i osvojenih 69 bodova, zauzeo je kafić „Eli's caffe“ u Bakru, a treće mjesto pripalo je caffe baru „Maestral“ na Kukuljanovu s osvojenih 68 bodova.

Ovim putem zahvaljujemo svim prijavljenim ugostiteljima na uloženom trudu i podizanju kvalitete ponude za vrijeme trajanja adventa te komisiji koja je imala iznimno težak zadatak između toliko dobrih božićnih ugođaja, odabrati onaj najbolji! ♦

DV BAKAR

PROJEKT PROMEHS U DJEČJEM VRTIĆU BAKAR

Tekst: **Silvia Babić**
i **Ana Margetić**

Dječji vrtić Bakar sudjelovao je u ERASMUS+ KA3 projektu Promehs, prvom kurikulu koji je usmjeren k mentalnome zdravlju u odgojno-obrazovnom okruženju.

U projekt Promehs bile su uključene odgojno-obrazovne skupine „Sovice“ iz Dječjeg vrtića Škrlevo i „Baškotići“ iz Dječjeg vrtića Fijolica zajedno sa svojim odgajateljicama Silviom Babić i Anom Margetić te koordinatoricom projekta Irenom Jelenić Aćimović. Promehs obuhvaća tri područja, a to su promocija socio-emocionalnoga učenja, otpornost i prevencija socijalnih, emocionalnih i bihevioralnih poteškoća. Projekt je trajao tri godine, a sastojao se od pripremnih aktivnosti (potpisivanje suglasnosti, upoznavanje s projektom), zatim ispunjavanja nekoliko anketa (roditelji i odgajatelji), održavanja edukacije za odgajatelje, provođenja aktivnosti u odgojno-obrazovnoj skupini prema dobivenom priručniku te održavanja supervizija s ostalim stručnjacima.

Dvanaest tjedana, dvanaest zanimljivih i poticajnih aktivnosti. Svaki tjedan jedan dan provodile su se aktivnosti na zadanu temu koja se mogla izabrati sukladno potrebama djece u skupini. Teme su obuhvaćale sljedeća područja: samosvijest, upravljanje samim sobom, svijest o drugima, međuljudski odnosi, odgovorno donošenje odluka te suočavanje sa psihosocijalnim izazovima, s traumatičnim iskustvima, s internaliziranim i eksternaliziranim problemima te rizičnim ponašanjima.

Provođenje projekta Promehs u skupinama pratilo je svakodnevne aktivnosti i dnevni ritam u vrtiću. Čitanje kratkih priča, dramatizacije, igrokazi, video snimke, pjesmice, problemske situacije, likovni izričaj... Sve su to aktivnosti kroz koje su provedene tematske cjeline koje su poticale određeni socijalno-emocionalni aspekt. Teme su jako zainteresirale dje-

cu pa se interes za navedene aktivnosti nastavljao kroz cijeli tjedan. Ono što je bilo provučeno kroz svaku aktivnost bilo je jasno izražavanje vlastitih stavova i emocija. Bilo je vrlo važno da djeca samostalno prepoznaju svoje emocije kako bi ih znali verbalizirati te izraziti na socijalno prihvatljiv način. To je zaista bio veliki izazov, kako djeci tako i odgajateljima. U početku je djeci bilo vrlo teško samostalno izraziti svoje mišljenje te prihvatiti odgovornost za vlastite odluke. Međutim, svakodnevnom komunikacijom o važnosti iskrenog razgovora s prijateljima te konstruktivnog rješavanja sukoba, vidljiv je pozitivan napredak u međusobnoj interakciji djece. Uvažavanje, poštivanje, samokontrola, iskrenost, preispitivanje vlastitih riječi samo su neke od pozitivnih dobrobiti koje su djeca dobila sudjelujući u projektu. Sve aktivnosti promicale su prosocijalna ponašanja, prvenstveno suradnju među djecom te međusobno pomaganje i prihvaćanje. Od najranije dobi vrlo je važno naučiti djecu da se zauzmu za svoj stav unatoč nago-varanjima ili negativnom utjecaju vršnjaka. Dugoročnom kvalitetnom komunikacijom i podrškom, djeca će i kroz daljnje školovanje manje padati pod utjecaj okoline te će biti mentalno jači i sigurniji u sebe i svoje postupke.

Projekt Promehs vidljivo je utjecao na razvoj socijalno-emocionalnih vještina kod djece, ali i doprinio razvoju otpornosti i mentalnog zdravlja odgajatelja. Samim time, provođenje ovakvoga tipa projekta bilo je od višestruke dobrobiti za sve sudionike odgojno-obrazovnog procesa (djeca, odgajatelji, roditelji), a značajno je unaprijedio i kvalitetu rada cjelokupne odgojno-obrazovne ustanove. ♦

DV BAKAR

MAŠKARANA FIJOLICA

Tekst: **Josipa Lazarević**

Maškare i maškarani običaji svoga kraja njeguju se od malih nogu. To omiljeno „peto godišnje doba“ donosi puno radosti i velikima i malenima. To su dani veselja, slobode i ludovanja. Dani kada čovjek stavi masku na lice i u trenu može postati bilo tko i bilo što.

Još od davnina su se ljudi maskirali kako bi otjerali duhove i demone iz svojih sela, da bi obranili ljude od svih zala i nevolja, kako bi otjerali „ljutu“ zimu i proljeću otvorili vrata... Koristili su tada „grde“ maske i nastojali biti što glasniji.

Mi u Fijolici jesmo glasni, ali one „grde“ maske puštamo malo starijima. Mi smo redom vile, superjunaci, hrabri vitezovi i nježne princeze, male bubamarice i pčelice zujalice, umiljate mačkice i plahi zečiči, a jedno nam je svima zajedničko: cijelu se godinu veselimo maškarama.

Ove godine nas je, a tko drugi nego korona i samoizolacije koje ju prate, malo omela u startu pa smo s maškarama počeli malo kasnije, tek krajem siječnja. Srećom, ove godine su maškare trajale malo duže pa samo imali dugih 5 tjedana za maškarane zabavice u vrtiću.

Kao pravi mali „meštri od maškar“ i Baškotići su napravili svog Mesopusta, glavnog krivca za sve ono „grdo“ i loše što nas je zadesilo u protekloj godini. Naravno, sam je Mesopust dobio zvučno ime - Koronko Bonko, a neka od njegovih „nedjela“ su: „nije slušao svoje roditelje/noniće/tete, nije prao zube, stalno

je gledao tablet i mobitel i igrao strašne igrice, bacao je i razbijao igračke, lupao i štipao djecu, nije poštivao pravila, jeo samo slatkiše umjesto voća i povrća...“ i, ono najgore: „Donio nam je koronu, poslao nas u samoizolaciju i kriv je što i ove godine ne idemo na Dječji karneval!“

U nadi da će s našim Koronkom Bonkom nestati i prestati sve ono ružno za što ga krivimo, presudili smo mu uz pomoć naših dragih prijatelja iz Dobrovoljnog Vatrogasnog Društva Bakar a počeli smo i sa zapisivanjem nekih novih nestašluka koje ćemo dogodine „prišiti“ nekom novom Mesopustu. ♦

DV BAKAR

DJEČJI VRTIĆ BAKAR ZA PROJEKT „OD ŠETAČA DO ISTRAŽIVAČA“ OD INA-e d. d. PRIMIO DONACIJU OD 10.000,00 KN

Tekst: Irena Jelenić Aćimović

Djeca Dječjeg vrtića Bakar često koriste zelene površine kojima su okruženi vrtići. Oni sa svojim odgajateljima šecu bližom okolicom, a po povratku u vrtić razgovaraju o viđenom. Postavljaju mnoga pitanja o sitnim bićima, o bakterijama, sporama, gljivicama. Jer oni su pravi mali istraživači. Stvari koje ne mogu vidjeti i doživjeti, teško su im shvatljive. Upravo se zbog toga javila ideja za projekt „Od šetača do istraživača.“

Svrha projekta je oformiti istraživački centar u vrtiću, u kojem će djeca, nakon povratka iz šetnje, u vrtiću moći mikroskopirati, istraživati, uspoređivati, promatrati, otkrivati i zaključivati što se sve u prirodi zbiva, skriva i mijenja, a ujedno se i educirati o važnosti očuvanja biološke raznolikosti. Zelene površine koje okružuju vrtić, postat će svojevrzne učionice na otvorenom, a vrtićka soba pravi mali istraživački centar u kojem će se provoditi razne aktivnosti: prikupljati razne vrste otpalog lišća i izrađivati herbarij, istraživati o pronađenim biljkama i kukcima u enciklopedijama, razgovarati što je biljci potrebno za rast i život, istraživati staništa i načine razmnoža-

vanja biljaka i kukaca, uočavati kojoj biljci pripada koji plod. Djeca će učiti samostalno uočavati prirodne neprijatelje biljaka i životinja, ali i okušati se u samostalnom sađenju biljaka u vrtićkom vrtu.

Cilj projekta je poticati kod djece iskustveno učenje, ali i učiti o važnosti očuvanja biološke raznolikosti, na način da se djecu potiče na istraživanje prirodnog svijeta oko njih.

Najbolji način da čuvamo prirodu je da ju dobro upoznamo. Kroz provođenje projekta kod djece će se svakodnevno povećavati senzibilitet za okoliš, već od najranije dobi. Djeca će na taj način postati pravi mali promotori znanosti. ◆

„KRIV JE“

Tekst: Odgajateljice Dječjeg vrtića Bakar

Petom se godišnjem dobu podjednako vesele i djeca i odrasli. A da je to baš tako, dokazali su i naši mališani iz Dječjeg vrtića Bakar.

Svaki je vrtić maškarane zabave imao jednom u tjednu. Tada su Mići Bakrani, Hreljani i Škrļjevčani navlačili svoje maske i tako barem na trenutak postajali princeze, strašni zmajevi i dinosauri, male mace, bubice i pčelice, hrabri superheroji... Red pjesme, red plesa, red igre... i sve zapakirano u smijeh i zabavu, tjedan po tjedan i maškaranim danima morao je doći kraj. A znamo kako se kraj maškara obilježava. Tako je bilo i kod nas.

U Fijolici je mesopust Koronko – Bonko bio optužen za stvarno velike stvari: kopao nos, jeo slatkiše umjesto povrća i prosa, pio Coca-Colu i gazirane sokove umjesto čaja i vode, nije slušao svoje roditelje, none, noniće, tete, nije prao zube, bacao je smeće na pod, stalno je gledao tablet i mobitel, penjao se na tobogan tamo gdje se spušta, prevrtao je i razbijao igračke, lupao djecu i nije poštivao pravila. Ali ono što mu se stvarno nije moglo oprostiti je to da nam je donio koronu i da su zbog nje ga djeca morala u samoizolaciju. I zato smo ga optužili „Kriv je“ i zna se kako je završio.

A da nije, upoznao bi on i škrļjevskog „Zlikija“. Njega su djeca u Dječjem vrtiću „Škrļjevo“ osudila jer je padala kiša pa se nije moglo izaći na dvorište, jer su igračke bile nepospremljene, ali naravno i zato što je korona pa roditelji ne mogu ulaziti u vrtić i stalno moraju nositi maske. Sve to malim Škrļjevčanima nije smetalo da se svaki utorak provesele uz pjesmu, igru i ples, ali naravno i uz fritule. Zlikij ih nije spriječio da naprave veselu pjesmicu:

Utorak je stigao kao i obično.

No, ipak se kod nas dogodilo nešto neobično.

Zvezdice naše prepoznao nitko nije,

jer nisu izgledale kao prije.

Otkriti vam nećemo tko je tko,

To bi od nas ipak bilo zločesto.

Plesom i pjesmom tjerali smo zimu,

a našem pustu „Zlikiju“ presudili svu krivnju.

Vatrogasci su nam pomogli da „Zlikij“ ode u dimu.

„Lampadine“ su bile naš hit,

kojeg ćemo do druge godine dobro upamtiti.

Veselo pozdravili smo svih

i najeli se fritula slatkih!

A da se ponedjeljkom ne jedu fritule, nego baš svaki puta ma-neštra, bio je kriv Hreljanski mesopust Viktor. Kriv je i za sve pogubljene narukvice i naušnice, kriv je i kad u sobi ostaje nered i kada naljutimo roditelje, kriv je jer djeca ne žele vježbati, doručkovati i spavati, jer govore ružne riječi, tuku se i ljute roditelje. I on je loše završio.

Tko zna za što će mesopust biti kriv sljedeće godine? ◆

DV BAMBI

POZDRAVI IZ BAMBIJA!

Tekst: Mihaela Mišić

Evo nas opet nakon nekog vremena.

Puno se toga izdogađalo, ali nećemo vas zamarati s tim. Svi već znate kako izgledaju rujanski dani u vrtiću. Jesen polako kuca na vrata, počinju prve kiše, ali nam dolaze i prvi slatki plodovi jeseni od kojih pripremamo svakakve slastice. Naša jesenska svečanost postala je već tradicionalni događaj za naš vrtić, posjet Popičevom mlinu u Delnicama, priprema slatkih pekarskih proizvoda... Mnoge aktivnosti smo odgodili, neke jednostavno preskočili. Unatoč svemu tome iza nas je jedan predivan period. S prvim danima prosinca započele su pripreme za advent. Vrtić je dobio novo blagdansko ruho, dobili smo kutak Djeda Božićnjaka.

Jedno predivno prosinačko jutro odvelo nas je u GKL Rijeka gdje smo se nakon predstave družili s Djedom Božićnjakom. Potom smo, kao veliki, adventirali riječkim Korzom, počastili se fritulama i prošetali predivno ukrašenim gradom. U tom blagdanskom tonu roditeljima smo pripremili kratku priredbicu. Svaki dan bio nam je ispunjen s puno smijeha, igre, zabave i ponekim iznenađenjem.

Tako dan po dan stigle su nam i maškare. Svaki petak odgovjateljice su nam pripremile maškarani party s puno glazbenih igrica i karaoke pjevanjem.

Za kraj ovog jesensko-zimskog perioda pisat ćemo Vam o vikend zimovanju u Staroj Sušici. Bio je to predivan spoj odlične zabave, edukacijskih radionica i iznenađenja u obliku snježnih pahulja. Pahuljice su nas počastile predivnim snježnim pa-

dinama na kojima smo se sanjkali, radili snjegovića, grudali se... Predivno osoblje dvorca pripremalo je za nas divna jela i slastice kako bi izdržali tempo koji smo si isplanirali. Dan smo završavali predobrim večernjim tematskim zabavama. Doista jedna divna zimska bajka.

Eto, toliko od nas ovaj put! ♦

DJEČJI VRTIĆ PČELICE ŠKRLJEVO

Tekst: Vice Sep

Kazalište postoji od davnina, kao rezultat ljudske sklonosti pričanju priča.

Dobro svi znamo da su upravo djeca ta koja najbolje slušaju i upijaju svaku priču te koliko su važne za njihov razvoj.

Tako smo se ove godine uključili u projekt (Za)voli kazalište HNK Ivana pl. Zajca i Primorsko-goranske županije.

Odmah smo se odlučili posjetiti tu velebnu zgradu i pogledati baletnu čaroliju „Pulcinella“, ali se covid umiješao i zarazio nekog u kazalištu i odgodio naš posjet. Nismo odustali i stiže poziv za predstavu „Adriatico“. Brzo smo se skockali i krenuli put Rijeke. Za većinu djece to je bio prvi susret s kazalištem, onim pravim, velikim. Predstava je bila odlična, provela nas je kroz tajni svijet našeg Jadranskog mora. Uživali smo i to je bio nezaboravan doživljaj koji može pružiti kazališna umjetnost.

Ove pedagoške godine posjetili smo i novootvorenu Dječju kuću – centar kulture i umjetnosti za djecu. Preko filmskog platna lijepe dvorane do nas je došla čarolija animiranog filma Gordon i Paddy – uzbudljiva priča o rješavanju misterija nestalih lješnjaka koju provode pametna mišica i šef policijske postaje Gordon. Nećemo vam otkriti kako je završilo, predlažemo da sa svojom djecom posjetite tu čarobnu kuću u kojoj osim kina ima i velika knjižnica, razne radionice i igraonice.

Grad Bakar nas je i ove godine počastio predstavom povodom Sv. Nikole „Dobro se dobrim vraća“ u izvedbi Teatra Oz, ali smo je zbog epidemioloških mjera gledali u vrtiću preko poveznice. Nismo zaboravili ni ono nama najdraže GKL Rijeka. To je naš put u čarobni svijet lutaka, svijet mašte i kreativnosti, veselja i radosti, smijeha i avantura. Tu započinje naš put ljubavi prema

kazališnoj umjetnosti, prema pričama punim prekrasnih stvorenja iz svijeta bajki, mitova i legendi.

Jako se veselimo jer uskoro idemo gledati novu predstavu GKL Rijeka - Mrljek i Prljek.

Slikovnice su nam dobro poznate, i znamo da će nas ta predstava učiti o higijeni, čuli smo da će raditi najbljakaviji nered. Sigurni smo da ćemo puno pljeskati, pjevati, smijati se i uživati.

Odlazak u kazalište i dodir s umjetnošću koja povezuje sve druge umjetnosti hvalevrijedan je projekt namijenjen budućoj kazališnoj publici, nama, djeci, i vama, a na svima nama je da tu umjetnost upoznamo, doživimo i zavolimo.

Vas dragi čitatelji, pozivamo da posjetite kazalište i uživajte kao i mi! ◆

OŠ BAKAR

OBRAZOVANJEM DO KVALITETNIJE ŠKOLE (EDUCATION FOR BETTER SCHOOL)

Tekst: Gordana Kovačević

Još jedan uspjeh OŠ Bakar u programu Erasmus+.

Agencija za mobilnost i programe EU na temelju Odluke o dodjeli bespovratnih sredstava za projektne prijedloge za program Erasmus+, Ključnu aktivnost 1 za područje odgoja i općeg obrazovanja prihvatila je projektni prijedlog naše Škole. Projekt Obrazovanjem do kvalitetnije škole (Education for better school) omogućuje mobilnost za osoblje u području odgoja i općeg obrazovanja. Edukacije i tečajevi, izborom samih polaznika, održavat će se u Finskoj, Estoniji, Španjolskoj, Češkoj i Portugalu. Sve planirane aktivnosti razvijaju lingvističke kompetencije, potiču mobilnost i međunarodnu suradnju i promoviraju europske vrijednosti među učiteljima.

Ciljevi su jačanje rukovodećih kapaciteta i vještina upravljanja ustanovom, osuvremenjivanje tradicionalnih metoda poučavanja s ciljem povećanja upotrebe novih tehnika i alata u podučavanju, jačanje stručnih kompetencija nastavnog osoblja za rad s učenicima s posebnostima.

Postoji i potreba izgradnje i jačanja europske dimenzije Škole te proširenje mogućnosti izvođenja dodatnih aktivnosti koje Škola provodi izvan redovne nastave. U današnje vrijeme od učitelja i profesora očekuje se inoviranje nastavnih metoda, poticanje kreativnosti i učenja kroz igru. Znanja i iskustva stečena na mobilnostima bolje će pripremiti učitelje za nove načine podučavanja za generacije koje dolaze te ih motivirati na kontinuirano učenje, kreativnost i inoviranje u razredu i nastavi.

Tijekom travnja, svibnja i lipnja 2022. započiju aktivnosti tečajeva na kojima će sudjelovati osam djelatnika OŠ Bakar: ravnatelj škole Tomislav Uzelac-Šćiran, Borka Alfreider, Leonarda Ban, Viola Čor, Aldena Halilović, Ksenija Litović, Marina

Ljubenov i Gordana Kovačević koja je ujedno i koordinatorka projekta.

Sve aktivnosti mobilnosti u skladu su s detektiranim potrebama i izazovima za postizanje postavljenih ciljeva. Prema mišljenju Agencije projekt Obrazovanjem do kvalitetnije škole je dobro zamišljen. Pohvaljen je i plan uključivanja dviju učiteljica iz područnih škola, kako bi se koristi od projekta što šire i kvalitetnije diseminirale.

Sudjelovanje na različitim tečajevima koji odgovaraju potrebama škole, a uključuju i inovativne metode za rad s učenicima, prenošenje stečenih znanja drugim učiteljima te integriranje istih u odgojno-obrazovni proces može doprinijeti ukupnoj kvaliteti rada škole s krajnjim ciljem postizanja boljih obrazovnih ishoda za učenike. ◆

OŠ BAKAR

ERASMUS - SPRETNI I SRETNI

Tekst: Nadija Vidas

Od ove školske godine Osnovna škola Bakar je nositelj još jednog Erasmus+ projekta KA210 MALA PARTNERSTVA pod nazivom „Spretni i sretni“ kojega će, sa školama partnerima, provoditi 20 mjeseci, od 1. studenoga 2021. do 1. srpnja 2023. Za projektne aktivnosti Škola je dobila 60.000 eura od Agencije za mobilnost i programe EU.

Projektini tim, uz ravnatelja dr. sc. Tomislava Uzelca-Šćirana, čine učiteljice: Maja Babin, Leonarda Ban, Silviya Blažina, Tina Burić, Marina Juretić, Nadija Vidas te Aldena Halilović koja je koordinatorka Projekta.

Ciljevi Projekta su: upoznavanje djece i roditelja sa zdravom prehranom i životnim navikama, poticanje na bavljenje svakodnevnim tjelesnim aktivnostima, poticanje stvaralaštva učenika i učitelja, suradnja s partnerima iz drugih zemalja, otvaranje vrata Škole djelovanju u europskom okruženju,

poticanje aktivnog uključivanja učenika sudjelujućih škola u aktivnosti izvan obvezne nastave te stvaranje vrijednosti EU građanstva.

U Projektu sudjeluju škole partneri iz Španjolske, Malte i Litve. Projektom je planirana mobilnost učitelja sudjelujućih škola.

Projekt je namijenjen djeci uzrasta 8 i 9 godina, odnosno, učenicima 2. i 3. razreda. Kod tog je uzrasta u Republici Hrvatskoj zabilježen veliki postotak djece sa prekomjernom tjelesnom težinom ili pretilošću. Aktivnosti će se provoditi na satovima razrednika, u izvannastavnim aktivnostima i produženom boravku, kroz druženja online. Dio aktivnosti učenici će odraditi samostalno, kod kuće, uz podršku roditelja bez čije je potpore nemoguće ostvariti aktivnosti i projekte, koliko god bili kvalitetno osmišljeni.

Projekt čine aktivnosti:

- ◆ „Od školskog vrta do tanjura punog zdravlja“
- ◆ „Rukotvornica“
- ◆ „Dani bez tehnologije“
- ◆ „Vježbam ja, vježbaš ti, vježbamo mi!“

Cilj aktivnosti „Od školskog vrta do tanjura punog zdravlja“ je uputiti učenike u važnost ekološkoga vrtlarenja te unaprijediti odgoj i obrazovanje za održivi razvoj u osnovnoj školi. Učenici će, uz učiteljice, u okolišu škole odabrati prikladno mjesto za školski vrt u kojemu će uzgajati povrće i začine koje će koristiti u svakodnevnoj prehrani u školi i domu.

Rad u vrtu pozitivno utječe na djecu razvijanjem radnih navika, socijalnih i motoričkih vještina, potiče ih na preciznost, odgovornost, očuvanje prirode i baštine, jača samopouzdanje i koncentraciju, smanjuje stres, razvija ekološku svijest i dr.

Organskim vrtlarstvom djeca se potiču na brigu o zdravlju, uče živjeti na održivi način.

Školski vrtovi predstavljaju rješenje za dječju prekomjernu tjelesnu težinu pokazala su izvješća škola koje su imale vrtove, jer su učenici poboljšali svoje prehrabene navike radeći u školskom vrtu.

Tijekom provođenja projektnih aktivnosti, svi partneri će mjesечно objavljivati videozapise svojih aktivnosti u emisiji Zdravovizija na YouTube kanalu.

Uz to, tijekom provođenja planiranih aktivnosti, nastat će mali priručnik: Vrtlarica i kuharica „Od školskog vrta do tanjura punog zdravlja“. U njemu će se nalaziti savjeti za brigu o vrtu i recepti zdravih obroka. Priručnik će biti dvojezičan, a osmislić ga učenici uz pomoć učiteljica.

Kroz aktivnost „Rukotvornica“ učenici će samostalno izrađivati predmete recikliranjem i korištenjem raznih prirodnih materijala. Izrađene predmete koristit će u svakodnevnoj uporabi. Ručni rad potiče djetetovu maštu, kognitivni razvoj, djeluje opuštajuće i smirujuće, poboljšava sposobnost usmjerenja pažnje i usredotočenosti na zadatak, potiče dosljednost i ustrajnost, razvija koordinaciju.

Provodeći aktivnost „Dani bez tehnologije“ učenici će svaki mjesec odabrati nekoliko dana kada neće koristiti niti jedan oblik tehnologije. Slobodno vrijeme provodit će uz razne aktivnosti koje im budu ponudile učiteljice ili će ih osmisлити samostalno, u svojim obiteljima. U dnevnik će bilježiti svoje aktivnosti i spremati radove koji su nastali u danima bez tehnologije.

Cilj je ove aktivnosti upoznati djecu sa štetnim utjecajem tehnologije. Ponudjenim aktivnostima učenike treba potaknuti i osnažiti da sami osmisle i ostvare dane u kojima će slobodno vrijeme provoditi bez tehnologije, a sadržaje mogu pronaći, između ostaloga, u boravku u prirodi, radu na zemlji te u raznovrsnim tjelesnim aktivnostima.

Projektna aktivnost „Vježbam ja, vježbaš ti, vježbamo mi!“ usmjerena je razvijanju navike redovitoga tjelesnog vježbanja radi podizanja razine zdravlja i kvalitete življenja.

Provođenje Projekta s učenicima započeli smo u siječnju 2022. godine anketiranjem učenika o prehrambenim navikama, učestalosti i obliku tjelesnog vježbanja, uporabi tehnologije te utvrđivanjem indeksa tjelesne mase. Praćenje provođenja aktivnosti odvijat će se neposrednim opažanjem tijekom aktivnosti i listama provjere za svaku aktivnost, koje će učenici samostalno ispunjavati.

Tim „Spretni i sretni“ okupio se i djeluje s ciljem smanjenja broja djece koja imaju prekomjernu tjelesnu težinu ili su preti-la. Provođenjem aktivnosti želimo učenicima ponuditi znanja i vještine za zdraviju budućnost. Važno je kod djece osvijestiti kako je zdravlje glavni razlog brige o tijelu. Vjerujemo kako ćemo, promjenom životnih navika djece, uz podršku roditelja, utjecati na promjenu životnih navika cijelih obitelji, odnosno čitave zajednice.

Na kraju provođenja aktivnosti s učenicima ponovit ćemo anketiranje učenika i izračun indeksa tjelesne mase. Obradom rezultata i usporedbom s početnim vrijednostima utvrdit ćemo napredak i učinke koje smo ostvarili. Slikovnica „Spretni i sretni“ povezat će sve projektne aktivnosti u jednu cjelinu.

Učitelji zemalja partnera bit će gosti Osnovne škole Bakar u listopadu 2022. godine. Mobilnost učitelja, odnosno putovanja partnerima, planirana su za 2023. godinu ovim redoslijedom: veljača - Malta, travanj - Litva, svibanj - Španjolska.

Cilj susreta učitelja, za vrijeme mobilnosti, pokazivanje je primjera dobre prakse i obogaćivanje učiteljskog iskustva novim spoznajama i oglednim primjerima prakse koje će učitelji uspješno ugraditi u svoje djelovanje i poučavanje u školi u kojoj rade.

Na taj će način učitelji aktivno doprinijeti dobrobiti cijele zajednice čiji je škola važan i nedjeljiv dio. Time će u potpunosti biti ostvareni ciljevi Erasmus+ projekta „Spretni i sretni“. ◆

OŠ BAKAR

Tekst: Adriana Mihalić - Šebelja

USPJESI UČENIKA OŠ BAKAR NA NATJECANJIMA U ZNANJU

Agencija za odgoj i obrazovanje i ove je godine unatoč online nastavi i trenutnim epidemiološkim mjerama uspješno organizirala i provela natjecanja u znanju.

Kao i svake godine do sada, na natjecanjima su, uz podršku ravnatelja dr. sc. Tomislava Uzelca - Šćirana i mentora, sudjelovali i učenici OŠ Bakar. Uz veliki angažman, trud i rad, učenici su postigli zapažene rezultate. Zbog ostvarenih bodova na školskoj razini natjecanja na Županijsko natjecanje pozvani su učenici:

- ◆ Dominik Hess (8.b) - FIZIKA (mentor Marina Ljubenov)
- ◆ Ana Mutnjaković (6.a), Lovro Perušić (6.a), Viktor Crnković (6.a) i Filip Kesic (7.a) - INFORMATIKA (mentor Adriana Mihalić - Šebelja)

- ◆ Dominik Hess (8.b) i Filip Vukasović (6.a) - GEOGRAFIJA (mentor Danijel Ibrić)

Za postizanje dobrih rezultata važna je velika motivacija, snažna emocionalna uključenost i rad u pozitivnom okruženju. Stoga, čestitamo učenicima i njihovim mentorima koji su u ovim zahtjevnim vremenima pronašli motivaciju, vremena i volje za dodatni rad i učenje te im čestitamo na zapaženim rezultatima i želimo im puno uspjeha u daljnjim natjecanjima. ◆

OŠ BAKAR

PROMOCIJA ZAVIČAJNE SLIKOVNICE „NONINA ŽLICA LJUBAVI“

Tekst: Nadija Vidas

Promocija zavičajne slikovnice „Nonina žlica ljubavi“ održana je 15. lipnja 2021. godine u dvorištu Područne škole Škrljevo.

U stvaranju slikovnice sudjelovali su učenici područnih škola iz Krasice i Škrljeva koje djeluju u sastavu OŠ Bakar. Kroz projekt su učenike vodile učiteljice: Silvija Blažina, Helena Borčić, Ivana Sablić, Tamara Sobol, Nadija Vidas i Bosiljka Vrban-Arh.

Slikovnica je tiskana uz potporu Grada Bakra.

Svečanosti su nazočili: pročelnica Ureda gradonačelnika Grada Bakra Maja Šepac Rožić, ravnateljica Gradske knjižnice Bakar Dolores Paro-Mikeli, Barbara Argentin Štiglić, predsjednik

Mjesnog odbora Škrljevo Vice Sep uz ravnatelja Osnovne škole Bakar, dr. sc. Tomislava Uzelca-Šćirana.

Program promocije bio je ispunjen čakavskim recitacijama, scenskom igrom i napjevima našega zavičaja, a za uzvanike su ga izveli učenici koji su sudjelovali u stvaranju slikovnice.

Skupu su se prigodnim riječima obratile pročelnica Ureda i ravnateljica Gradske knjižnice. Pročelnica Ureda prenijela je čestitke i pozdrave gradonačelnika Tomislava Klarića.

Ravnatelj bakarske škole naglasio je važnost njegovanja i očuvanja čakavštine te običaja zavičaja, a ova zavičajna slikovnica

doprinos je u tim nastojanjima kojima se u bakarskoj školi posećuje velika pozornost.

Zašto je nastala „Nonina žlica ljubavi“?

„Otrgnuti zaboravu mali dio tradicionalnih recepata našega kraja, sačuvati uspomene i prenijeti trag prošlosti mladim generacijama, ciljevi su projekta i povod za stvaranje „Nonine žlice ljubavi“.

Na malenima svijet počiva. Djeci ostavljamo sve što smo naslijedili od naših starih, sve ono dobro doživljeno u obitelji.

Sa željom da predaja tradicijskih vrijednosti bude ispunjena ljubavlju, toplinom i poštovanjem prema nasljeđu nastala je „Nonina žlica ljubavi“.

Uključili smo naše učenike u izradu slikovnice učeći ih prihvaćanju i čuvanju kulture života zavičaja.

Pitanje: „Ča ćemo jutra za obed?“, postavljalo se svaki dan za vrijeme ručka, a nona je znala što se i kako kuha“. ♦

OŠ BAKAR

POSJET POMORSKOM RADIJU BAKAR

Tekst: Alma Hess

Mediji su naša svakodnevica. Nепrestano smo njima okruženi. Slušamo radio, gledamo televizijski program, čitamo novine, pratimo internetske portale. Na razne načine pristupamo informacijama. O medijima i medijskoj pismenosti učimo od prvog razreda osnovne škole.

Iako nam se čini da se pod pritiskom suvremene tehnologije uloga radija umanjila, radio kao medij i dalje ima značajnu ulogu i utjecaj na život ljudi. Lako je dostupan u svakoj prilici, na mobitelu, u automobilu, na računalu. On nas educira, zabavlja i povezuje. Izvor je razonode, ali je i vrlo praktičan jer nas informira o najvažnijim događajima.

Radio je najstariji elektronički medij. Započeo je s velikim uzbuđenjem, groznicom i ogromnim očekivanjima. Kolijevka radija je Amerika, a zlatne godine bile su između 1930. i 1945. godine. Tijekom vremena radio se mijenjao, razvijao, a danas ima i svoj dan. Na sjednici Opće skupštine UNESCO je proglasio 13. veljače kao datum kojim se obilježava Svjetski dan radija. Datum je odabran kao znak sjećanja na 1946. godinu kada je osnovan radio Ujedinjenih naroda, a obilježava se od 2012. godine. Cilj obilježavanja Svjetskog dana radija jest podizanje svijesti građana o vrijednosti radija kao medija te osiguravanje brzog i jednostavnog pristupa svim informacijama.

Tim povodom učenici 1. razreda OŠ Bakar posjetili su Pomorski radio Bakar. Srdačnu i toplu dobrodošlicu uputila im je glavna urednica Alenka Denona Mustapić i radijski tehničar Maroje Mustapić. Učenici su sa zanimanjem zavirili u svaki kutak radio postaje, te su znatiželjno zapitkivali sve što ih zani-

ma. Osnovni moto „U moru radija, samo je jedan radio more“ odmah su prepoznali, jer su ga često imali prilike čuti. Ulazak u studio posebno ih se dojmio. Brzo su zauzeli svoje pozicije, vješto namjestili slušalice i mikrofone i s uzbuđenjem čekali početak emisije čija je slušanost vrlo velika. Ponosni i vidno uzbuđeni, učenici su gostovali u radijskoj emisiji Bakarski aktualni sat te su se obratili brojnim slušateljicama i slušateljima na frekvenciji 95,8 MHz. Govorili su o svojim školskim aktivnostima, prijateljstvu; recitali su i pjevali, a pozdravili su sve članove svojih obitelji, susjede, prijatelje, nastavnike, pa čak i kućne ljubimce. Neki su učenici izrazili želju da jednog dana budu voditelji na radiju. Na kraju emisije, učenici su pročitali veselu čestitku povodom Svjetskog dana radija te su snimili prigodni jingl koji su danima ponosno slušali. Zbog aktivnog sudjelovanja u emisiji, polusatno druženje proteklo je brzo i u vedrom raspoloženju. Nakon emisije učenici su imali priliku preslušavati isječke u kojima su slušali svoje glasove što im je bilo posebno zanimljivo.

Prvašićima ostaje lijepa uspomena na posjet bakarskoj radio postaji, a cijeloj ekipi Pomorskog radija Bakar želimo još puno uspjeha u daljnjem radu i zahvaljujemo na svemu što čine kako bi važne vijesti i bitne informacije svakodnevno dolazile do brojnih slušatelja Grada Bakra i šire okolice. ♦

OŠ BAKAR

NOVE ZAVJESE U OŠ BAKAR

Tekst: Alma Hess

Svi znamo da učenici veći dio dana provode unutar zidina škole. U svojim učionicama žele se osjećati ugodno i lijepo kao kod kuće. Stoga je OŠ Bakar, uz financijsku potporu Grada Bakra, dobila nove zavjese kojima su se razveselili učenici, roditelji i svi djelatnici Škole.

Nove zavjese izgledaju vrlo impresivno, kako u učionicama tako i s vanjske strane, jer se savršeno uklapaju uz nove drvene prozore. Osim što unose toplinu u svaku prostoriju i djeluju dekorativno u interijeru, zavjese štite od sunca, znatizeljnih pogleda te su dobar izolator od hladnoće. Sve zavjese su krojene i šivane prema mjeri, imaju idealnu dužinu i zaštita su od prejakog sunčevog sjaja.

Novе zavjese postavljene su u sve učionice matične zgrade, školsku zbornicu, u ured ravnatelja, pedagoginje, tajnika i računovotkinje.

Uvijek smo radosni kada možemo objaviti da se u školskom prostoru nešto novo uredilo, uljepšalo i promijenilo. Stoga zahvaljujemo Gradu Bakru što se još jednom pokazao kao velika podrška OŠ Bakar i pomogao u nabavci novih zavjesa. ◆

OŠ BAKAR

ŠKOLSKA TORBA PUNA ZNANJA

Tekst: Alma Hess

Puno smo puta čuli izjavu engleskog filozofa i političara Francis Bacona „Znanje je moć“. Ova nas izreka podsjeća na to koliko je znanje važno. Znanje nam otvara sva vrata i potiče nas da budemo radoznali, a radoznalost predstavlja neophodan sastojak sretnog života.

Kako bismo svoje vještine usavršavali, a sposobnosti unapređivali potrebno je uložiti puno truda, snage i energije da bismo u tome uspjeli. Kroz kontinuirani rad na sebi dolazi do razvijanja osjećaja samopouzdanja, jednog od vrlo važnih osjećaja koji nam pomaže u našem napredovanju.

Kako bi bili što uspješniji i kako bi napredovali na samom početku svoga školovanja, učenici 1. razreda OŠ Bakar uključili su se u eTwinning projekt pod nazivom Školska torba puna znanja. Ovim projektom djeca uče kako samostalno otvarati vrata znanja te kako stečeno znanje što kvalitetnije koristiti u daljnjem radu i školovanju. Kroz radionice djeca razmišljaju kritički o onome što vide i doživljavaju te na takav način istražuju svijet oko sebe. Djeca se međusobno razlikuju po kapacitetu znanja. Netko brže pamti, netko bolje računa, netko ljepše čita, netko je stvoren za umjetnost. Za svaku od tih vještina potrebna je određena količina znanja. Svako dijete može kreativnijim, učinkovitijim i osmišljenijim načinima postići više. Može naučiti bolje misliti, bolje pamtit, osvjestiti kako naučiti što treba, prepoznati kako i na koji način nadomjestiti manje razvijene sposobnosti. Uz veliku podršku roditelja, znanje učitelja i ustrajan rad dijete će postići bolje rezultate.

Ljudi su oduvijek težili znanju, novim otkrićima i dostignućima. Polako, otkrivajući i rješavajući pitanja koja su se nizala, čovjek je zalazio sve dublje i shvaćao koliko je znanje važno. Što više znamo postajemo mudriji, a što smo mudriji lakše razumijemo život oko sebe. Uz određenu dozu strpljenja, posvećenosti i kreativnosti svjesno usvajamo znanja i učimo s razumijevanjem. ◆

OŠ BAKAR

VRTULJAK PRIJATELJSTVA

Tekst: Alma Hess

Prijateljstvo je neiscrpna životna tema s kojom se susrećemo još u najranijoj dobi.

Tražiti prijatelja, biti prijateljem i imati prijatelja cjeloživotni je poziv svakoga od nas. Prijateljstvo je predmet proučavanja u filozofiji, povijesti, teologiji, pedagogiji, sociologiji, psihologiji i drugim znanostima. Lijepo je biti prijatelj i imati prijatelja. Znati uspostaviti i održati prijateljstvo važna je vještina i značajan faktor sreće u životu.

Puno je razloga zbog kojih tijekom života pronalazimo i održavamo prijateljstvo. Od ranog djetinjstva pa sve do smrti, u interakciji s drugima tražimo osjećaje bliskosti i sigurnosti koji se stežu prijateljstvom. Prijatelji su izvor zabave i druženja, ali i način učenja vještina koje koristimo tijekom cijeloga života: izražavanje emocija, rješavanje sukoba, vježbanje tolerancije, kontroliranje frustracija, uvažavanje različitosti, razvijanje empatije.

S ciljem stjecanja novih spoznaja i unapređivanja socio-emocionalnog razvoja djece učenici 1. razreda OŠ Bakar uključili su se u eTwinning projekt „Vrtuljak prijateljstva“ koji je prvi put dio eTwinning platforme. Cilj projekta je prepoznavanje vlastitih osjećaja i stvaranje uvjeta za zajedničke aktivnosti i suradnju. Edukativnim radionicama koje se provode u sklopu Sata razrednika učenici razvijaju pozitivnu sliku o sebi, uče preuzimati odgovornost za svoje postupke te prihvaćaju pravila ponašanja u svakodnevnom životu. Na taj način međusobno surađuju, razvijaju komunikacijske vještine te uče raditi u timu, a sve s ciljem razvijanja prijateljskih odnosa i temeljnih ljudskih vrijednosti. Suradnjom s učenicima iz drugih škola koji sudjeluju u projektu, učenici razvijaju svoje digitalne vještine, jezik i socijalne vještine.

Uz podršku učiteljice, učenici su proveli nekoliko radionica o prijateljstvu, empatiji i nenasilju. Rezultate provedenih aktivnosti objavili su na svom Twinspace-u putem koje razmjenjuju iskustva partnerskih škola.

Jedna od radionica nosi naziv Juha prijateljstva. Učenici su uz pomoć učiteljice „skuhali“ juhu prijateljstva. Svojim dječjim razmišljanjima mudro su birali potrebne sastojke za ukusnu juhu koje su zajedno i složno „umiješali“. Vjerujemo da će juha okrijepiti njihove međusobne odnose i potaknuti pozitivne osjećaje.

U sklopu radionice Cvjetovi prijateljstva svaki je učenik napravio obrise svoja dva dlana na šarenom listu kolaž papira. Jedan dlan predstavljao je najboljeg prijatelja u razredu, a drugi je predstavljao prijatelja kojeg želi bolje upoznati tijekom drugog polugodišta. Na ovaj način u razredu je spontano provedeno sociometrijsko istraživanje jer su se neka imena više puta ponovila, a neka prvi put. Obje radionice razveselile su učenike, oplemenile nastavu i unijele vedrinu u razred.

Učenici su zaključili da je prijateljstvo u životu jako važno. Naučili su da se za dobro prijateljstvo treba potruditi jer ono predstavlja pravo bogatstvo i pamti se cijeli život. Iako su tek na početku stvaranja prvih prijateljstava, otvorili su svoja mala srca ovoj velikoj temi i pokazali su kako i odrasli od njih mogu puno naučiti. Zaključili su da se za dobro prijateljstvo treba potruditi i da je uvijek dobro poslušati prijateljske savjete. Uključeno u eTwinning projekt „Vrtuljak prijateljstva“ zasigurno je početak jednog lijepog virtualnog druženja partnerskih škola tijekom kojeg će nastati i nova prijateljstva. ◆

OŠ "HRELJIN"

HUMANITARNE AKCIJE

Tekst: Loredana Kružić

OŠ „Hreljin“ oduvijek njeguje senzibilitet prema socijalno ugroženim skupinama pa smo i ove školske godine organizirali humanitarne akcije i to za Dječji dom „Ivana Brlić Mažuranić“ u Lovranu kao i za Dnevni centar za beskućnike „Kuća utočišta“ koji se nalazi u Rijeci.

Tijekom prosinca, predstavnica iz udruge „Depaul Hrvatska“ održala je prigodno predavanje za učenike predmetne nastave kako bi se pobliže upoznali s radom Dnevnog centra za beskućnike „Kuća utočišta“ u Rijeci.

Organiziranjem ove, kao i drugih humanitarnih akcija, OŠ „Hreljin“ za cilj ima razvijanje empatije i solidarnosti za socijalno osjetljive skupine kao poticanje aktivizma i volonterizma kod djece.

Povezano s time, sljedeće školske godine planiramo pokretanje volonterskog kluba u kojeg će biti uključeni učenici naše škole, a koji će za svrhu imati poticanje potrebe pomaganja i uključivanja u humanitarne akcije za dobrobit zajednice.

Ovim putem zahvaljujemo svima koji su se uključili i dali svoj doprinos realizaciji gore navedenih humanitarnih akcija. ◆

OŠ "HRELJIN"

ŠKOLSKA KNJIŽNICA OPREMLJENA NOVIM NAMJEŠTAJEM

Tekst: Sanja Miočić

Školska knjižnica je informacijsko, medijsko, komunikacijsko i kulturno središte škole. Učenici naše škole vole provoditi svoje slobodno vrijeme u knjižnici.

Ove smo godine knjižnicu opremili novim namještajem kako bi učenici dobili ugodno i funkcionalno mjesto gdje se mogu opustiti, družiti se uz časopise, knjige, igre i multimedijne sadržaje.

Nabavljen je novi knjižnični pult, polica za slikovnice, stolovi i stolice vedrih boja. Knjižnica je sada zaista vedro i ugodno mjesto za učenje i druženje. ◆

OŠ "HRELJIN"

Tekst: Miran Božičević i Marta Vukelić

ANDREA PEZELJ: „ŽELIM ISPLIVATI DRŽAVNI REKORD!“

Učenici Osnovne škole „Hreljin“ ističu se kao djeca sportskog duha i s voljom za fizičke aktivnosti. Treniraju razne sportove i postižu sjajne rezultate. Mi smo razgovarali s Andreom Pezelj, učenicom 6.b razreda koja niže uspjehe u plivanju.

1. Nedavno si osvojila 10 medalja na istom natjecanju. Reci nam više o tome.

Osvojila sam deset medalja, šest zlata, dva srebra i dvije bronce. Većina ih je iz mojih disciplina koje sam odabrala na treningu, a tri ili četiri od štafeta.

2. Koliko dugo se baviš plivanjem i odakle uopće odluka da kreneš trenirati upravo taj sport?

Krenula sam trenirati s četiri i pol godine. Prvi sam put skočila u vodu sa šest mjeseci. Svidjelo mi se i ostalo mi je u navici pa sam se zbog toga i upisala na plivanje.

3. Znamo da treniraš svakodnevno, čak i subotom. Stigneš li riješiti sve obveze vezane uz školu i kako?

Tijekom tjedna rješavam zadaće koje su mi dali profesori, a nedjeljom rješavam ono što nisam stigla ili učim za neki ispit. Ključ je dobra organizacija. Ako se obveze dobro planiraju, sve se stigne.

4. Koliko vremena provedeš na treningu i je li ti dosadilo ako svaki dan radite iste vježbe?

Trening mi traje dva ili tri sata, no vježbe mi ne dosade jer me svaki dan dočeka nešto novo. Kao i u svemu, ponekad je lakše, a ponekad teže.

5. Puno vremena provodiš na bazenu. Kako to utječe na tvoj društveni život?

Iako imam puno obveza vezanih za školu i za plivanje, uspijem se i družiti s prijateljima. Društvena sam osoba, volim provo-

diti slobodno vrijeme u parku s prijateljima, ali više vremena želim posvetiti karijeri i školi.

6. Jesi li ikada pomislila odustati od plivanja i početi trenirati neki drugi sport? Koji bi razlog bio za to?

Bilo je situacija u kojima bi mi bilo malo teže. Ponekad bih pomislila zašto ja ovo treniram, ali kada malo bolje razmislim, nikada ne bih trenirala neki drugi sport.

7. Tko ti je najveća podrška u plivanju?

Najveća podrška su mi treneri, prijatelji i učitelji jer me potiču da idem na trening. Zna se dogoditi da mi se ponekad baš i ne da, ali mi oni kažu da idem jer znaju da mi je to potrebno. I uvijek se nakon treninga bolje osjećam.

8. Čuli smo da se trenutno pripremaš za državno natjecanje. Koliko često sudjeluješ na natjecanjima?

Istina, upravo ovaj vikend sudjelujem na državnom natjecanju u Zagrebu. Nikada nisam propustila niti jedno natjecanje. Na svakom sam sve uspješnija i uspješnija.

9. Cijela se škola ponosi tobom i tvojim uspjesima. Koji su tvoji planovi za budućnost vezani uz plivanje?

Oduvijek imam želju isplivati državni rekord. Planiram to što prije ostvariti.

Andrej želimo ostvarenje svih sportskih i životnih želja. Ne sumnjamo da će se one ispuniti. ♦

ČAROBNA MOĆ KNJIGE/KNJIŽNICE

Tekst: Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat

KVIZ „Volim Bakar“

(25. 11. 2021. u 19.00 sati, Dom kulture „Matija Mažić“ u Bakru)

U njegovanju ZAVIČAJNE baštine, Knjižnica u suradnji s predstavnicama Bakarske žene, gospođama Smiljkom Vulinović, Marijom Šamanić i Klaudiom Forempoher, ostvaruje edukativnu i inspirativnu igru – Kviz „Volim Bakar“. Tematski vezan na Bakarsku toponimiju, knjigu našeg zavičajnika, sveučilišnog profesora, gospodina Josipa Luzera, pobudio je interes Bakrana.

U ležernoj atmosferi natjecanja, voditelj Kviza g. Josip Luzer, uključio je publiku koja je bodrila natjecatelje, interaktivno usvajala nova znanja, saznavala mnoge posebnosti i zanimljivosti vezane za naš prelijepi drevni grad Bakar. I to je jedan od izričaja kako se voli svoj kraj.

Objava članka „Velika putovanja malih knjižnica“ u e-časopisu Knjižničar/ka

„Recenzirani znanstveni i stručni e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka u kojemu objavljuju znanstvenici i stručnjaci iz informacijskih znanosti iz područja knjižničarstva i knjižnične i informacijske znanosti iz svih vrsta knjižnica“, početkom ove godine, a za prethodnu 2021. g. objavljuje i članak o „Velikim putovanjima malih knjižnica: NR Kina, Republika Poljska i Republika Makedonija“ kojega su autorice, i same sudionice spomenutih stručnih putovanja, Branka Miočić iz Narodne knjižnice i čitaonice „Halubajska zora“ iz Viškova i Dolores Paro-Mikeli iz Gradske knjižnice Bakar iz Bakra.

Značajan je to doprinos znanstvenoj i stručnoj javnosti kojim je i naša, bakarska knjižnica uvrštena u pregled aktualnih zbivanja knjižnica lokalne zajednice i članova Hrvatskog knjižničarskog društva PGŽ-a.

Obnovljena Zbirka Vladislavić

U cilju očuvanja kulturne baštine, zgotovljena je zaštita i restauracija Zbirke Vladislavić.

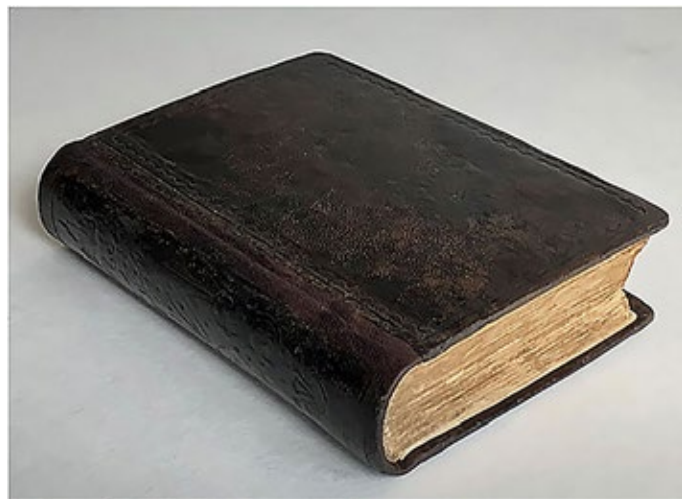
U Tiskari G.E.M. iz Pićana (Istra,) uz nadzor Državnog arhiva u Rijeci, izvršeni su konzervatorsko-restauratorski radovi koji su trajali više od dvije godine, a sam projekt restauracije financiran je donacijom Dragana Vladislavića.

Zahvaljujući „zahvatu“ na zaštiti i obnovi većeg dijela Zbirke (cca 70%), Knjižnica sada posjeduje obnovljenu Zbirku Vladislavić koja je dobila na vrijednosti, očuvana i „pomlađena“ za dugovječnost, u službi povijesti – učiteljice života.

Procjena novonastale vrijednosti Zbirke bit će učinjena od strane DARI i/ili uz pomoć i savjete matične službe za PGŽ – Gradske knjižnice Rijeka.

Zavičajne „poslastice“

Kontinuiranom nabavom zavičajnih vrijednih knjiga u ovj smo godini počašćeni naslovima i zavičajnicima čija pismena i životopisi razgaljuju duše i čine nas ponosnima. Uz nabavu ne-

koliko primjeraka, Zavičajna nam je zbirka obnovljena za nekoliko naslova iz područja pedagogije, autora dr. Martina Štiglića s kraja 19. st. te iz područja politike, jednim naslovom dr. Ivana Ružića s početka 20. st. te knjigom čuvenog i predragog nam Dragutina Hirca: Flore okolice bakarske (JAZU, 1884.).

Iz Danice; Kalendar i ljetopis društva Svetojeronimskoga (Zagreb, Društvo sv. Jeronima, 1890. g.) želimo podijeliti s vama djelić biografije poznatog nam Bakrana, Adolfa Vebera – kanonika zagrebačkog, akademika i hrvatskog pisca:

Adolfo Veber rodi se 11. svibnja 1825. god. u Bakru, gdje je i pučku učionicu svršio. U Riečkoj gimnaziji svršio šest razreda. Ondje nauči i Talijanski. Bivši siromah prehranio se je dvie godine kao djak kod otaca kapucina. Kako je bio darovit svršio je gimnaziju s odlikom. Čitanjem Talijanskih spisa svojoj majci na glas omili mu se knjiga, te joj ostane vjeran drug do svoje smrti. Svršivši gimnaziju bude primljen u zagrebačko sjemenište preporukom pok. biskupa predstavnika I. Kralja. Već u Zagrebačkom sjemeništu mudroslovac prevodio bi članke iz Talijanskih novina za

književno društvo duhovne mladeži. Kao darovita mladića posla biskup Vebera u sjemenište u Peštu, da uči bogoslovlje. U Pešti nauči Magjarski, Češki, Poljski i Franceski, dočim se usavrši u Njemačkom jeziku. (...)

Kad se osnivala naša akademija znanosti i umjetnosti, bio je i on pokretač njenin i među prvimi članovi imenovan kao pravi član. (...)

Svoj imetak, koji si je štednjom sam priredio, ostavio je većim dielom na dobre svrhe. U početku svoje oporuke kaže:

„Književni svoj rad preporučujem blagoj uspomeni svoga Hrvatskoga naroda, koji tako žarko ljubim, da mi se ne da na ino, nego da mu i sada želim svaku sreću i napredak, a molim za oprost sve ljude, koje bih bio ičim uvriedio!”

Između ostalog ostavlja: Akademiji u Zagrebu 1000 for., za školanje jednoga učenika od svoga roda (ili ako ne bude nikoga od roda za školanje ma kojega Hrvata) 6000 for., (...) župnoj crkvi u Bakru 1000 for., a župniku Bakarskomu za altariju 100 for., ubožnici Zagrebačkoj 1000 for., siromakom Zagrebačkim 600 for., da se na dan smrti razdiele, pučkoj kuhinji u Zagrebu 1000 for., (...) Napokon naredi, da se sve njegove knjige, što ih je on izdao, porazdiele među mladež srednjih škola. Tako je razdiejeno do 7000 knjiga. Ostali dio imetka oporučio je svojoj rodbini.

Tko je poznao pokojnoga kanonika Vebera, držao je, da će on još kojih dvadeset godina živjeti i djelovati moći: tako je bio jake naravi, baš primorske snage, a bistra duha. No drugačije odredi Promisao Božji: pred dvie godine takne ga kap, i snaga tiela prije jaka stane malaksati a š njom onaj svietli duh tamniti, dok na 6. kolovoza 1889. godine ne svrši u 64. godini dobi svoje. Sjajni sprovod, kojim ga počastiše zahvalni Hrvati, vienci, koje sva naša književna društva položise na odar, kao i tužne izjave svih naših domaćih pak i drugih Slavenskih novina, koje odavahu veliki gubitak, što nas je njegovom smrću snašao, bijaše jasan dokaz: kako je bio Veber cienjen i priznavan u nas i u svietu. Bog mu dušu kod sebe nastanio!

Iz knjige **Uz obalu Adrije. Po Hrvatskom primorju, autora Julije Kempfa** (Zagreb, Naklada Hrv. pedagog. knjiž. zbornice, 1902.) donosimo ulomke iz poglavlja:

Pješice iz Rijeke u Bakar:

(...) Osupnjen i zadivljen stojiš pred veličanstvenom panoramom. Pred tobom je bakarski zaliv sa svjema svojim zatonima, dragama i dražicama. Na dnu zaliva stisnuo se starodnevni grad Bakar. Sa svih strana spuštaju se gorske kose svojim podnožjem k zalivu, a po njihovim bočinama bjelasaju se zavojite ceste, što vode položito u grad. Samo na jednom kraju, tamo kod Kraljevice, otkuda te

pozdravljaju zidine Novigrada, otvaraju se uska vrata, što spajaju taj divni zaliv s ostalim morem. (...)

U Bakru:

U Bakru živi preko 5500 duša. Na Primorju se stiče sav bakarski život i sva trgovina. Tu su oblasti, tu tržište i dućani. Kraj mora ima i za sunčane žege dosta hlada pod redovima granatih jagnjeda, dudova i kestena. Tu blizu ima više hladnih vrela, a svojom su izvrsnom vodom daleko na glasu. To je velika rijetkost, da koje mjesto u hrvatskih primorskim krajevima obiluje pitkom izvor-vodom.

Čim smo se dobro odmorili, pođosmo do izvora „Pod Lovićem“. Taj izvor napaja čitav kraj svježom i zdravom vodom. I mi se okrijepismo, da ne zaboravimo više nikad te slađane vodice. Koliko smo ju puta spominjali poslije na putu, kad bi nas stigla žeđa, a vode – tako dobre nigdje ni za lijek... Kraj mora ima i više vrela. Ovdje se slijeva i jedna ponornica u more, pa odmah tjera kraj obale mlin-ska kolesa. Bakrani upotrebiše nedavno snagu te vode još i za to, da tjera strojeve, kojima se stvara munjina. Grad je Bakar prvi hrvatski grad, koji se rasvjetljuje munjevnim svjetlom. Dok smo razgledali bakarsku obalu i luku, ukaza nam se na pol zaliva mala parnjača, koja je plovila prema gradu. Stric me upozori, da je to domaći parobrod „Bakar“, koji plovi dnevice na Rijeku i natrag vozeći robu i putnike. (...)

Šetnja je gradom Bakrom zanimljiva kao što malo u kojem gradu, ma da je malko i naporna zbog krivudastih i strmih ulica. Ali je upravo to osobitost, koja podaje Bakru neki posebni biljeg. Gledaš li te starodrevne kuće s morske obale, čini ti se kao da su naslagane jedna na drugoj po brijegu, a ipak u krasnoj cjelini. Motriš li opet između tih kuća ili iza njih sliku, što se otvorila pred tvojim očima u nizini, teško da ćeš ikad zaboraviti na čarobne prizore, što si ih kadar uhvatiti očima samo u našim primorskim krajevima. (...)

Lijepi naš Bakar spada među najstarije hrvatske gradove. Mnoge rimske i grčke iskopine, koje su ljudi našli u okolici današnjega Bakra, dokazuju nam, da je tu bilo i u prastaro doba života. ◆

NAJČITANIJE KNJIGE U GODINI ČITANJA 2021.

Tekst: Dolores Paro-Mikeli i Jelena Šubat

Knjige su nepresušno vrelo znanja i riznica zanimljivih priča koje ponekad zaista imaju ljekovitu snagu.

Imaju sposobnost mijenjati naš doživljaj svijeta i nas same. Omogućuju nam bijeg iz stvarnosti u neke daleke, imaginarne svjetove koji nam mogu pružiti utjehu i utočište. Pozivaju nas na pustolovinu, potiču maštu, otkrivaju nova znanja. Urađujući u priču možemo otkriti mnoge sudbine koje će u nama razviti različite osjećaje, između ostalog divljenje, empatiju ili suosjećanje.

Knjige nam nude odgovore na mnoga pitanja koja imamo. Poneki će odgovori duboko utjecati na naša dosadašnja uvjerenja.

Ali kakvo značenje ili važnost bi imala knjiga ili knjižnica bez svojih čitatelja, korisnika?

Ljubitelji knjiga prepoznaju snagu pisane riječi i ljekovitu moć knjige. Neraskidiva je veza knjige i čitatelja. Knjiga je živi glas, a čitatelj taj koji je oživljava.

Police naše knjižnice popunjene su knjigama svih žanrova književnosti i stručnih naslova koji se nude korisnicima na čitanje. Uvijek, iznova, vraćaju nam se zahvalni i zadovoljni po još knjižnih poslastica.

Hvala im od srca!

SVJETSKA KNJIŽEVNOST

◆ Carlo Lucarelli: Glasovi u tami

◆ L.M. Alcott: Male žene

◆ Jo Nesbo: Kraljevstvo

HRVATSKA KNJIŽEVNOST

◆ Ivana Bodrožić: Sinovi, kćeri

◆ Ivica Prtenjača: Plivač

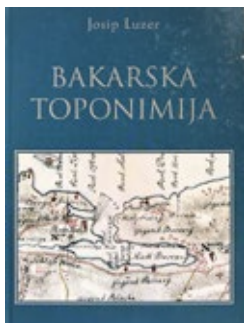

◆ Zoran Ferić: Putujuće kazalište

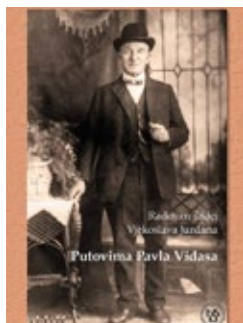

STRUČNE KNJIGE

◆ J. Luzer: Bakarska toponimija

◆ R. Tadej, V. Jurdana: Putovima Pavla Vidasa

◆ F. Gros: Filozofija hodanja

KNJIGE ZA DJECU I MLADE

◆ J. Kinney: Gregov dnevnik

◆ D. Walliams: Najgora djeca na svijetu

◆ I. F. Martinčić: Kako je zeko zavolio knjižnicu

MEDIJSKI PARTNERI
GRADA BAKRA

NOVI LIST

Pomorski Radio
GRAD BAKAR 1953. BAKAR

RIPRSTEN
REGIONALNI INTERNET PORTAL

www.tunera.info

DRUŠTVO „NAŠA DJECA“ BAKAR

Zabavne zimske aktivnosti u Društvu „Naša djeca“ Bakar

Tekst: Aldena Halilović i Maja Dujmić Pavletić

Osmišljavanje aktivnosti za djecu u slobodno vrijeme djece, kao i pomoć u odgoju i razvoju djece cilj je i prioritet našeg Društva. Rad DND-a Bakar je obiman i dinamičan, a članice su djeci dale mnogo ljubavi i svog slobodnog vremena. Provele su razne aktivnosti, a ovdje su i neke od njih.

BLAGDANSKE AKTIVNOSTI

Sva djeca članovi Dramsko-recitatorske grupe dobila su prigodne paketiće povodom dana Sv. Nikole koje su im tete podijelile u novookićenom parku kod Pomorske škole. Na sam Badnjak ni kiša nam nije smetala da se tradicionalno okupimo na Vratima i okitimo jelku ukasima koje su djeca izradila na likovnim radionicama. Hvala svima koji su sudjelovali, a najviše djeci koja su prigodnim recitacijama obilježila ovaj Badnjak!

„SVAKI DAN NEŠTO NOVO“

DND Bakar je tijekom dječjih zimskih školskih praznika organizirao razne radionice i igraonice naziva „SVAKI DAN NEŠTO NOVO“. Naravno, uz pridržavanje epidemioloških mjera. U ponedjeljak su se djeca igrala kazališta u dramskoj radionici gdje su svojom maštovitošću zabavljala tete i djecu. Utorak je bio rezerviran za razne društvene igre i palačinke mame Adrijane. Srijeda je bila dan za naš bakarski Masterschef. Kiša, grmljavina i jugo su pravi razlog za uključiti pećnice i grijati se uz mirise raznih kolača. Djeca su miksala, sjeckala, mijesila... A

BAKARSKE UDRUGE

onda... 3, 2, 1, peci! Pekli su se keksići po receptima nona, čokoladna torta, muffini... Ma bilo je ZA PRSTE POLIZATI! Tri kralja su slijedila neobičnu zvijezdu i krenula na put... A što se to dogodilo u „Naopakim bajkama“? Sve to, doznali smo u četvrtak u pričaonici s tetom Amelijom i Aldenom. Priča i igara nije nedostajalo, a na kraju smo se počastili čokoladnom tortom koju su dan prije napravila djeca. U petak, u popodnevnim satima u Društvu „Naša djeca“ Bakar osjetio se dašak i miris ljeta. Maštovite glavice i vrijedne ručice izrađivale su i šivale ukrasne lutkice ispunjene lavandom dok je subota bila dan za gledanje filma. Doznali smo kako to izgleda kada gmizavci pobjegnu iz zatočeništva i pokušaju se vratiti u australsku divljinu. U nedjelju smo se okupili na Vratima odakle smo krenuli šetati po Gornjem gradu. Ipak, to nije bila obična šetnja! Ovoga puta imali smo vodiča. Proveli smo prekrasno popodne u društvu prof. Bore Štrpca koji je na zanimljiv način djeci ispričao i približio povijest Bakra. Čuli smo puno zanimljivih priča i povijesnih činjenica. Dva sata razgledavanja Gornjeg grada i znamenitosti prošlo je jako brzo. Na vrijeme smo zatvorili vrata Kaštela kako bi pustili šišmiše da se odmore u miru prije noćnog izlaska. Hvala profesoru na zanimljivom putovanju kroz povijest!

ŠARENO 5. GODIŠNJE DOBA

Počelo je 5. godišnje doba! Počelo je maškarano ludilo! Konačno smo dočekali vrijeme kada možemo staviti na lice i druge maske, a da to nisu samo one dosadne, zaštitne, „doktorske“ maske. Tete su u suradnji s Udrugom bakarskih maškara osmislile razne aktivnosti koje su provele s djecom. Znamo da ove zime opet ne smijemo ići maškarani na Korzo, ali maškarat se možemo bilo kad i bilo gdje! Tako petkom, na likovnoj grupi nastaju šarene maškarane kreacije, maske, šareni šeširi, maškarani nakit... Održana je revija maski s temom „Budi što želiš“ koja je krenula svoju povorku od trga Vrata do Gradskog vrta. Tamo su ih dočekali s velikom feštom, krafnama

i sokićima u donaciji TZ Bakar. Osmišljena je i maska za Dječji karneval koji je radi trenutne epidemiološke situacije odgođen za ljetne mjesec. Za kraj ovog ludila optužili smo i spalili Mata pusta, glavnog krivca za sve nedaće koje su nas snašle.

IGRAJMO SE!

Dramska grupa DND-a Bakar djeluje dugi niz godina, desetljećima. Najviše pažnje dajemo čakavskom narječju te su naše izvedbe na Smotrama Saveza „Naša djeca“ jedne od najzapaženijih i pohvaljenih. Suočeni s trenutnom situacijom, Smotre i dječje priredbe ne održavamo, ali rad s djecom, članovima dramske grupe, ide dalje. Ove školske godine uz pripreme za nadolazeći Uskrs, proljeće i Majčin dan radimo i na razvijanju glumačkih vještina, pravilnom i razgovijetnom izgovoru, pravilnom držanju, izražajnom čitanju. Glumačke vještine ne razvijamo samo kroz glumu nego i kroz razne igre uz koje djeca vježbaju promatranje, oponašanje, improvizaciju i mimiku. Tim igrama djeci postaje jasnije da bez teksta i scene mogu glumiti i dočarati situaciju u kojoj glume i koga glume. U ove duge zimske noći preporučujemo vam igru za vježbanje mimike.

IGRA ŽIVOTINJA

Djeca sjede u polukrugu na stolicama (mi volimo sjediti na podu). Jedno dijete stoji ispred njih i mimikom lica prikazuje životinju (npr. oponaša devu kako preživa, miša koji gricka sir, mačku koja prede i sl.). „Igra životinja“ je jednostavna, brza, zanimljiva, a može se igrati bilo kada i bilo gdje. Odvojite svoje vrijeme i poigrajte se sa svojom djecom! Vjerujte, neće vam biti dosadno, a iznenadit ćete se kada vidite što sve vaša djeca znaju i mogu. Želimo zahvaliti svima koji su pomogli radu Društva na bilo koji način te nam omogućili svojom podrškom realizaciju planova i aktivnosti za djecu i s djecom. ♦

UDRUGA „LA BAMBA“

„Duh Božića u Bakru“

Tekst: Danijela Forempoher

Razmišljala sam što pripremiti za ovu „Buru“ i odlučila biti što skromnija s tekstom kako bih dobila više prostora za slike koje najbolje dočaravaju koliko je lijepa i uspješna bila manifestacija „Duh Božića u Bakru“ čiju produkciju potpisuje Udruga La Bamba, a koja je premijerno održana u prosincu 2021. godine.

U 10 dana trajanja manifestacije, La Bamba je bila pretvorena u nezaobilazno mjesto za iskusiti božićnu čaroliju. Svi, bilo sudionici bilo posjetitelji, svi su uživali u bajkovitom ambijentu, interaktivnoj izložbi i ponuđenim programima.

Našu smo ljubav prema Božiću nastojali utkati u izgled ukrasa koji su odasli tradicijom i toplinom, a poruku o Božiću odaslali interaktivnom izložbom pod naslovom „JER sve to Božić je“. U manifestaciji je sudjelovala čitava naša zajednica. Silno smo sretni i ponosni zbog toga, jer cilj ove manifestacije bio je dijeljenje ljubavi, lijepih i sretnih uspomena koje će nam i u ovim izazovnim vremenima dati snagu i dodatnu motivaciju za život.

Manifestacija „Duh Božića u Bakru“ sakupila je mnoštvo (koliko je to bilo moguće obzirom da smo se strogo pridržavali propisanih epidemioloških mjera i shodno njima jako vodili računa kod kreiranja programa), radi poruke koju nosi i koja se dala iščitati iz sadržaja cijeloga programa.

Ovih 10 dana blagdanske čarolije, ili pravi božićni raj kako ga mi volimo nazvati, bilo je mjesto u kojem se svatko vratio u djetinjstvo, mjesto zabave, druženja, veselja i sretnih emocija.

Manifestacija je održana uz financijsku podršku Grada Bakra kojem i ovim putem beskrajno zahvaljujemo jer sami ne bi mogli ništa, a zajedno smo, eto, napravili nešto divno za svih nas. Podršku nam je iskazala i Turistička zajednica Grada Bakra, kao i VMO Bakar. Hvala i njima, jer svaka, pa i najmanja gesta nama je značila puno.

Ostavljam Vas da uživajte u slikama, a koristim i priliku da se opet i opet zahvalim fotografu Miljenku Šegulji koji je bio rame uz rame uz mene u ovoj priči, i koji mi je

naposljetku i poklonio sve ove divne slike koje dijelim s Vama.

La Bamba za ovu godinu priprema svašta, a ono što nas najviše veseli je projekt „5 za 5“ u čast našim zvjezdicama, našim Mažoretkinjama grada Bakra, koje ove godine slave svojih prvih 5 godina. Da, da, dobro

ste pročitali! Slavimo našu PETU GODIŠNJICU!

Silno smo sretni i ponosni i jedva čekamo... U drugom broju radost događanja podijelit ćemo i sa svima Vama.

Do nove „Bure“, grlim Vas, ljubim i volim ja,
Vaša Dani ♦

UDRUGA „BAKARSKA ŽENA“

„Bakarska žena“ u humanitarnoj akciji za sve žene

Tekst: Klaudija Forempoher

U humanitarnu akciju „Dan ružičaste vrpce“, koja se održava u listopadu, mjesecu borbe protiv raka dojke, uključile su se i vrijedne članice udruge Bakarska žena.

Akciji je zajednički cilj upozoriti na važnost ranog otkrivanja raka dojke kako bi se povećao broj izlječenja. Od tradicionalne prodaje ruža sav je prihod namijenjen Udruzi žena operiranih dojki „Nada“ iz Rijeke. S Udrugom Nada iz Rijeke surađujemo dugi niz godina, na obostrano zadovoljstvo, prodajom narcisa i ruža koje imaju humanitarni cilj. ♦

UDRUGA "BAKARSKA ŽENA"

Tekst: Klaudija Forempoher

Hrvatska volontira „Hvala što ste tu“

U obilježavanje desete obljetnice Europske godine volontiranja uključila se i udruga "Bakarska žena".

Uključili smo se kao udruga i svatko kao pojedinac, koji će svojim angažmanom doprinijeti razvoju u lokalnoj zajednici u kojoj živimo. Veliki značaj volontiranja vidljiv je baš u ovim kriznim situacijama (potresi, COVID, poplave...) i ima jako važnu ulogu zajednice u izvanrednim situacijama. Članice udruge bile su dežurne u prostorijama

Udruge u jutarnjim satima. Skupljali smo hranu, higijenske potrepštine i dječju robu. Prikupljeno smo donirali Caritasovom domu „Sv. Ana“ u Rijeci, domu zlostavljanih žena i djece. Hvala svima što su podržali ovu manifestaciju. ♦

UDRUGA "BAKARSKA ŽENA"

Bakarska žena: Izložba „Primorske boje“ u crkvi sv. Margarete

Tekst: Klaudija Forempoher

U crkvi sv. Margarete u Bakru, postavljena je izložba „Primorske boje“ kojom se predstavljaju članovi Udruge „SKANI kreativni centar 50+“ iz Rijeke.

Izložena su 44 umjetnička djela, ulja na platnu na temu primorskih motiva. Izložba se mogla razgledati u jutarnjim i popodnevним satima, uz dežurstvo članica udruge. Nastala je u suradnji Udruge „Bakarska žena“ Bakar i Udruge SKANI. Neprofitna udruga SKANI svojim radovima sudjeluje u izložbama i humanitarnim akcijama, pod vodstvom magistre kulturologije Anie Škrobonja. U mu-

zičkom dijelu programa nastupila je KUU Sklad iz Bakra. Članovi svojim stvaralaštvom doprinose humanitarnom djelovanju udruge te su raznim donacijama pomogli udruzi „Down sindrom“, udruzi „Palčić gore“, onkologiji i kirurgiji Dječje bolnice Kantrida kao i raznim socijalno zahtjevnim situacijama u kojima je pomoć bila potrebna djeci. ♦

UDRUGA "BAKARSKA ŽENA"

Kviz „Volim Bakar“

Tekst: Ivan Šamanić

Udruga Bakarska žena i Gradska knjižnica Bakar organizirale su u Domu kulture „Matija Mažić“ u Bakru, 25. studenog 2021. godine, kviz naziva „Volim Bakar“, koji se pitanjima i odgovorima temeljio na knjizi prof. Josipa Luzera „Bakarska toponimija“ i ranije stečenim znanjima svakog natjecatelja o spomenutoj temi.

Kviz je održan pod strogim epidemiološkim mjerama uz Covid potvrde, maske i na udaljenosti od dva metra.

Svoje sudjelovanje u kvizu prijavilo je osam kandidata srednje i starije dobi, koji su bili raspoređeni u tri grupe. Pitanja su bila sastavljena od lakših prema težim, a odgovaralo se pismeno. Natjecatelji su trebali odgovoriti na 35 pitanja, koja su nosila ukupno 90 bodova, a za njihove odgovore bilo je određeno 5 – 10 minuta po grupi. Točnost odgovora provjeravalo je povjerenstvo koje su činile Smiljka Vulinović i Marija Šamanić. Najuspješniji je bio dvojac Pavao Pavletić iz Sv. Kuzma i

Branko Paškvan iz Bakra, koji je prikupio najviše bodova te dobio nagradu za najviše točnih odgovora u kvizu.

Svim natjecateljima uručene su zahvalnice i knjiga te izrečene pohvale za njihov uloženi trud i dobro poznavanje prošlosti, kulture i bogate povijesti Bakra.

Uz dvojicu nagrađenih za najbolji postignuti uspjeh, u kvizu „Volim Bakar“ sudjelovale su još i Paula Tadejević, Branka Jalšovec, Jasna Granić, Klaudija Forempoher, Zlata Grohovac i Vesna Ban.

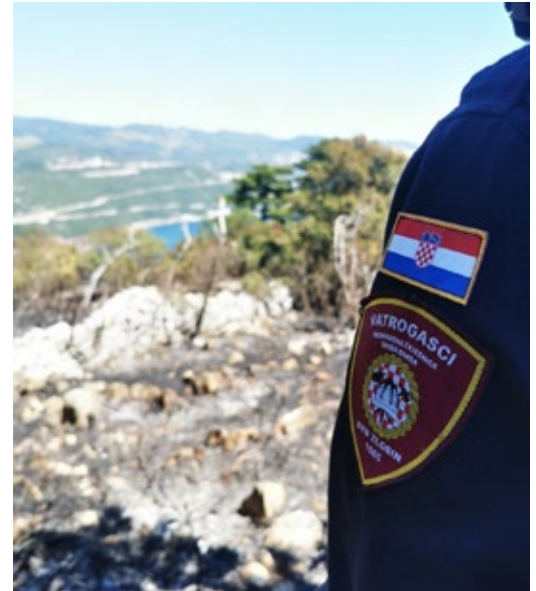
Kviz su svojim dolaskom popratile pročelnica Ureda Grada Bakra Maja Šepac Rožić, direktorica Turističke zajednice Grada Bakra Sonja Jelušić-Marić i malobrojni građani. ♦

DVD ZLOBIN

Aktivnosti DVD-a Zlobin

Tekst: Filip Mataja

Prethodnu godinu zaključili smo s odrađenih 15 intervencija i 246 sati utrošenih na istim (10 šumskih požara, 2 požara dimnjaka, 2 tehničke intervencije i 1 požar kontejnera za smeće).

Od spomenutih, izdvajamo veliki šumski požar na Trebestini nedaleko Škrljeva na kojem smo sudjelovali s vozilima „ZLOBIN 1 i 3“ i pet vatrogasaca. Na navedenoj intervenciji ukupno je opožareno oko 6 hektara trave i niskog raslinja. Osim navedenih intervencija, tijekom cijele godine bili smo aktivni u raznim radnim akcijama i programima. Nakon potresa u Petrinji i okolici u dva navrata posjetili smo potresom pogođena područja, tijekom kojih smo im dostavili prikupljenu humanitarnu pomoć koju smo skupljali u našim prostorijama. U Banovinu smo osim prijevoza potrepština, prevozili i vatrogasce.

Čast nam je istaknuti kako, po prvi puta u povijesti DVD-a, imamo dva osposobljena pilota za upravljanje dronom prilikom intervencija i raznih aktivnosti unutar vatrogastva.

Tradicionalno smo sudjelovali u obilježavanju Dana našeg mjesta te smo tom prigodom 22. lipnja održali jubilarni 10. Vatrogasno-nogometni turnir „IVANJA 2021.“ na kojem su sudjelovale sljedeće postrojbe: DVD Sušak, DVD Drenova, DVD San Marino Novi Vinodolski, Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke i domaćini DVD Zlobin. Prvo mjesto na turniru osvojio je DVD San Marino Novi Vinodolski, dok je druga bila Javna vatrogasna postrojba Grada Rijeke, a treće mjesto pripalo je domaćinu DVD-u Zlobin. Četvrto mjesto pripalo je DVD-u Sušak, a peto DVD-u Drenova. Na turniru su naši veterani skuhalili 100

porcija fažola, a kasnije su nas zabavljali naši dečki iz tamburaškog sastava Žažara.

Svake godine na isti dan 23. lipnja, za dane Zlobina, već smo tradicionalno zaduženi za izradu, spaljivanje i osiguranje Ivanjskog kresa na Goricah. Tijekom ljetnih mjeseci aktivno smo dežurali, a na jesen, 28. rujna zajedno s DVD-om Hreljin sudjelovali smo na prezentaciji vozila i opreme u OŠ „Hreljin“.

U 2021. godini ugostili smo i prijatelje Deutsche Feuerwehrhilfe e.V. na čelu sa Andreas Meier. Kako i sam naziv njihove organizacije govori oni su tu da nam pomognu, da nas podržavaju i na tome smo im iznimno zahvalni. Naravno, ničeg toga ne bi bilo da nismo istinski prijatelji s puno zajedničkih tema ili kako sam Andreas Meier kaže, da nismo obitelj. Naši su nam prijatelji prilikom posjeta donirali intervencijska odijela, kacige i izolacijske aparate. Pri samom dolasku upoznali smo ih s našim vatrogascima, pokazali naš vatrogasni dom i vozila. U cilju razumijevanja našeg načina rada i interveniranja zajedno smo napravili vježbu gašenja požara otvorenog prostora. Naposljetku, uslijedila je zajednička večera tijekom koje smo razmijenili vatrogasna iskustva, a prilikom rastanka mi smo se naklonili njihovoj ljudskosti i želji za pomoći drugima, dok su oni pohvalili našu organiziranost i rad u DVD-u. Obećali smo jedni drugima da ćemo ostati u kontaktu te da ćemo se ponovo družiti. ♦

Dobrovoljno darivanje krvi

Tekst: Silvia Babić

Aktiv DDK Bakar u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Rijeka organizirao je u utorak 04. siječnja 2022. prvu ovogodišnju akciju dobrovoljnog darivanja krvi u novom Vatrogasnom domu Škrljevo.

Akcija je održana uz poštivanje svih epidemioloških mjera. Prije pristupanja akciji svi darivatelji su ispunili epidemiološki upitnik vezan za COVID-19, pridržavali se mjera socijalne distance, koristili zaštitne maske, dezinficirali ruke i prostor te mjerili temperaturu. Akciji je pristupilo sedamnaest darivatelja, a njih trinaest je dalo krv. Među njima je bio i Aleks Frančišković koji je prvi put da-

rovao krv. Posebna zahvala ide i darivateljima koji su krv darovali više od 50 puta, a to su Jure Đaković, Ivan Klarić, Mladen Mavrić i Petar Nikolić. Aktiv DDK Bakar i Gradsko društvo Crvenog križa zahvaljuju svim darivateljima krvi, volonterima Crvenog križa te Dobrovoljnom vatrogasnom društvu Škrljevo na ustupljenim prostorima za održavanje spomenute akcije. ♦

SPORTSKO POMORSKO DRUŠTVO „LUBEN“ BAKAR

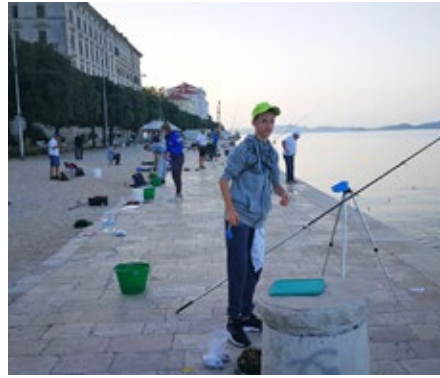
Uspjesi male škole ribolova u 2021. godini

Tekst: Ivan Dubrović

U trećoj godini rada Male škole ribolova u kojoj je bilo aktivno deset natjecatelja postignuti su odlični rezultati.

Članovi SPD Luben sudjelovali su na četiri službena prvenstva u kategoriji U16. Na Međuopćinskom prvenstvu održanom u Bakru, 29. svibnja 2021. g. u kategoriji pojedinačnih nastupa 1. mjesto je osvojio Luka Gržinčić, a 2. mjesto Gabrijel Keškić. U ekipnom natjecanju 1. mjesto je pripalo Luki Gržinčiću i Franu Dragoslaviću, 2. mjesto Alexu Saršonu i Antoniju Grškoviću, dok su 3. mjesto osvojili Gabrijel Keškić i Luka Meljankić. Na Županijskom

prvenstvu u Bakru, 13. lipnja 2021. g. u kategoriji pojedinačnih nastupa naši natjecatelji su osvojili sljedeća mjesta: 3. mjesto Luka Gržinčić, 6. mjesto Gabrijel Keškić, 10. mjesto Alex Saršon, 20. mjesto Antonio Gršković, 22. mjesto Fran Dragoslavić, dok su ekipno 3. mjesto osvojili Luka Gržinčić i Fran Dragoslavić. Sudjelovali smo u Zadru na Međužupanijskom prvenstvu, koje je održano od 24. - 26. rujna 2021. g. te u kategoriji pojedinačnih nastu-

pa osvojili sljedeća mjesta: 3. mjesto Antonio Gršković, 6. mjesto Luka Gržinčić, 8. mjesto Alex Saršon i 33. mjesto Gabrijel Keškić. U ekipnom natjecanju 3. mjesto je pripalo Antoniju Grškoviću i Luki Gržinčiću. Članovi SPD Luben sudjelovali su i na državnom prvenstvu u Makarskoj od 29. - 31. listopada 2021. g. gdje je Antonio Gršković osvojio 4. mjesto i direktan ulazak bez doigravanja u državnu reprezentaciju, dok je 17. mjesto pripalo Luki Gržinčiću, a 20. mjesto Alexu Saršonu. Antonio Gršković i Luka Gržinčić u ekipnom su natjecanju osvojili 5. mjesto, a naš član Alex Saršon bio je najmlađi natjecatelj Državnog prvenstva, sa samo 11 godina.

Članovi SPD Luben sudjelovali su i na brojnim prigodnim natjecanjima poput MIĆEG KUPA LUBEN, koje je održano 12. rujna 2021. godine u kategorijama U12 i U16 na Riječkom lučkom terminalu. Na spomenutom natjecanju postignuti su sljedeći rezultati: 3. mjesto je osvojio Luka Gržinčić (pojedinačno), a u ekipnom dijelu natjecanja 2. mjesto je pripalo Luki Gržinčiću i Gabrijelu Keškiću. Sudjelovali smo i na natjecanju MIĆA ŽAJICA, koje je

održano 16. listopada 2021. godine u kategorijama U12 i U16 u Lovranu na kojem je 3. mjesto osvojio Alex Saršon, a u kategoriji ekipnih nastupa 3. mjesto izborili su Mateo Škuver Forempoher i Alex Saršon. Sudjelovali smo i na 5. KUPU VELJKO BANKOVIĆ KANTRIDA, natjecanju koje je održano 17. listopada 2021. godine u kategorijama U12 i U16 u Rijeci na Kantridi. Na spomenutom natjecanju Luka Gržinčić je osvojio prvo mjesto u kategoriji pojedinačnih nastupa, dok je i ekipno prvo mjesto pripalo našim članovima Luki Gržinčiću i Franu Dragoslaviću. Fran je ujedno ulovio i najveću ribu na natjecanju.

Ovo su rezultati iznad svih očekivanja, na ponos Lubena i Grada Bakra. Sve čestitke mladim natjecateljima i njihovim trenerima. Luben je postao jedna od najuspješnijih škola malog ribolova u Hrvatskoj.

Sve troškove rada Male škole ribolova u 100%-tnom iznosu sufinanciraju Hrvatski savez za Športski ribolov na moru (u 2021. godini cca 30.300,00 kn) i Grad Bakar (u 2021. godini cca 5.000,00-7.000,00 kn). ♦

KUKULJANSKI ZVONČARI

Zvona Kukuljanskih zvončara odjekivala su bakarskim krajem

Tekst: Maja Šepac Rožić

Tradicionalna smotra zvončara - „Zvona i kanat za bakarski kraj“, ove godine nije održana zbog pandemije, no ipak su tog dana 29. siječnja, Kukuljanski zvončari krenuli u svoj prvi ovogodišnji pohod.

Tridesetak zvončara je, na oduševljenje mještana, koji su ih dočekivali s okrepom uz trasu, zvonjavom tjeralo zimu i svo zlo iz njihovog kraja. Iako im je pandemija i ove godine poremetila planove, Kukuljanski zvončari su ipak obišli sva mjesta bakarskog kraja, no svoje dolaske nisu najavljivali zbog situacije izazvane pandemijom Covid 19. Bez obzira na to, njihova pojava je razveselila broj-

ne mještane Zlobina, Plasa, Hreljina, Meje, Praputnjaka, Krasice, Škrljeva, Plosne, Ponikava, Kukuljanova i grada Bakra. Uoči tradicionalnog paljenja mesopusta, tridesetak Kukuljanskih zvončara, ponovo je obišlo svoje mjesto. Kukuljančani su svoje zvončare radosno dočekivali ispred svojih dvorišta, prigodno ih ugostili i pripremili im okrepu. Sve prisutne posebno su oduševili mali zvončari koji

su dokazali kako se ljubav prema zvončarima i običajima zaista njeguje od malih nogu. I na kraju, kako to inače biva, dežurnog krivca za sve prošlogodišnje probleme, uz glasnu zvonjavu, Kukuljanski zvončari spalili su u utorak, 01. ožujka pokraj Doma kulture na Kukuljanovu. Na odu-

ševljenje okupljenih, nebo iznad Kukuljanova obasjao je vatromet, zvončari su svojom snažnom zvonjavom tjeroali zimu, a spaljivanjem pusta odasлана je želja za boljom godinom koja je pred nama.

KUKULJANSKI ZVONČARI

Tekst: **Anamarija Petrović (napisala 2011. g.)**

Ki ni imel priliku da ih vidi i čuje, ja ću van povedat kako zglledaju i kako su odbavni. Si počnu povedat od glavi, a ja ću od nog. Obuveni su va kopicah i imaju visoki črni postoli na špigetu. Brageši su in svitlo kafene boji s crvenun trakicun i črni remen. Stomanja in je crvene boji na kvadri, rubac črljen oko vrata. Na glave imaju kapu ka in je obučena va janjeću kožu, rogi i 6 crvenih i 6 žutih trakic. Na hrbatu imaju ovčju kožu. Na rite imaju veli zvonac ki je vezan oko pasa i preko rameneh. Lice očrnjeno, rukavi previjeni do lakta. Va rukah imaju mačuku. A tu je i meštar lipo odbavan. Črni postoli, korinto vestid s žutemi trekami i pucimi. Jaketa mu je zapučena do vrata da mu va nedra ne puše. Na

glave ima kapu na rašket na ku stavi zelenu grančicu i visibabu ili fiolicu. Va ruke ima veli korbač s kin zvončari tuče kad ne poslušaju. Tu je i muzika. To su harmonikaši i gitara. Imaju lipu zastavu s žutemi franžami. Na koj piše KUKULJANSKI ZVONČARI. Zastava je crvene boji. I zvončar je nacrtan. Z druge strane je njihov zaštitnik Sveti Mihael. Ima oko 30 zvončari, od toga su 5 mičeh zvončarići. Kroz sela ljudi ih fermivaju i počaste s kolačimi i pićen. Naši zvončari se pripravljaju saku subotu potle Tri Kralja. Doma trudni dojdju pa se žene jade ča na tanci ne moru poč. I na kraju pozdravljan si ljudi dobre volje ki Kukuljanski zvončari vole! ♦

MAŠKARE

Da se ne zatare...

Tekst: Paula Mikeli

Peto godišnje doba, kako ga si ki vole maškari zovu, ovo je leto počelo 8. januara i trajalo do 2. marča.

Si pusni ljudi našega kraja su se nadali da će ovoga leta morda bit Rečkoga karnevala iliti ga službeno Međunarodne karnevalske povorke u Rijeci, ale bar kakoveh tanci. Ma na žalost, i ovo leto to ni bilo moguće zbog Korone ka nas još ni napustila. Lane su se grupi parićivale za virtualni karneval na ken su se na moderan način predstavile, mesopusti su viseli i na kraju kako tradicija nalaže zgoreli i zlo z sobun zeli.

Ni bilo kako su maškaroni oteli, ma sedno da se tradicija i običaji ne zataru, pusni ljudi našega bakarskoga kraja su ipak neć parićali.

Z Udrugi Škrljevske maškari su nan se z pravon pohvalili z brojneminaktivnostemini va oven, zamaškari nepovoljnjen letu. Sudjelovali su na CARneval povorke na koj su se

predstavili z maskun „Škrljevski bomboni“. Maškarani auti prošli su kroz celu Riku, od Trsata do Kantride i tako probudili karnevalski ugođaj va celomu gradu. Z Škrljeva se nekoliko člani njihove Udrugi spustilo do Kostreni kako bi sudjelovali na „Prvom špažičarskom kotliću“ kade su dobar kotlić skuhali i zaslužili četvrto mesto. Odgođeni Međunarodni rečki karneval nadomestila je spontana povorka po Korzu. Članovi Udruge, zajedno z brojnemin grupamin z Riki i okolice, okupili su se na rečkomu Korzu i krenuli va samoinicijativnu šetnju ka je prerasla va pravu karnevalsku povorku popraćenu kantanjen i tancanjen. Škrljevski taksisti prodefilirali su Rikun i očuvali dugu tradiciju Rečkoga karnevala. Kako i priliči maškaramin, zabavi ni falelo, a maškari su skroz oživele karnevalski

duh semin ki su Korzon pasali, ale ih na društvenem mrežamin gledali. Dan je finil spaljivanje mesopusta na Gatu Karoline Rečke. Na mesopusni utorak članovi Udruge Škrljevske maškari su tradicionalno prošli svoj eston na radost seh mještani ki su ih z gušton gledali i dočekali z okrjepun. Đir po Škrljevu je obuhvatile standardnu rutu po njihovomu mestu ka je finila spred Doma kulture Škrljevo kade su zapalili mesopusta Bustera Jr. koga su okrivili za se loše va prošlomu letu. Škrljevske maškari nan poručuju da njihova priča ovo leto ne finjiva z paljenjen mesopusta nego se nastavlja z pripremanim za prvi ljetni Međunarodni rečki karneval.

Veselo je bilo i na Hreljinu pu Karnevalske grupi Čočman Express. Poručili su nan da su ovo leto (za razliku od prošloga) malo više kanpanali po mestu, koliko su situacija i vremenske prilike dopuščivale. Njihova mala muzika je skoro saku subotu svirala po Hreljinu da makar malin delun obilježe peto godišnje doba i da se tradicija ne zatara. Povedali su nan da su posjetili par okolnih mesti, a njih su posjetili dragi in prijatelji Kukuljanski zvončari. Naglasili su i da „va udruzi se više i više dice dohaja... I

neka, ponosni smo! Nova odijela se šiju, majice tiskaju, instrumenti novi kupuju... Spremni čekamo drugo leto! Hvala simi ki su nas i ovo leto ugostili po kućami, garažami, konobami, oštarijama i družili se s nami.“ Utorak 01. marča, kako to obično i biva, spalili su mesopusta spred Doma kulture na Hreljinu. Okrivili su ga za se grdo i loše z nadun da će se drugo leto vratit “staro normalno”. Spred Doma ih je dočekalo puno ljudi i dečice željnih ovakoveh događaji i tako su z paljenjen mesopusta finili maškarano “ludilo” 2022. leta. Z KG Čočman Express se nadaju da će va 2023. letu za maškari ponovo otpret vrata svoga Doma! Z Karnevalske udruzi Simo via tamo z Zlobina su nan poručili da su svoje maškarano doba obilježili drugo leto za redun, nažalost, samo z paljenjen pusta, ali da su se potrudili da bude za pamćenje. Tako su 01. marča na šest ur zapolne, spred Doma kulture na Zlobinu, osudili i zapalili mesopusta Omikronka Sojića za se lošo ča sej va letu dogodilo. Zasvirat i zakantat su in došli njihovi prijatelji i susedi z Hreljina, KG Čočman Express pa su si skupa i zafeštali. Maškaroni z Zlobina se nadaju ljetnomu

karnevalu da nastave z tradicijun maškar ko ča je bilo i prije.

Karnevalska grupa „Krasica pa Rio“ i ovo je leto obilježila maškarsko doba i to na način da su njihovi članovi gostovali va emisije Radija Rijeke pod nazivom Da se ne pozabi ka je emitirana 20. februara. Tema je bila dugogodišnja tradicija maškaraneh običaji na Krasice kod i 25. obljetnica od službenoga osnutka Karnevalske grupi „Krasica pa Rio“ ka će se obilježiti va nadolazećem 2023. letu. Ponosni su ča se očuvanje tradicije prenosi z kolena na koleno, pa se tako i danas još vavek štuje običaj paljenja pusta koga su kod i sakoga leta organizirali vredni učenici i učiteljice z Područne škole Krasica. KG „Krasica pa Rio“ se je odazvala i na poziv Turističke zajednice grada Rijeke ka je

organizirala paljenje mesopusta i ispraćaj dugogodišnjega Meštra Tonija va maškarsku penziju. Poručili su da su z Meštron Tonijen vavek voleli kampanat i lipo se zabavljat. Za oproštaj su mu uručili personalizirani dar ko zahvalu va dugogodišnje prijateljstvo.

Na mesopusni utorak, mesopusta su osudili i zapalili i Kukuljanski zvončari i Bakarske maškare, a tradiciju su održala i dečica i tete va vrtićemin, kod i učenici i učiteljice va školamin, ki su svoji mesopusti načinili, za se ih grdo osudili i najzad uz pomoć Dobrovoljnih vatrogasnih društav zapalili.

Bez obzira na celu situaciju, užanca se ni zatrla i si veselo čekaju Rečki karneval va ljetnen izdanju, da se 18. juna provesele maškaranen Korzon. ♦

NAJMLAĐI BAKRANI SPALILI „MATU“ MESOPUSTA

Tekst: Ivan Šamanić

Svake se godine na mesopusni utorak u Bakru sudi mespoustu, lutku izrađenom od slame i raznih materijala s velikom i smiješnom glavom, obučenom u staru odjeću. Tako je bilo i ove godine, u utorak 01. ožujka.

Najmlađi Bakrani su, bez obzira na pandemiju koronavirusa, pokazali ljubav prema maškarama te sačuvali stare običaje i tradiciju. Maškarana dječja povorka po hladnom vremenu, predvođena vatrogasnim kolima DVD-a Bakar, prošetala je po bakarskom Primorju i zaustavila se pred hotelom Jadran u Bakru.

Na Trgu Marije Terezije održano je suđenje krivcu za sva zlodjela u protekloj godini kojeg od pamtivijeka zovu imenom Mate. Sudilo mu se za grijeh u društvenom životu, općenito za laži, nemoral, prevare, licemjerje i nepravde.

Vođa maškarane povorke Fredi Šegulja i članovi Udruge „Bakarske maškare“ optužili su ga za najbitnije teme vezane uz 2021. godinu.

Uz brojne poglede djece i odraslih, krivac Mate izgorjevši u buktinji zauvijek se oprostio s Bakrom. ♦

Bog daj, ljudi!

A zasprave neka nan je Bog simin na pomoći, najprvo ova prokljeta boleština, sad uvaj rat, još nan leh rabe kuga i kolera i moremo si poč mater ženit. Brižna su nan deca ka nisu ni vrtića ni škole videla kako rabi. Sako malo su doma, a brižni roditelji ni sami ne znaju bi šli delat ili doma decu nastat.

Mene je ova korona ćapala va prvomu mesecu ovoga leta. Ne znan od koga san ju meritale, ale me je pokosila. Tri dana se nisan z postelji stala, se me je živo bolelo, jušto su me i vlasi na glave boleli. Ta tri dana san pensala da neće jušto mene zet, pa komać iman pedeset i jedno leto i jedanaest meseci, pa još iman fanj toga za odbavit. Onda kad mi je bilo malo bolje zafalila san se Majčice Božjoj ča je mislela na me i na onu moju dečinu ku još vavek nastojin. I tako san van ja pasala va toj korone, a povedat ću van još leh to da mi je doktor rekal da fala Bogu ča san se cepila, aš ki zna ča bi bilo da nisan. Moja gospođa mama je isto imela koronu i to slučajno doznala. Da ni rabila poč va bolnicu i da se ni morala testirat ne bi ni znala da j' pozitivna. I za sen sega niš joj ni bilo, ni temperaturu ni imela, ni ju niš bolelo, a ja, ja san skoro partila sv. Petru na račun. I ča bi rekal on doktor ki mi je pluća poslušal, to van je kot va ruletu, ki zna kade će se ona balotica fermat. I još neš. Za one ki se ne domišljaju, ovu zimu san si kupila tri kapota, žuti, plavi i roza. I taj žuti san morala ponest gospođe mame, aš joj se jako pježal i to mi je dva put rekla pa ni bilo druge nego ga ponest na posudbu na Škr-ljevo. Tako ako vidite neku gospu kako se šeće va mojen žuten kapotu da joj niste niš govoreli kako ima lipi kapot, aš ga već neću videt. Va zamjenu za kapot mi je dala plavu kožnatu boršicu, aš da j' njoj to malo demode, a ja da ću ju baren za na delo nosit. I tako je došlo vrime kad moja mater ne nosi niš ča je demode, vengo to mene kaluma. Potle korone mi j' došal rođendan i tako san van ja napunila pedeset i dve leta. Još ko leto i moja mater će bit mlađa od mene, aš ona ne nosi demode stvari i šeće va mojen noven kapotu koga san ja obukla jušto dva put. Kad je prvo pasalo teh pedeset i dve leta, nedaj Bog da me kakov auto kade pobere, aš bi va Noven listu pisalo „staricu od pedeset i dve leta pokupil je auto na pješačkomu prelazu kod kazališta“. Nismo se obrnuli, a marač je tu i doškal nas je praznik žena. Kad smo bili mići, va škole smo vavek delali čestitke, pobirali rožice, recitirali na predstavamin za naše matere, noni, teti. Mene je taj osmi mart ostal kako jedan lipi dan. Mater je bila sa kuntenta i srićna kako bin joj lipu čestitku narisala, aš to mi je puno bolje hodilo leh matematika. Mojoj braće je matematika hodila bolje leh risanje pa su moje čestitke bile vavek za pofalit se susedami i prijateljicamin. Te čestitke moja mater još vavek čuva va jednomu škabelinu, moje lipe i od moje braće, malo manje lipe, ale njoj isto drage. Kad san bila malo starija (malo više), hodila bin s kole-

gicamin z dela na izlete ili na večere za saki osmi mart. Do komad noći smo tancale po oštarijah ke su za saki osmi mart imele svoj program. Ovo leto veli del mojih kolegic ni bil kuntenat za poč na obed, večeru ili ča god drugo za osmi mart. Saka ima svoga dela, obavezi, poji-di i sačesa drugoga, samo volje nisu imele za podružit se na taj dan. Ono malo njih ča se j' odbavilo je šlo, ča zato aš su vavek od volje za poč, a ča zato da ja ne grintan. A radi toga grintan sako leto, aš mi je žal ča se više ne družimo kot negda, i sako leto in rečen da već neću niš organizirat i da već neću nikoga molit da se gremo malo podružit. A ča moren, takova san, bilo bi mi žal da nan se ovako lipa tradicija zatare, i znan da ću i drugo leto palamudit okol tega. A kade je to od negdašnjih fešti ke smo obahajale. Ni nan za to kriva ni korona, ni to ča smo bez soldi, nego to ča već ni volje za podružit se malo, nasmēt se i popit ki bićerin. I prvo je bilo sega i sačesa pa su se ljudi družili, hodili na izleti, feštali, tancali, a ni baš bilo ni teh soldi na hitanje, ali dobre volje je vavik bilo. Zato van ja želin da najdete va sebe tu dobru volju ku ste zatukli va neki stari škabelin i da živujete saki dan kot da je osmi mart.

Živi mi i zdravi bili.
Vaša Mičica

Grad Bakar za Ukrajinu

POSTUPAK PRIJAVE I EVIDENTIRANJA IZBJEGLICA U PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI:

DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA PGŽ

Mire Raduna Ban 14
51000 Rijeka
Telefon: +385 51 677 057

POLICIJSKA UPRAVA PRIMORSKO-GORANSKA

Žrtava fašizma 3
Telefon: +385 51 430 333
E-mail: primorsko-goranska@policija.hr

Web stranica Ministarstva unutarnjih poslova:
<https://hrvatskazaukrajinu.gov.hr/>
114 - jedinstveni broj za sve informacije

Letak Hrvatskog Crvenog križa na hrvatskom i ukrajinskom jeziku s korisnim informacijama za izbjeglice iz Ukrajine: <https://www.hck.hr/novosti/letak-s-korisnim-informacijama-za-izbjeglice-iz-ukrajine/11225>